NOSTALGII VERDEŢIENE

——Aristide LEFA——

EVENIMENTUL ZILEI, din 14 Iunie 1993, scrie că tov. **ILIE VERDEŢ**, într'o conferinţă de presă, a declarat: "Speranţele de bine ale tuturor Românilor s'au năruit odată cu înlăturarea dictaturii şi a totalitarismului". Cu alte cuvinte, opoziţie netă contra Revoluţiei şi a cauzelor care au determinat-o. Lasă să se înţeleagă că poporul român avea speranţe de mai bine în timpul dictaturii comuniste. Curioasă optică! Recunoaşte totuşi că regimul comunist, înlăturat de Revoluţie, era dictatorial şi totalitarist. Aşa este tov. Verdeţ, dar regimul înlăturat la 22 Decembrie 1989, l-ai slujit cu zel deosebit şi cu mândrie patriotică zeci de ani. Curioasă metamorfoză a suferit tov. Verdeţ! Acum s'a transformat în mare democrat şi ne învaţă ce este cinstea şi patriotismul. A uitat, probabil, trecutul nu prea îndepărtat. Să i-l amintim noi.

La 1977, când minerii din Valea Jiului s'au răsculat contra regimului comunist care îi exploata fără milă, tov. Ilie Verdeţ era, nici mai mult, nici mai puţin, decât prim ministru. În această calitate şi ca fost miner, a mers în Valea Jiului şi i-a minţit pe cei răsculaţi că dacă îşi vor relua lucrul şi vor renunţa la grevă, nu vor avea nimic de suferit. Minerii nu l-au prea crezut şi l-au reţinut în mină până la venirea lui Ceauşescu, care la rândul său, ca un brav comunist ce se afla, i-a minţit şi el la fel ca primul său ministru. Naivi, minerii l-au crezut şi au renunţat la grevă. Ce a urmat se ştie. Represaliile au fost mai mult decât crunte: arestări, anchete, schingiuiri, condamnări şi deportări. Suferinţele "ortacilor" tov. Verdeţ au fost multe şi grele. Şi ortacii au uitat toate acestea?! Curioasă amnezie! Prin comportamentul şi poziţia sa de atunci, tov. Verdeţ este justiţiabil. În plus, a contribuit în bună măsură, la dezastrul ţării pe care toţi Românii îl simt acum pe propria lor piele.

După Revoluţie, dacă ea n'ar fi fost furată şi sensul ei denaturat de eşalonul doi al comunismului, primul act de justiţie absolut necesar ar fi fost introducerea în codul penal a unui articol care să pedepsească pe cei vinovaţi de dezastrul ţării, de care până şi cei ce l-au provocat se plâng astăzi. Dar cine avea interesul ca el să fie aplicat? Am fi fost puşi în situaţia să nu mai avem conducătorii de astăzi. Pentru diversiune, s'a recurs la crima de genocid, articol care cu greu putea fi aplicat în fapt. Dovada incontestabilă: au fost condamnaţi doar câţiva şi aceia puşi în libertate aproape în totalitate astăzi. Până şi Emil Bobu, cel mai apropiat colaborator al lui Ceauşescu, a fost pus în libertate. Oare pentru cei 45 de ani de regim comunist, perioadă în care s'au comis cele mai abominabile crime şi abuzuri întregului popor român, să nu fie nimeni pedepsit? Cei ce au avut funcţii de conducere şi au contribuit, în mod efectiv la distrugerea ţării au scăpat, în felul acesta, nepedepsiţi. Mai mult, se bucură de pensii substanţiale care le asigură un trai de huzur. Printre ei se află, bineînţeles, şi tov. Verdeţ.

Că tânjeşte după putere nu se îndoieşte nimeni. Dovadă că până şi la Revoluţie, cu tupeul ce-l caracterizează, a încercat să ia conducerea ţării în mâinile sale. Nu i-a mers; prea erau prezente, în mintea tuturor, crimele şi fărădelegile comunismului. Dar timpul a trecut şi mulţi au uitat viaţa mizeră pe care o duceau pe atunci, bineînţeles în afară de nomenclatura comunistă din care făcea parte şi sus-numitul. Frigul, foamea, nesfârşitele cozi pentru un pui vânăt, sau un kilogram de zahăr, întunericul din case şi de pe străzi - s'au uitat. Cei ce gândesc cu stomacul au ajuns să regrete comunismul. Dar ei sunt, din fericire, o infimă minoritate. Cei mai mulţi şi în special tânăra generaţie, nu mai cred în făgăduielile celor care ne-au minţit atâta amar de vreme. Cine mai putea avea speranţe, dacă 45 de ani am trăit cum am trăit, sub teroarea Securităţii şi cu cele mai mizere salarii din toată Europa?

Chiar dacă tov. Verdeţ a reînfiinţat U.T.C.-ul cu nume schimbat, nu are şanse să obţină o audienţă, mai ales la tineret. Epoca comunismului proletar a trecut şi nu va mai reveni niciodată, chiar dacă, ici şi colo, mai tresare din agonia sa şi chiar dacă tov. Verdeţ încearcă să-l readucă în actualitate.

Tot ce are neamul nostru mai cinstit şi mai ales tânăra generaţie nu trebue să cadă iarăşi în cursa întinsă de cei ce tânjesc după privilegiile şi puterile discreţionare ce le-au avut cândva.

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 25$/50DM

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 19 Nr. 208 - SEPTEMBRIE 1993 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

INTRAREA ROMÂNIEI ÎN EUROPA

Eugen BÂRSAN

Iată o problemă care nu poate să sune decât ciudat când ne gândim că Românii sunt unul dintre cele mai vechi popoare ale continentului. Numai că legat de sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial, poporul român sufocat de hidra comunistă a fost strămutat politic, spiritual, cultural, economic şi social - prin sabie şi foc -, în împărăţia marxistă euroasiatică. Ceea ce a însemnat: modelul n'a mai fost Europa cu Parisul, ci Rusia sovietică cu Moscova. Iar cerberii acestui impus model au fost: paukeriştii, lukaciştii, kişinevschii, dejiştii, nikolskiştii şi ilieştii utemişti.

Ca o împlinire de destin venind prăbuşirea Euroasiei bolşevice şi Revoluţia din 1989, România, cea rămasă suspendată între două lumi, a cerut Consiliului Europei să i se accepte (re)intrarea în lumea din care din punct de vedere geopolitic şi istoric face parte. Însă (re)intrarea în vechea Europă nu-i este deloc un lucru simplu. Căci ea devine o chestiune pendinte de oarecari prealabile rezolvări de natură esenţială. Nu poţi (re)intra în Europa, până când nu ai ieşit din substanţa euroasiatică însuşită, adică până când nu te-ai scuturat sau lepădat de antieuropenismul comunistic băgat în tine.

În chip aparent România ar fi ieşit şi din Euroasia şi din comunism. Iar totul se reduce doar la aparenţă atâta timp cât ţara este tot în mâna structurilor cerberilor ei de 45 de ani. Structuri care au în frunte exclusiv oameni cu o formaţie total marxisto-leninistă antieuropeană, total antidemocratică. Şi atunci se vede ceea ce se vede. Întocmai aşa cum conducătorii nomenclaturişti ai României au o problemă cu democraţia europeană, tot aşa şi Consiliul Europei are o problemă cu concepţiile şi metodele comuniste nedemocratice care se practică în România.

E vorba de o situaţie care cere ca sfera politică de (re)intrare a României în Europa să implice o dimensiune morală. Văzând lucrurile pe o asemenea linie, Consiliul Europei cere României să facă paşi spre

Continuare în pag. 3

"ĂSTA, DA, MINISTRU AL JUSTIŢIEI!"

——Av.Dr.Nicolae RODEAN——

Este de notorietate că pe timpul lui Ceauşescu, numirea, promovarea şi rămânerea într'o funcţie publică mai importantă, erau condiţionate de gradul de fidelitate faţă de politica partidului şi a conducătorului. Şi aceste "calităţi" ale celor în cauză erau de natură să înlocuiască (prin nesocotire), lipsa lor de competenţă, necunoscuta lor valoare individuală ori neînsemnatele realizări profesionale.

Numai că, spre dezamăgirea noastră, cu amărăciune constatăm că după Revoluţia din 1989, în prea multe domenii de activitate "sistemul" a rămas acelaşi, neschimbat, în măsura în care cei "căutaţi" şi "aleşi" trebue să fie total aserviţi puterii, obedienţi peste măsură, dispuşi necontenit spre ascultare şi neclintită supunere.

Pe de altă parte, aceasta mai înseamnă că, omul integru, cu personalitate, aplecat tot timpul spre respectarea legii, neacceptând ca arbitrariul să înlocuiască dreptul, devine incomod pentru putere, chiar indezirabil, piedică serioasă în realizarea unor interese politice (şi de partid), toate acestea ducând - DELIBERAT - la înlăturarea acestuia, chiar dacă, în acest sens şi scop, s'ar invoca motive "absurde".

Vorbind astfel, ne gândim la decizia D-lui Petre Ninosu, Ministrul Justiţiei care, în calitatea sa, l-a destituit pe Dl. Corneliu Tureanu, Preşedintele Tribunalului Municipiului Bucureşti (**un magistrat de certă probitate şi valoare profesională şi unul dintre prea puţinii judecători în drept şi autor al unor lucrări de specialitate**).

Desigur, nu este în intenţia noastră de a discuta, dacă şi în ce măsură, autorul deciziei de destituire, avea sau nu calitatea să ia o asemenea măsură. Ori, ceea ce interesează, intrigă şi provoacă nedumerire, este "motivarea?" absurdă, invocată şi acceptată drept temei a acesteia şi anume: "... obstrucţionarea reformei în Justiţie" şi că: "... nu a asigurat spaţiu pentru Curtea de Apel Bucureşti".

Şi aceasta, fără dovezi şi fără argumente. **Exact ca pe vremea tiraniei comuniste.**

În presa din ultima săptămână, aproape în fiecare zi, se puteau citi diferite articole prin care, în unanimitate, autorii acestora, ori Comunicatul Convenţiei Democratice, criticau nesăbuita măsură a Ministrului Dreptăţii (???)

Dar pentru ca cititorii acestui articol să cunoască realitatea lucrurilor socotim ca fiind de o utilitate deosebită, să redăm textual, relatarea D-lui C. Tureanu, astfel cum este consemnată în interviul apărut în ziarul "România liberă", din 24 Iulie a.c.

Referindu-se la acuzaţia că nu s'a ocupat de obţinerea unui sediu pentru Curtea de Apel Bucureşti, acesta răspunde:

"Regret, dar Dl. Ministru dovedeşte prin aceasta că ignoră cu bună ştiinţă prevederile exprese ale

Continuare în pag.4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România

EDITORIAL

"NU NE-AM RĂSCULAT DIN 1907"

Aceasta este declarația colectivă a țărănimii române, revoltate, care s'a adunat la București, în Piața Aviatorilor, Duminică, 11 Iulie 1993. Au venit țărani din circa 25 de județe din țară se protesteze împotriva nedreptăților continue, care se fac celor 8 milioane de țărani, de către guvernul patronat de foștii comuniști.

Adunarea a fost organizată de către Consiliul Național PROPACT, care este Asociația proprietarilor de pământ și acționarilor din agricultură. Ieșirea în stradă a țăranilor este semnul unor racile grave de care suferă țara azi. Legile pentru refacerea agriculturii naționale și restituirea pământurilor furate țăranilor și în special legea 18, au grave deficiențe și nu sunt corect aplicate.

Reîmproprietăririle țărănești nu au respectat indicația cadastrului și au fost făcute de către aceeași conducere administrativă, moștenită dela regimul lui Nicolae Ceaușescu, pentrucă Iliescu nu a fost interesat să refacă agricultura românească, cel puțin la nivelul de altădată. O agricultură națională, bine consolidată, ar ajuta la reconstrucția societății românești și la dezvoltarea viitoare a întregii economii naționale.

România rămâne fundamental o țară agricolă, datorită pământului din zonele rurale și a numărului preponderent al categoriei sociale a țăranilor. Civilizația românească va rămâne pentru multă vreme o civilizație agricolă. Numai Dumnezeu știe ce confuzii politice a avut Iliescu și șleahta lui de vagabonzi ideologi, atunci când a oprit procesul de refacere a agriculturii din România. Acest act al regimului lui Iliescu constituie o mare crimă națională. Este dovada cea mai grăitoare că Iliescu nu a fost deloc interesat în refacerea României, refuzând să reclădească agricultura națională. A făcut totul pentru a opri procesul ei de dezvoltare. Tot ce a făcut Iliescu, cu gangsterii lui politici, a avut rezultate negative asupra agriculturii.

Acum, țărănimea a început să se ridice și să-și ceară drepturile sale. Este doar un început, dar foarte semnificativ, căci scoate din apatie o categorie socială care a fost amăgită, înșelată de Iliescu. Această ridicare, chiar dacă limitată la început, constituie un ferment în plus de care are nevoie societatea românească de azi pentru a produce o nouă stare de conștiință națională. Această conștiință va regenera poporul român și-l va ajuta să-și găsească propria lui cale spre viitor.

Partidele de opoziție trebue să ia foarte serios în seamă această nouă stare și tendință a țărănimii române și să vină cu îndrumări clare, bine închegate în perspectivele pe care le vor stabili. Țărănimea trebue ajutată, trebue sfătuită, iar presiunile asupra guvernului vor trebui mărite, până la punctul în care guvenul se va vedea pus în situația de a nu mai mai rezista la putere, decât dacă va ști să ia măsuri pozitive în favoarea agriculturii. Iar dacă nu va ști sau nu va accepta să ia aceste măsuri, acest guvern va trebui răsturnat, fără menajamente.

Prezența țărănimii pe o dimensiune națională de revoltă, nu este întâmplătoare, ci este rezultatul acțiunilor negative ale guvernelor sucite și arbitrare ale lui Iliescu. Acest moment nu trebue pierdut ci valorificat la maximum prin acțiuni revoluționare, radicale. Căci România are nevoie de schimbări radicale, nu de schimbările formale și decorative pe care le poate oferi demagogia lui Iliescu.

În fond, adunarea din 11 Iulie a indicat în mod clar și ferm nevoia de a se reintra în ordine și legalitate juridică, nevoia de ieșire din starea de anarhie și instabilitate, deliberat creată de Iliescu și ai lui.

Este neapărat necesar să se voteze o lege a cadastrului, pentru a se stabili drepturile de proprietate și a se ajunge la o lege a creditului agricol de care este o urgentă nevoie. Să se lase deoparte promisiunile demagogice, căci țara are acum nevoie de temeiuri serioase, de o reconstrucție pe toate planurile vieții sociale. Niște adevărați oameni politici nu pot trece indiferenți, pe lângă dezideratele țărănimii, fără riscul de a lăsa țara să continue să alunece spre degradare. Să nu se uite lozinca acestei adunări țărănești: "Nu ne-am răsculat din 1907". Este un avertisment național cu mari semnificații.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că **Redacția acestui ziar** nu împărtășește întotdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Scrisori din țară

CE E BINE ÎN CE E RĂU

—— Octavian TUDOR ——

Două sunt cauzele pesimismului acut ce marchează societatea românească. Așa numita ***reformă*** nu are o direcție. Eu însumi, deși scriu în sprijinul reformei, având repere ferme în democrațiile occidentale, nu izbutesc să pricep încotro se îndreaptă economia. Poate și din pricina faptului că nici democrațiile occidentale nu mai au limpezimea și fermitatea pe care le aveau sau păreau să le aibă până prin anii '85.

A doua cauză este excesul de temperament în presa scrisă, la radio și la televiziune și, în general, în orice comentariu al momentului. S'a ajuns la un cerc vicios: ziaristul știe că articolul său apare numai dacă e suficient de vehement ca să fie credibil; de aceea, scrie vehement chiar și despre fleacuri. Întâmplări care se anunță catastrofice sunt uitate dela o zi la alta. Cine citește ziarele zilnic poate să creadă că sfârșitul lumii nu e prea departe.

Presiunea psihică venind din economic și din amoralitatea vieții politice te face să nu mai pricepi ce e cu adevărat bine și cât de profund e răul.

E bine, spre exemplu, că numărul magazinelor particulare concurează cu acela al magazinelor de stat. E rău că toată lumea vinde și cumpără, când nimeni nu produce. E bine că poți să spui ce gândești fără să te temi de consecințe. E rău că nimeni nu realizează efectele profunde ale acestui fapt.

Cel mai mare rău e absența oricărei autorități. Valul de banditism din România e și rezultatul lipsei de autoritate a justiției, a poliției, a administrației de stat. Autoritatea pe care o deținea **miliția** era bazată pe încălcarea brutală a legii, pe forță și arbitrariu. Devenită poliție, miliția își vădește slăbiciunile: trebuind să respecte legea, o face fără convingere. Și, în definitiv, ce lege să aplice când funcționarii publici, dela toate nivelurile, sunt corupți?

Ce bine poate fi în faptul că societatea e condusă de politicieni corupți sau lesne coruptibili?

Nici unul afară de acela că electoratul, în sfârșit, se trezește din somn, individul descoperă că are un rol în stat. E ușor să minți și să îndrepți masa de alegători spre cea mai proastă din soluțiile posibile. O vorbă înțeleaptă spune că poți minți un om tot timpul, poți minți un timp niște oameni, dar nu poți minți toți oamenii, tot timpul.

Cred că cel mai bun rezultat al acestor trei ani răi din viața României e prudența cu care cetățeanul de rând primește azi orice promisiune, indiferent cine o face. O mare neîncredere domnește în țară, dar ea e preferabilă entuziasmului convulsiv al mulțimilor din 1990.

România s'a trezit. Mai devreme, e drept, decât lăsau să se vadă evenimentele bezmetice din primii doi ani de exercițiu democratic - mai târziu însă decât ar fi fost necesar, ca să convingă Europa de fondul real al demersului ei anticomunist.

E totuși bine, în sensul că putea fi mult mai rău. Cât timp nu se trage - ca în Iugoslavia - e bine.

Excesul de temperament în viața publică a avut - cum îi place Președintelui Iliescu să zică - și un rol pozitiv. Trebuia omul să se descarce undeva și cumva. De un timp, având a alege între o pâine și un ziar, cetățeanul alege pâinea. Tonul adeseori isteric al presei de stânga nu-l mai satisface. Interesul pentru presă nu s'a diminuat, ci s'a diversificat. *"Evenimentul zilei"* rămâne cotidianul cel mai popular, *"România liberă"*, ziarul cel mai coerent în timp și atitudine, iar *"Adevărul"* cel mai comod, mai influent la vârstnici și la cei care se mulțumesc să gândească alții în locul lor. Se tipăresc în Capitală sute de ziare și reviste, dar interesul pentru presă cunoaște nuanțe regionale foarte interesante. Există cotidiene în provincie care dovedesc că țara s'a despărțit: Bucureștiul are viața lui; în rest, fiecare oraș cu problemele și soluțiile sale.

E bine că la țară se trăiește mai bine, e rău că creșterea producției alimentare nu duce, cum ar fi de așteptat, la scăderea prețurilor pe piața liberă. Haosul economic a permis nașterea unor structuri de tip mafiot. Prețurile pieței libere sunt mai controlate decât cele "de stat".

Țara s'a împărțit în două și astfel: nu mai există o clasă de mijloc ci numai o pătură cu putere economică medie. Categoriile principale sunt: o masă imensă, sărăcită sau în curs de pauperizare grăbită și o mână de îmbogățiți.

E bine că s'a acumulat capital la particulari? Probabil că da. Chestiunea e că acest capital e, în cea mai mare parte, fraudat din tezaurul public. Nu e un capital construit prin muncă. E dobândit prin jaf și speculații financiare controlate de "foști". Iată doar un fapt și nu din cele mai teribile: Niculescu Mizil, abia ieșit din închisoare, apare, într'o anchetă a unui săptămânal, împreună cu toată familia, ori mai bine zis cu tot clanul, în fruntea unei rețele de export - import de grâu. Oriunde e ceva dubios cu banii țării, întâlnești un nume din nomenclatură.

Cum toate acestea sunt de-acum cunoscute chiar și de cel mai înfocat susținător al FDSN-ului, era normal ca partidul cu majoritatea în Parlament să-și schimbe numele: PDSR seamănă la sunet cu FDSN. În multe privințe, în economie așa sunt toate: se schimbă denumirea, fondul e același.

Cine se reîntoarce în România odată în an remarcă mari schimbări și cele mai multe în bine. Cine trăiește în România nu reușește să înțeleagă cum acest bine general face ca existența fiecăruia să fie și mai grea. Poate că e util să ne amintim anecdota cu pesimistul, care spunea că "mai rău de atât nu se poate!" și cu optimistul care-i răspunde: "Ba se poate!"

În discuțiile pe care le port cu Românii stabiliți în S.U.A și Canada - în cursul unei călătorii de documentare pe care o întreprind - sunt întrebat: Cum e în țară? Tot ce răspund încape într'o singură frază: Dacă în urmă cu un an credeam că înțeleg unele lucruri, mărturisesc, că azi nu mai înțeleg nimic.

Iar cauza cauzelor pare inflația galopantă care face ca tot ce e bine azi să nu mai aibă nici o valoare mâine. Spun "pare" deoarece inflația nu e niciodată cauză, ci consecință. Cauza cauzelor e minciuna cu care a început reforma. Reforma are pentru PDSR (fost FDSN, fost FSN, fost PCR, fost PMR) un singur principiu: să se schimbe totul dar noi să fim în continuare la putere.

E greu de construit o societate nouă numai cu oameni vechi. De fapt, nu e greu; e imposibil.

Pentru Românul american care schimbă $100 la bursa neagră și trăiește cu ei un timp pe picior mare, e bine.

Pentru omul muncii al cărui salariu e de $40-$50 lunar - la o piață liberă cu prețuri sfidător de mari - cuvântul **bine** și-a pierdut orice înțeles.

ÎN ATENȚIA CITITORILOR DIN ROMÂNIA

Vă rugăm să confirmați primirea ziarului "Cuvântul Românesc" prin expedierea pe adresa redacției, a unei cărți poștale ilustrate, specifice regiunii (orașului) Dvs.

Vă mulțumim, REDACȚIA

ERATĂ

În ziarul nostru Nr. 207 din Iulie-August a.c., în articolul ***Începutul anticomunismului Mișcării Legionare***, s'a strecurat o gravă eroare tipografică prin omiterea unui rând. Cerem scuze în primul rând autorului, Prof. Hera Steimberg, precum și cititorilor.

În pagina a 4-a, al treilea paragraf dela finele articolului, textul corect este:

"Corneliu Zelea Codreanu se cațără pe una din scări, smulge steagul roșu și arborează steagul tricolor, în ovațiile mulțimii."

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada și U.S.A., se pot face *"Cec Poștal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa și alte continente, prin *"Mandat Poștal"* sau *"Cec Internațional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACȚIONALE

- Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forța împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.

CINE COMPROMITE NUMELE DE "CARITAS"?

Mihaela MOISIN

Între jocul, sau mai bine zis "afacerea Caritas" care face azi ravagii in România şi cunoscuta organizaţie catolică de caritate "Caritas Catolica" nu este nici o legătură. Începută de un oarecare "domn" Stoica, din Cluj, care s'a folosit de numele acestei organizaţii de caritate (compromiţându-l astfel) pentru a avea acces cât mai mare la populaţie şi sprijinită total de primarul oraşului, Dl. Funar, a cuprins cu frenezie masele atât din sus-numitul oraş, cât şi din împrejurimi. În Oradea, afacerea a falimentat repede, dar în Cluj înfloreşte zilnic, se umflă ca un balon, care este gata să plesnească. Iar mai nou, febra îmbogăţirii prin nemuncă i-a cuprins şi pe locuitorii de pe malul Begăi.

Şi chiar aşa; cum să nu vrei să te îmbogăţeşti repede: depui o sumă de bani la organizaţia românească cu nume furat, ca numai după trei luni, să primeşti înapoi de opt ori suma depusă, fără măcar a te întreba ce provenieneţă au banii ce-i primeşti. Şi e normal apoi, ca atunci când ai transformat repede 5.000 lei în 40.000 lei, să-ţi reinveşteşti cei 40.000 lei, ca în următoarele trei luni să primeşti 320.000 de lei şi tot aşa, în numai un an de zile să devii multimilionar. Cum poate să reziste cineva la asemenea tentaţie şi cine nu-şi permite o "mică" investiţie de 5.000 lei, echivalentul a două kilograme de carne sau al unei mâneci de palton?

Pe aceasta se bazează şi iniţiatorii "afacerii Caritas" - pe psihologia cetăţeanului de rând, care nu are posibilitatea de a intra în vreo afacere, de a avea un venit suplimentar prin muncă cinstită.

Întrebările care au excitat presa sunt legate de provenienţa banilor şi de longevitatea acestei afaceri: Vin cumva aceşti bani din tezaurul acumulat de anumiţi "granguri" în timpul regimului comunisto-ceauşist şi trebue repuşi în circulaţie? Sunt bani necinstiţi? Cât va rezista această organizaţie?

La aceste întrebări nu poate nimeni să răspundă precis, dar cum în România există democraţie, libertatea totală a gândirii, inclusiv a presupunerilor, au apărut o grămadă de teorii şi speculaţii. Dacă însă în spatele acestei afaceri nu ar fi fost persoane suspuse, care să-i facă reclamă şi oarecum s'o garanteze, probabil că s'ar fi ajuns, într'adevăr, repede la faliment. La Cluj, însă, Dl. Funar, care este un "exemplu" în toate, întreţine vie flacăra "afacerii Caritas" prin exemplul personal: îşi vinde maşina proprietate personală, declarând că va merge "per pedes apostolorum", pentru a-şi investi banii în "afacerea Caritas". Cum poţi să nu-l urmezi orbeşte, când vezi de ce viaţă înfloritoare se bucură primarul tău?

Ceea ce supără cel mai tare însă pe cei care nu cred în câştigul "iliscit" (care pe vremea ceauşescului ar fi fost numit "ilicit"), este asocierea de nume al acestei afaceri cu "Caritas Catolica", numele celei mai mari organizaţii caritabile din lume. Deşi afacerea din România se numeşte, în funcţie de oraşul în care are filiale, "Caritas-Cluj", "Caritas-Iaşi" etc., probabil că foarte curând se va ajunge la un proces pornit de unica şi adevărata organizaţie "Caritas".

Cât va dura această joacă de-a bursa? Depinde de mulţi factori cunoscuţi şi necunoscuţi. Dl. Funar i-a asigurat, din sursele sale sigure, 27 de ani. Alţii îi prevăd sfârşitul ca mâine.

Dacă avem dreptul fiecare la opinie, căci toţi trăim în libertatea presei şi mai ales a vorbirii, eu aş crede că în Cluj va supravieţui atâta timp cât Dl. Funar este primar, preşedinte al PUNR, care încă există, şef de comiţii şi comitete etc, etc. şi în acelaşi timp prim investor al acestei afaceri.

Prin căderea D-lui Funar, care îşi va retrage brusc banii, "afacerea Caritas" se va prăbuşi ca un castel din cărţi de joc, căruia îi tragi o singură carte şi... s'a dus. Când Dl. Funar va simţi că i se clatină pământul sub picioare, îşi va lua de opt ori cât a depus şi atunci, într'adevăr nu se vor mai putea face plăţile unui mare număr de participanţi, care fapt va atrage un nume rău afacerii, care va face pe mulţi să nu mai investească şi care va face pe toţi investorii să-şi ceară banii înapoi, care va duce la faliment total... la plânsete şi la regrete...

INTRAREA ROMÂNIEI ÎN EUROPA

Urmare din pag.1

o democraţie autentică. Paşi care nu pot fi făcuţi decât prin ieşirea din intoxicaţia ideologică a mentalităţilor din lunga noapte comunistă şi prin purificarea apelor tulburi în care se înnoată. Un capitol care, din nefericire, arată foarte şubred pentrucă tot ce se vede, la toate nivelurile, reflectă faptul că acele mentalităţi sunt greu de zdruncinat. Tot ce se vede relevă faptul că jalnicul epocii comuniste şi practicile ei care sunt încă în vigoare în ţară, sunt lucruri incompatibile cu democraţia europeană. Şi atunci, cum să (re)intri în Europa cu mentalităţi comuniste şi fărădelegi practicate zi de zi?! Aceasta e marea şi dificila problemă a României de azi.

Noroc că vine ceva în ajutor. Consiliul Europei, în dorinţa lui de a ajuta România, e dispus să mai închidă un ochi. Şi cu asta, să aplice concilierea: în loc de efectuarea prealabilă a unor precondiţii puse guvernului român, el se declară satisfăcut cu a avea doar un angajament oficial scris că ele vor fi îndeplinite. E vorba esenţial de: 1) schimbarea structurii juridice; 2) asigurarea libertăţii presei cu o televiziune şi o radiodifuziune necontrolate de guvern; 3) asigurarea drepturilor minorităţilor şi 4) controlul parlamentar al Serviciului Român de Informaţii, pe punctul de vedere că de democratizarea acestuia depinde democratizarea României.

Şi aşa, după zeci de rapoarte, referate, vizite de raporturi şi după ce şi Opoziţia din ţară a pledat cât a putut pentru integrarea ţării în structurile Europei, a sosit timpul să se întâmple ceva. În sesiunea Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, 29 Iunie - 2 Iulie, raportorii Konig şi Ianson, care vizitaseră ţara, au pledat pentru admiterea României în Consiliul Europei cu drepturi egale, dacă ea se angajează să rezolve favorabil cele câteva condiţii esenţiale. Răspunsul la acel dacă, a fost citirea unui angajament scris, deja la dispoziţie, prin care România îşi asumă rezolvarea cererilor ce i se fac. Drept urmare, în final votul Adunării a fost pentru admiterea în principiu a României în Consiliul Europei cu drepturi egale.

De ce o admitere numai în principiu? Pentrucă ea trebue să mai treacă şi prin avize favorabile date de Comisia politică, Comisia juridică, Comisia pentru ţările nemembre şi Comitetul de miniştri. Avizul care s'a dovedit cel mai greu a fost cel al Comisiei politice, dar până la urmă el a fost dat. Prin avizul favorabil şi al celorlalte comisii, se poate considera că România este deja cu un picior în Consiliul Europei. Iar de aici înainte, se dă ca cert că la viitoarea Sesiune a Consiliului Europei din 27 Septembrie 1993, România va fi admisă în Consiliul Europei cu drepturi depline. Bineînţeles dacă între timp nu se va întâmpla în ţară iarăşi vreo sminteală care să pună interesele celor dela putere mai presus de interesele ţării.

Îndemnurile privind aplicarea reformelor înspre democraţie şi economia de piaţă deţin cheia viitorului european al României. Legat de ele, rămâne de văzut cum România va trece corabia din apele comuniste în apele democratice. Un lucru care implicit ar trebui să echivaleze cu o lepădare de identitatea comunistă şi o revenire la România părinţilor care au gândit româneşte, creştineşte şi europeneşte. În chip tragic, o esenţă de gând şi de viaţă suspendată de tăvălugul roşu care a făcut din Yalta kilometrul zero al existenţei româneşti.

Kilometrul cu regim de import, cu un stat fundat pe crimă şi cu fotolii de orchestră fixate în mentalităţi care macină în continuare conştiinţa naţională şi ţin în haotic reformele politice, economice, sociale şi juridice de care ţara are mai mult decât imperios lipsă.

Eugen BÂRSAN

DOMNUL PREŞEDINTE ÎŞI CÂRPEŞTE ORIGINALITATEA

Mai întâi subliniem un fapt îmbucurător în ultimele luni: nimeni n'a suferit de frig; asta nu garantează însă căldură şi pentru viitoarele luni de iarnă.

Istoria se repetă: Ceauşescu a ajuns în faţa plutonului de execuţie, ţinându-se cu dinţii de viitorul socialist, iar Dl. Iliescu, despre care nu ştim unde va ajunge, se ţine cu dinţii de "Democraţia originală" şi nu ia nici o măsură contra lăcustelor tovărăşeşti care pustiesc ţara. Vestea bună e că Apusul, după patru decenii, a făcut ochi (pisica face după 9 zile, N.R.) şi nu s'a mai lăsat dus cu balalaica, aşa că Dl. Preşedinte a trebuit să-şi pună cenuşă în cap şi silit să aprobe o scrisoare adresată Consiliului Europei, prin care guvernul îşi ia angajamentul că va respecta condiţiile impuse:

1. Reforma sistemului juridic;
2. Libertatea presei, libertatea opiniei, acces egal la mass-media pentru toate partidele politice, şi
3. Protecţia drepturilor minorităţilor în conformitate cu normele C.E.

Dl. Fiedrig Konig, raportorul pentru România la C.E., a menţionat scrisoarea într'un interviu acordat postului de radio *Actualităţi*.

Observaţi primul punct, "Sistemul juridic", unde vechii tovi îşi deţin posturile şi n'au reuşit până acum să descopere un terorist, un miner criminal, nici un cuvânt despre gropile cu cadavre din vecinătatea sediilor Securităţii, în schimb foştii tovi condamnaţi sunt liberi, Nicu Jr. îşi tratează ciroza plimbându-se într'un Mitsubishi care ţine loc şi de saltea, iar ca dietă, face cură de Scotch, care combate chelia. Se deschid scrisorile, se ascultă convorbirile telefonice, etc. "Nimic nu se pierde, nimic nu se câştigă"... totul se transformă dela "Epoca de aur" la "Democraţia originală".

Libertatea presei (punctul doi) există şi demască zi de zi tot felul de escrocherii şi afaceri monstruoase; nenorocirea e că acei care trebue să se sesizeze de jaful din ţară, de cele mai multe ori sunt chiar cei care jefuiesc ţara. Te plângi vulpii că dispar găinile. Presa nu-i a patra putere, ci a cincea roată. Totuşi un semn bun. Datorită ziarelor care au divulgat escrocheria cu vapoarele (Afacerea PETROMIN), acum s'a hotărât să se renegocieze unele clauze ale contractului.

Punctul trei (minorităţile) este o măsură preventivă să nu ne trezim ca'n Iugoslavia. Dar cu toate eforturile D-lui Funar şi ale rabinului Moses Rosen, n'am avut al doilea Târgul Mureş şi nu s'a produs nici un act de antisemitism.

La Neptun, unde-şi petreceau Ceauşeştii vara, şi-au petrecut trei zile, patru reprezentanţi ai minorităţilor (trei Unguri şi un German), împreună cu Dl. Traian Chebeleu, purtătorul de cuvânt al D-lui Iliescu. S'a ajuns la o înţelegere care deschide porţile unor viitoare discuţii: Ungurii vor putea să aibă 300 de profesori, teatre, publicaţii etc; iar în oraşele unde minorităţile trec de 30%, numele străzilor vor fi denumite în ambele limbi.

La întrunirea iniţiată de "Carnegie Foundation", discuţiile au avut loc în limba engleză, urmând ca amănuntele să fie scrise în limba română.

Succesul, mai mult decât cel aşteptat, ne bucură. Nu dorim ca la iniţiativa "supra-patrioţilor", România să devină Bosnia nr.2.

Stroe MOLDOVANU

EXTREMISM? S'AVEM IERTARE! SPECIFIC NAŢIONAL

Valeriu C. NEŞTIAN

Din ce în ce mai multe voci "îngrijorate", în ultima vreme, se transformă în acuzatori acerbi ai anticomunismului intransigent. Printr'o retorică demagogică, mai totdeauna, naţionalismul teist e asociat cu extremismul. Cu şovinismul arogant şi agresiv. Ba chiar (**nu-i nimic nou sub soare**) cu... fascismul! Conform ridicolului slogan al fanatismului roşu: "Cine nu-s ca noi, e fascişti!"

Pentru ca manifestările de acest tip să capete gir autoritar, foarte recent, însuşi Preşedintele Ion Iliescu, "mai catolic decât papa", ameninţător şi în termeni inchizitoriali, plin de infatuare, a somat pe procurorul general - în chip diversionist, nu'ncape îndoială - să întreprindă "măsuri severe împotriva formaţiunilor politice şi publicaţiilor naţionalist-şoviniste şi antisemite". Semnal verde pentru o nouă repriză "fierbinte" a istoriei antilegionare şi a delirului gauchist! Signal (poliţienesc), cu perversă satisfacţie preluat şi amplificat de majoritatea mass-mediei, indiferent de coloratură (ori incoloratură) politică; de-aici din România sau din afara ţării! (Halal consens!).

Faptul impune o sumară analiză asupra fenomenului incriminat, spre a se cunoaşte **dela faţa locului** duhul autentic al cruciadei pentru Neam şi Credinţă, desfăşurată neîntrerupt, pe întinderea a 75 de ani, în patrie şi în diasporă.

Prea bine ştiut, **naţionalismul** se identifică într'o anumită măsură cu **tradiţionalismul**, primind sensul unei fidelităţi faţă de concepţii şi comportare deja împământenite, faţă de gândirea şi atitudinea lui V. Alecsandri, M. Eminescu, M. Kogălniceanu, B. P. Haşdeu, V. Pârvan, N. Iorga, C. Rădulescu-Motru, S. Mehedinţi, Nae Ionescu, Mircea Eliade, C. Noica (Doamne, că mari şi mulţi mai sunt!). Atari calificative, ca cele de mai sus, întâlnim şi la alte popoare; de exemplu, "habotnicii" sau "perciunaţii" denumeşte o grupare de Evrei "rigorişti", "tradiţionalişti", din Israel.

Evident, până la un punct se poate vorbi de **conservatorism.** Acesta însă nu se confundă cu "extremismul", "fundamentalismul", "autohtonismul", "exclusivismul", "integrismul", "ortodoxismul", "esenţialismul", "radicalismul" şi alte uzate sinonime. A-ŢI PĂSTRA SPECIFICUL NAŢIONAL ŞI CREŞTIN, adică ROMÂNESC, nu înseamnă numaidecât extremism. De aici până la şovinism sau antisemitism e o lungă cale!

E normal să ai un crez, o viziune despre Dumnezeu, lume şi viaţă, un mod propriu de a fi şi de a te manifesta în plan naţional. Asta nu presupune că nu acorzi altor neamuri şi naţionalităţi de lângă tine şansa afirmării (şi a mântuirii). Există, natural, **o ordine a preferinţelor,** totuşi, **nediscriminatorie:** să-l îndrăgeşti, altfel zis, pe L. Rebreanu mai mult decât pe Şalom Alehem şi să citeşti mai osârdios opera lui Petre Ţuţea sau Ernest Bernea decât pe a lui M. Novicov, I. Vittner, ori Norman Manea! E o chestiune de afinitate spirituală! De bun simţ. De criterii valorice, în ultimă instanţă.

Nimănui nu i se poate îngădui a te acuza că eşti Român (după cum, în alte cazuri, German, Francez, Canadian etc.) şi că ţii morţiş la valorile creştine europene, implicând legile nescrise din sufletul naţional. Nimeni nu te poate condamna, într'o ţară civilizată, N.B., dacă îţi mărturiseşti, sincer şi decent, părerile şi opţiunile. Nimănui nu i se poate permite prohibirea gândurilor (sănătoase şi curate), dreptul de informare, libertatea persoanei şi de conştiinţă, dorinţa aflării şi apărării adevărului-adevărat. Şi, implicit, **datoria susţinerii naturii criminale a regimului comunist şi a ideologiei secerei, ciocanului şi a stelei în nu mai ştiu câte colţuri...**

Dacă cineva, însă, ar voi s'o facă pe "naţionalistul" sau, cu un eufemism mascat, pe "patriotul", fiind străin de cele româneşti şi creştineşti - cum procedează neocomuniştii şi anumiţi "demo-liberali" aserviţi unor interese (şi cercuri) oculte, pentru binecunoscute scopuri... obscure, "confiscând "anticomunismul", "democraţia", "patriotismul" ş. cl., spre profitul lor personal şi de grup (coterie), atunci normal că e de respins.

Asistăm astăzi, e-adevărat, la o veritabilă campanie de declaraţii sforăitoare de devotament şi "sensibilitate" faţă de democraţie şi europenism. Suntem martorii unor ridicole confesiuni "anti-extremiste" ale atâtor "Români făcuţi, nu născuţi" (de-alde Şt. Cazimir, Z. Ornea, Ed. Mezincescu sau Ileana - sic! - Vrancea). Firesc este ca asemenea manifestări de (compromisă) propagandă mistificatoare să genereze reacţii contradictorii. Omul simplu, de pildă, în virtutea unui elementar instinct de conservare şi apărare, văzându-se asaltat de fenomene necunoscute de el, caută să se pună la adăpost prin refuz pe măsura înţelegerii sale. Indeosebi că el nu se poate informa **pro** şi **contra** dela sursă!

Românofobia abia camuflată şi **ateismul** manifest (reunite într'o **legionarofagie** virulenta) sunt tot atâtea racile ale învăţământului ideologic, care a conceput şi dirijat metodic anticreştinismul funciar al duşmanilor dintotdeauna ai Naţiunii noastre şi ai credinţei strămoşeşti. În subteranele acestui învăţământ s'a lucrat (şi se lucrează) foarte subtil pe plan psihologic şi sociologic. Dacă ne aducem bine aminte, toată istoria noastră contemporană era redusă la o singură "temă de casă": ura de clasă şi "lupta împotriva şovinismului, a tendinţelor obscurantiste şi a misticismului". S'a acordat (şi continuă a se acorda) astfel un spaţiu şi un rol imens problemelor capabile să învrăjbească şi să sărăcească, spiritual şi material, pe connaţionali, în loc de a ne pregăti pentru adevăr, dragoste, morală, societate liberă, viaţă autentic creştină.

De altminteri, în zburdalnicele "teze" anti-extremiste, în afara faptului că nici măcar în treacăt nu se menţionează despre pericolul mortal al extremei stângi (marxiste ori cosmopolite) şi se restrânge doar la semnificaţia lui peiorativă termenul de **apologetică** - politrucii de scârnabnică obârşie bolşevică n'au auzit, pesemne, de înţelesul nobil al "apologeticii creştine" (Mare e grădina Ta, Doamne, mare, da închiriaz-o spitalului de psihiatrie!) - se ignoră premeditat şi **sensul pozitiv** al sintagmei. Anume că e onorabil, ba chiar pilduitor şi salutar, să fii - aşa cum profesează românismul creştin - **extrem de** corect, **extrem de** sincer, **extrem de** bun, **extrem de** harnic, **extrem de** curajos, **extrem de** credincios. Cine ar putea fi împotriva unor asemenea "extremisme" decât duşmanii înrăiţi, care aruncă cu bale şi noroi asupra spiritualităţii noastre?

Ofensivei antiromâneşti şi anticreştine să-i ripostăm, indiferent dacă vor sau nu, diverşi iorguleşti, tudorani, ştefoi, ori zamfiri, nu printr'un "arc" mondialist şi nici unul neo-kominternist, ci cu încrederea că **Dumnezeu s'a născut în România!**

"ĂSTA, DA, MINISTRU AL JUSTIŢIEI!"

Urmare din pag.1

legii. Obligaţia asigurării sediilor revenea guvernului, consiliilor judeţene şi celor locale pentru judecătoriile nou înfiinţate - care, cu sprijinul prefecturilor, trebuiau să rezolve această problemă, inclusiv dotările necesare, cel mai târziu până la 1 Iulie. Fireşte că obligaţia de a insista pe lângă organele menţionate revenea Ministrului Justiţiei, nicidecum mie. Ca atare, acuzaţia este absurdă".

Aşadar, o explicaţie completă şi judicioasă care nu mai reclamă şi nici nu poate suporta vreun comentariu.

De asemenea, în acelaşi interviu, Dl. Corneliu Tureanu subliniază şi alte situaţii, provocate ori alimentate de Dl. Ninosu şi care, toate sau fiecare în parte, alcătuiesc "atitudini" ori "manifestări" ce ar fi trebuit să fie străine acestuia, ele afectând nepermis demnitatea şi poziţia sa funcţională, ca ministru.

Astfel, Dl. Corneliu Tureanu precizează că în comunicatul dat în noaptea aceleiaşi zile, "... apar cu totul alte învinuiri, care mai de care mai fanteziste, o veritabilă vărsare de venin".

Învinuit de lipsa de control a activităţii instanţei şi întreţinerea unui climat de tensiune în rândul judecătorilor, fostul preşedinte precizează că, dimpotrivă, NU LIPSA, ci exigenţa controlului a fost deranjantă, acuzându-l pe Dl. Ninosu că acesta "... a anulat cu nonşalanţă până şi sancţiunile aplicate unor grefieri, a ignorat abaterile grave semnalate cu privire la anumiţi judecători, a făcut abstracţie de calificativele obţinute de aceştia şi i-a recomandat cu căldură Consiliului Superior al Magistraturii spre promovare.

Iată, prin urmare, **o serie de abuzuri, de care se face vinovat nu oricine, ci CHIAR Ministrul Justiţiei,** putând fi acuzat că a nesocotit şi a încălcat în mod grav principii de drept pe care le-a învăţat în anii studenţiei sale ori pe care, probabil că le-a invocat în puţinii săi ani în avocatură pentru susţinerea unor acţiuni pe care - eventual - le promovase.

Şi, am spune, o inadmisibilă "uşurinţă" şi "superficialitate" în "motivarea" deciziei sale şi care nu o poate concura decât pe aceea a acelor care, în cadrul FDSN-ului, l-au propus şi l-au acceptat ca Ministru al Justiţiei.

De altfel, este cunoscută împrejurarea că Dl. Petre Ninosu se afla pe lista celor mai contestate persoane desemnate pentru a deveni miniştri.

Dar, "... ajuns ginerică de ministru ceauşist (este căsătorit, după divorţ, cu D-na Alexandra Mănescu, fiica D-lui Corneliu Mănescu, fostul Ministru de Externe în guvernarea P.C.R.), în capul pârâtului Ninosu Petre a început să trosnească, evident, ideea de a parveni în vârful piramidei Justiţiei româneşti. Şi a parvenit de aşa manieră, încât astăzi Curtea Supremă de Justiţie şi Curtea Constituţională au fost înjugate la căruţa lui Iliescu, ca organisme politice total aservite puterii". (Academia Caţavencu, Nr. 28, 20-26 Iulie 1993).

Este semnificativă împrejurarea de care s'a folosit Dl. Ninosu şi atunci când, prin şiretlic, a obţinut votul a doi reprezentanţi ai PNŢCD-ului (Avocaţii Răzvan Dobrescu şi Emil Popescu), angajându-se faţă de aceştia că nu va exercita presiuni asupra magistraţilor care au invalidat candidatura D-lui Iliescu. Şi chiar mai mult, în sensul că se va supune controlului parlamentar al PNŢCD-ului în cazul în care cei doi îi vor da votul. Iar Dl. Adrian Severin, într'un interviu acordat postului de radio "Europa liberă" a arătat că, în finalul stenogramei din ziua audierilor la comisie, este consemnată reacţia verbală aproape violentă a D-lui Petre Ninosu în momentul în care i s'au cerut asigurări. Personal, îi învinuiesc pe Răzvan Dobrescu şi Emil Popescu, deoarece, aceştia, cunoscându-l mai îndeaproape pe candidatul la postul de ministru (şi încă de "Justiţie"), erau pe deplin îndreptăţiţi să nu-i acorde votul lor. Dar, prea încrezători, până la urmă, aceştia au fost înşelaţi, iar când, ulterior, Dobrescu Răzvan i-a cerut acestuia să revină asupra măsurii, Dl. **Ministru, amintindu-şi de Gheorghiu Dej, a răspuns prin două cuvinte : "exclus".**

Acceptând poziţia de "unealtă politică a Puterii", Dl. Ninosu a pregătit, cu minuţiozitate, debarcarea D-lui Corneliu Tureanu, convocând o şedinţă, ca pe vremuri.

Astfel, la acea şedinţă, pe lista vorbitorilor erau trecuţi tot acei care au fost notaţi "negativ" cu ocazia controlului ce li s'a făcut, sau cum spune Dl. Tureanu, "... circul unei şedinţe de partid, cu tovarăşi indignaţi şi mediocrităţi ţâfnoase, dispuse să facă orice pentru un oscior. Înţeleg strădania de a pregăti temeinic o atare şedinţă prin cele nouă vizite efectuate la instanţele bucureştene, cu care ocazie, incredibil, mi-a interzis categoric să-l însoţesc".

Câtă meschinărie, câtă lipsă de demnitate, umană şi mai ales funcţională. Şi când te gândeşti că un om de bună credinţă aprecia mai mult decât meritoriu cele "nouă vizite" efectuate la instanţele bucureştene", ministrul Justiţiei dovedind astfel un deosebit interes pentru împărţirea dreptăţii(?)

Iată, prin urmare, un plan diabolic de natură să ducă la realizarea "scopului" şi în acelaşi timp, aparent, să nesocotească "dedesubtul politic al măsurii destituirii.

Este într'adevăr îndeajuns de întrebător, cum a putut, chiar Ministrul Justiţiei, să abzică cu atâta dezinvoltură la demnitatea sa personală, **trecând cu vederea peste ştirbirea atât de gravă a autorităţii sale morale şi funcţionale?**

Într'o şedinţă cu judecătorii, oare nu se va ruşina atunci când, din ochii celor prezenţi (sau numai ai unora dintre aceştia), îndreptaţi spre cel care le vorbeşte, ar putea descifra întrebarea: "dumneata, care ai putea fi învinuit de atâtea încălcări ale legii, ai autoritatea morală să ne dai lecţii?"

Sau, cum se va reflecta printre cetăţenii ţării, nesăbuita lui măsură, aceştia, de bună credinţă fiind, neputând crede, sub nici un motiv, că **"legea a fost încălcată chiar de către Ministrul Dreptăţii?"**

Cine ştie, poate Dl. Ninosu nu-şi va pune niciodată o astfel de întrebare, deoarece, personal, socotesc că **nici pregătirea sa juridică şi nici experienţa de până acum nu-l pot certa cu privire la "absurda" sa decizie.**

Obiectiv vorbind şi analizând cu responsabilitate măsura destituirii D-lui Corneliu Tureanu, ajungem la concluzia că **"efectele"** acesteia sunt mult mai profunde şi că **angajează** - am spune - **majoritatea judecătorilor.**

Măsura la care ne referim este un atentat la independenţa magistraţilor, deoarece când aceştia nu sunt dispuşi să asculte "şoaptele" puterii (din diferite motive), implicit, frica de a-şi pierde postul îi va putea sfătui la "compromisuri", ceea ce, în fapt, nu este altceva decât "renunţarea" la independenţa lor judecătorească.

Este indiscutabil că avem judecători care, după Decembrie 1989, au socotit că a sosit timpul ca să fie ei înşişi, scutiţi de a fi instrumentele guvernării, mândri de onoarea de a fi împărţitori de dreptate.

Numai că, aceştia nu se vor putea realiza funcţional, decât dacă...

Şi aceasta este ŞI dorinţa puterii: - o Justiţie subordonată.

În final, ne oprim asupra unui "fenomen" deloc neglijabil: tot mai mulţi judecători solicită trecerea lor în avocatură. Şi explicaţia nu poate fi găsită doar în salariile lor deloc necorespunzătoare cu acelea ale avocaţilor.

Într'adevăr, judecători de valoare, cu mulţi ani de serviciu, sunt dispuşi să-şi înlocuiască profesia, angajându-se într'o muncă nouă şi necunoscută. Acţiune pe care n'au încercat-o pe timpul dictaturii comuniste. Nu cumva (în afară de aspectul material) sunt şi alte cauze care-i sfătuiesc spre "necunoscut"?

S'ar putea ca încercarea lor să fie determinată tot de "imposibilitatea" de a-şi gândi SINGURI hotărârile lor juridice, **încorsetaţi într'o falsă independenţă, proclamată fariseic.**

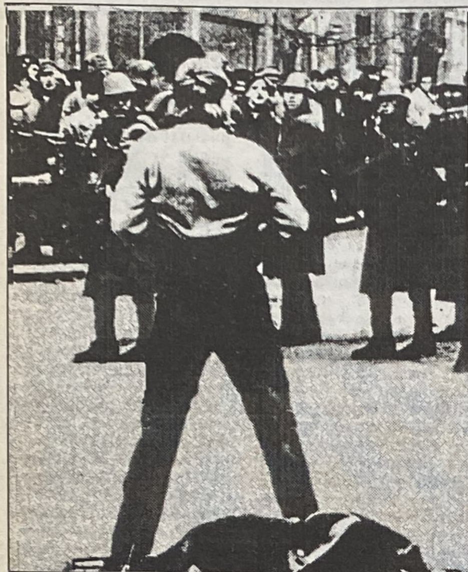
CINE ŞTIE!

Av. Dr. N.RODEAN

Să ţinem minte!

CĂLIN NEMEŞ

Zahu PANĂ

Cluj, 21 Decembrie '89, dimineaţa. Călin Nemeş îşi dezgoleşte pieptul în faţa pistoalelor-mitralieră şi strigă "Trageţi!" Peste câteva clipe căpitanul Carp Dando va trage şi îl va răni pe Călin. Căpitanul va ajunge maior, iar Călin, la 8 Iulie 1993 se va sinucide din disperare, dezamăgire şi scârbă.

A ieşit din mulţimea strânsă în Piaţa Libertăţii din Cluj, a înaintat spre cordonul de armată, s'a oprit la mică distanţă de ostaşi, şi-a umflat pieptul tânăr, a ridicat capul şi drept ca un stâlp de pară şi-a descheiat calm cămaşa în faţa armelor îndreptate spre el şi cu cea mai bărbătească hotărâre cu care se pregătea să primească moartea a strigat: "Trageţi! Eu nu am armă. Am numai inimă".

Parcă îşi oprise mersul şi timpul. Ceasurile arătau ora 15.30, în acea cutremurătoare zi de 21 Decembrie 1989.

Se înfruntau acolo nu un grup de manifestanţi şi armata comunistă, ci două lumi: lumea teroarei, rostogolită ca un apocaliptic tăvălug peste Europa de Răsărit şi lumea libertăţii, ieşită ca florile nesemănate pe câmp, din inimile Românilor, pârjolite de seceta fără sfârşit a invaziei bolşevice. Între ele, spaţiul gol unde urma să aibă loc drama sau apoteoza. În acest spaţiu - no man's land - a păşit Călin Nemeş, renumitul actor al Teatrului Naţional din Cluj, să-şi joace ultimul şi cel mai mare rol din viaţa sa, în inedita dramă a tragediei româneşti.

"Am numai inimă!" Cuvintele au răsunat ca venite din lumea de dincolo, a celor aleşi. Magnetice pentru cei de sensibilitatea lui. L-au urmat pictorul Ladiu şi tânărul său elev Lucian Matiş. În faţa lor stăteau ostaşii echipaţi cu armament de război, conduşi de căpitanul Carp Dando, tipul ne-omului nou cultivat şi răsărit în sera ceauşistă. A scos pistolul. Soldaţii au pus armele la ochi cu degetele tremurând pe trăgaci. Comanda a fost scurtă: "Foc!" Şi s'a tras în plin, fără avertisment. În Călin, în cei care l-au urmat şi în mulţimea de pe trotuar. În câteva clipe piaţa s'a golit de lume, rămânând doar cei căzuţi... Lucian Matiş zăcea mort, cu pieptul dezgolit după ce şi-a ridicat cămaşa în faţa armelor îndreptate spre el... Două gloanţe l-au culcat pe asfaltul rece şi pe Călin Nemeş, dar n'a murit. Speriată de curajul său, moartea a trecut peste el.

Cluj, 21 Decembrie 1989! Totul a durat doar câteva minute. La ora 15.40 în piaţa pustiită şi înroşită de sânge, rămăseseră doar trupurile însângerate şi călăii înarmaţi.

Mâini samarinene l-au luat pe Călin de acolo, l-au dus la spital şi a fost salvat. Când te duci însă la moarte pentru un ideal, viaţa nu mai are nici un rost dacă rămâi în viaţă fără a-ţi fi realizat idealul. Faptul că Revoluţia a fost furată şi deturnată şi el continuând să trăiască, a fost considerat de Călin Nemeş o "condamnare la viaţă".

Au trecut de atunci trei ani, şapte luni şi şapte zile şi "condamnarea la viaţă" a lui Călin Nemeş a ajuns la scadenţă. Pe 8 Iulie 1993, s'a sinucis un revoluţionar aşa cum s'a sinucis şi Dumitru Vlaic, eroul Revoluţiei din Timişoara, în Decembrie 1991, în semn de protest că Revoluţia a fost în zadar.

Cine să le înţelagă însă măreţia gestului? Bădărănia lui Iliescu, miniştrii corupţi, Opoziţia derutată şi ahtiată după putere, sau alegătorii care s'au învăţat cu jugul de gât şi acum şi-l ajustează singuri? Numai Domnul Emil Cioran poate să-şi bea de-acum liniştit cafeaua, că în sfârşit, Românii au început să se sinucidă...

Moartea lui Călin Nemeş a răscolit pe toţi cei care au pus sufletul şi inima la Revoluţia Tineretului din Decembrie. În "Tribuna Ardealului" din Cluj, fiziciana Dana Jalobeanu scria: "Acuz poporul român de moartea lui Călin Nemeş", iar Asociaţia "21 Decembrie 1989", sub titlul "O sinucidere ca un blestem", acuză deopotrivă de moartea lui Călin Nemeş: societatea în care trăim, pe Preşedintele Iliescu, pe cei care au menţinut în funcţie criminalii dovediţi din Decembrie 1989, guvernul ţării pentru incompetenţă şi obedienţă faţă de Cotroceni şi cheamă pe toţi Românii să se trezească acum, în ceasul al 12-lea. "Câţi trebue să mai murim?" se întreabă Asociaţia. "După ce vom muri toţi, ne veţi crede?"

Călin Nemeş nu mai este printre noi, dar cuvintele lui ard ca un foc incandescent: "Circulaţi cetăţeni ai României, continuaţi-vă goana disperată pentru supravieţuire, nu vă opriţi, circulaţi... nepăsători aşa cum aţi făcut-o şi în 21 Decembrie 1989, când un grup de pletoşi vă implora să veniţi alături de ei pe altarul istoriei... Cumpărători sau vânzători de valută, aveţi grijă să nu vă cadă vreun dolar din mână. S'ar putea îmbiba cu sângele care nu va dispare niciodată de pe trotuar... Circulaţi. Totuşi, gândiţi-vă că într'o bună zi se va încheia şi viaţa voastră supusă stomacului... că într'o zi, în care soarele va răsări la fel ca astăzi, veţi muri. Şi dumneavoastră şi eu. Mai devreme sau mai târziu. Şi ceva îmi spune că imediat după acest eveniment al vieţii noastre care este moartea, ii vom reîntâlni pe ei, pe magnificii copii şi adolescenţi ai lui Decembrie '89. Şi, poate, ne vor întreba ce am făcut după moartea lor? Ştiu că eu am ce să le răspund. Dar dumneata trecătorule?"

Călin Nemeş a trăit cum a scris. În haina lui s'a găsit un săculeţ de pământ de pe mormântul lui Lucian Matiş, căzut alături de el la Revoluţie.

"Eu am ce să le răspund. Dar dumneata trecătorule?" Călin Nemeş, artistul şi eroul ne reaminteşte de mesajul predecesorului său întru nemurire:

"Trăind în cercul vostru strâmt
Norocul vă petrece,
Ci eu în lumea mea mă simt
Nemuritor şi rece."

Primeşte-l pământ al ţării în trupul tău, alături de cei care te-au apărat cu sângele lor, iar Neamul, ridică-i troiţe la răspântii de drumuri pentrucă din sânul lui continuă să crească eroi, peste toate vitregiile timpurilor.

O A TREIA CALE

Alexandru NEMOIANU

Cu durere şi tot mai mult ne-am obişnuit să spunem şi să auzim că în România lucrurile merg rău şi din rău în mai rău. Formularea aceasta, într'o formă sau în alta, a devenit atât de comună încât aproape că nici nu mai reflectăm la adâncurile tragice ce le cuprinde şi, mai ales, tot mai rar ne gândim că de fapt lucrurile nu ar trebui să fie numai spre rău în România.

Nu ar trebui să fie numai rele, deoarece România este o ţară destul de mare, cu un climat bun şi cu resurse suficiente. La rândul său, poporul românesc este numeros, echilibrat răspândit pe un teritoriu foarte armonios, un popor obişnuit să muncească greu atunci când truda este cu rost şi folos, cu mulţi oameni bine educaţi şi cu foarte mulţi oameni talentaţi. Deci răul în România azi nu este datorat unor dezastre sau "năvălirilor din afară", ci proastelor întocmiri obşteşti şi unei conduceri neputincioase şi nevrednice.

Situaţia rea din România de azi este mai ales consecinţa urgiei lungi de peste patruzeci de ani, a urgiei comuniste.

În mod diabolic, ca un cancer duşmănos, comunismul a ros şi a căutat să roada tot ce era sănătos şi bun pe pământul românesc. A pustiit holdele, a golit subsolul, a pângărit locuri frumoase, a secerat sute de mii de vieţi omeneşti şi a căutat să surpe şi să otrăvească însăşi raţiunea de a fi a neamului românesc. Totuşi planul final al comunismului, anihilarea neamului, nu a reuşit. Printr'o lucrare mai sus de priceperea noastră, comunismul în România şi în lume a fost surpat şi aruncat pe vecie în groapa cu gunoi a istoriei.

Dar înlăturarea răului comunist nu a însemnat automata instaurare a binelui. Dacă vom chibzui cu puţină grijă vom vedea că acest lucru nici nu ar fi fost cu putinţă.

Pe tot parcursul existenţei noastre, ca popor sau ca indivizi, noi suntem confruntaţi cu obligaţia de a alege între bine şi rău. Aceasta este deopotrivă bucuria dar şi povara condiţiei omeneşti. Chiar în cele mai extreme împrejurări şi chiar şi atunci când putem crede că nu avem nici o cale de a controla acţiunile noastre, obligaţia şi opţiunea de a alege între bine şi rău va fi în faţa noastră clară şi fără putinţă de tăgăduire şi, mai mult, pentru acţiunea ce o facem vom avea de dat socoteală, într'o formă sau în alta, dacă nu mai devreme, atunci mai târziu.

Aşa cum spuneam, "răul" de azi din România se datorează unei nevrednice conduceri. O conducere care este direct şi de netăgăduit coborâtoare din cea comunistă, prin oamenii ce o alcătuiesc şi prin modul în care ei gândesc şi acţionează.

Acei oameni, alcătuind administraţia lui Ion Iliescu-Bătă, sunt obişnuiţi şi năimiţi ai luatului fără încuviinţare şi ai statului cu neruşinare în fruntea bucatelor. Aceşti oameni nu au principii şi nu urmăresc decât folosul propriu. În grup ei alcătuiesc o ceată puternică, bine organizată şi cu multă experienţă politică a răului. Aceşti indivizi nu îşi fac iluzii. Ei ştiu bine că un comunism "clasic", ca în vremea lui Stalin ori Ceauşescu, nu va mai putea reapare. Dar ei intind cât pot timpul ce il au, generează confuzie şi se îmbogăţesc. În doar câţiva ani, dacă vor fi lăsaţi, ei vor apărea ca noua clasă a proprietarilor şi tot în câţiva ani, prin atriţie şi "subtile" dezertări, se vor debarasa de compania compromiţătoare a unor "idioţi utili" ce vor rămâne în P.D.S.R., sau ce nume va fi mai având la o asemenea vreme formaţia politică ce îl poartă pe Iliescu-Bătă.

Această administraţie este deci o pacoste şi ea reprezintă principala cauză a răului din România de azi. Dar nenorocirea este că în România Opoziţia, sau alternativa politică, este numeroasă, dar foarte ineficientă ca alternativă credibilă.

Cele mai multe dintre partidele de opoziţie nu au experienţă politică şi sunt încă mult prea divizate.

Trebue să înţelegem că primul pas ce trebue făcut este unirea celor ce sunt decişi să rupă cu trecutul comunist şi cu toate căile lui. Comunismul nu poate fi nici transformat şi încă mai puţin "umanizat". Cei care s'au căpătuit ca activişti de partid, cu mentalitate şi apucături de activişti de partid vor sfârşi.

În România este nevoie de un plan de acţiune de durată şi de o opţiune ce trebue să rupă şi cu metodele comuniste, dar şi cu un "politicianism" vetust.

Aceasta ar trebui să fie o a treia cale care va trebui să rezulte din revitalizarea şi reconsiderarea valorilor tradiţionale româneşti şi a spiritualităţii româneşti. A treia cale trebue să se înalţe "din adâncuri"... Această cale va trebui să reafirme că pentru a fi mai bine, România are nevoie de oameni mai buni, cu frică de Dumnezeu şi care vor şti că între valorile româneşti fundamentale şi valorile democratice nu este separaţie, căci ele se completează ideal.

Calea a treia vine din trecutul Românilor şi ea este a dragostei, a credinţei şi a îndrăznelii.

APOCALIPSA DUPĂ ION CRISTOIU

—Gh. Ionescu OLBOJAN—

Nu știu cât sunt alte nații preocupate de apropierea sfârșitului lumii, dar mă cutremur de prea marea grijă a presei românești din țară pe această temă.

De un an și mai bine "Evenimentul Zilei" titrează pe prima pagină - din când în când și acum mai des - știri de genul: lui X din comuna Y i s'a arătat în somn Sfântul Ilie, care i-a spus că omenirea va mai dura până în anul 1996, Septembrie 12; vaca lui badea Vasile din comuna N a scos sunete ca glas omenesc, spunându-i stăpânului ei că lumea aceasta va dispărea în curând, după care vaca a început să nu mai dea lapte ca înainte; prezicătoarea N din Oltenia - vorbind cu spiritele unor iluștri dispăruți - anunță sfârșitul lumii pentru anul 1999; extratereștrii vor invada planeta noastră în 1996 - după cum afirmă un cititor în stele din satul F; strugurii dela Mânăstirea V au formă de cruce - semn că în curând se va săvârși această lume; o tulpină de floarea soarelui din comuna M are pe ea 53 de inflorescențe, care stau deschise și noaptea - semn rău pentru omenire și satul respectiv; iureșul de greve care a cuprins România este semn al apropierii Apocalipsei; Guvernul Văcăroiu este semn al sfârșitului lumii etc.

După părerea noastră, campania dusă de "Evenimentul Zilei" pe seama apropiatei Apocalipse, își are următoarele motivații:

a) Ion Cristoiu - redactorul șef al publicației - se trage dintr'un sat de Români moldoveni (Vintileasca, Județul Vrancea), oameni cu frica lui Dumnezeu în sân, cum se spune în popor. Pe fondul educației religioase primite dela părinți, Ion Cristoiu a rămas tributar acelor temeri ale megieșilor săi, anume frica de neprevăzut, frica de stihiile naturii (să nu uităm că zona Vrancei este centrul cutremurelor celor mari din România), frica de dogmele ortodoxiei românești, frica de oprobriul comunității etc;

b) mercantilismul patronilor dela societatea "EXPRES" - editoarea ziarului: dorința de a scoate bani din lansarea unor știri cât mai senzaționale. Nu interesează efectul social al unor asemenea zvonuri, ci numai creșterea numărului de cititori al ziarului. Atât;

c) starea de derută a Românului de astăzi: nu știe pe cine să mai dea vina pentru nereușitele sale în viața de zi cu zi, marcată de creșterea exorbitantă a prețurilor, creșterea criminalității - în special în rândul tineretului, penuria locurilor de muncă cu salarii asigurate lună de lună, propaganda insistentă exercitată de cultele și sectele religioase recunoscute de legea română, politica guvernanților de menajare a unor categorii de muncitori în detrimentul altor categorii, corupția la toate nivelurile administrației de stat, calamitățile naturale din ultimii 3 ani etc.;

Ce efecte imediate a avut această campanie nesăbuită a Apocalipsei?

În primul rând, a produs panică în majoritatea categoriilor sociale. Cea mai nefastă, a fost cea produsă în rândul tineretului. Mulți școlari din segmentul de instrucție gimnazială au refuzat să mai meargă la școală, motivându-și demersul prin aceea că "dacă tot vine sfârșitul lumii, ce rost mai are să învățăm!" Foarte mulți părinți s'au plâns în acest sens de odraslele lor, atât în "Evenimentul Zilei" cât și în alte cotidiene sau periodice.

O altă consecință: mulți oameni de rând, credincioși sau nu în Iisus Cristos, au început să vadă în orice anomalie a naturii, în orice eșec al lor într'un demers sau altul, un semn al apropierii actului final al omenirii. Nu vor să știe că meri care au înflorit de două ori într'un an s'au mai văzut și înainte, dar fără să se fi întâmplat ceva distrugător pentru omenire, după aceea. Și, exemplele, pot continua.

Alt efect. Cum "Evenimentul Zilei" este portdrapelul presei române, celelalte publicații sunt apucate de mimetism, vor cu tot dinadinsul să țină pasul cu mai-marele publicisticii din țară, tentația tuturor fiind aceea de a surclasa, cândva, "Evenimentul Zilei". Printre cei intrați în competiție se numără "Tineretul Liber", "Cuvântul", "Infractorul", "România Liberă" și o multitudine de ziare din provincie.

Un alt efect: apariția escrocilor care să profite de situație. Vom prezenta câteva mostre de asemenea exemplare:

a) **Gregorian Bivolaru.** Pretins yoghin cu veleități în "vindecarea unor boli incurabile", G.B. se crede și profet, sens în care el predică Apocalipsa unor discipoli și discipole care stau goi-goluți în fața sa, pregătiți pentru împerecherile tantrice de după emanarea profețiilor Bivolarului. Susține că a ferit România, prin puterile sale paranormale, de mai multe cutremure și că încearcă, în prezent, să salveze Terra de impactul acesteia cu un meteorit, în anul 2000, după profeția G.B.-ului. Pentru a părea un ins serios în fața discipolilor, flutură în aer o adeverință falsă de yoghin și un atestat dela o comisie inexistentă din Ministerul Sănătății. Din investigațiile făcute de unii confrați ziariști rezultă că Bivolaru este un fost deținut de drept comun, amic cu Gelu Voican-Voiculescu, și atins de o maladie psihică care îl face să se creadă super-om și mare profet. Grație legăturilor oculte cu Gelu Voican-Voiculescu, nu a fost cazat încă la balamuc.

b) **Nicolae Ionescu** din București. Prezentat de "România Liberă" din 7 Iulie 1993 drept omul care scoate dracii din alți oameni. Domnia-sa a intrat în posesia unui crucifix de argint, pe care îl poartă la piept și cu care - executând "trei pase magnetice" - scoate dracii din oricare posedat de asemenea necurate spirite. Pe seama acestei îndeletniciri, N.I. își câștigă existența. Când o să scoată toți dracii din Români, se va stabili, probabil, într'o altă țară din Est, pentru a-și continua opera de binefacere în acești ani în care "omenirea a fost lăsată pradă diavolului";

c) **Vorbitoarele cu spiritele morților.** Pe fondul campaniei de prevestire a sfârșitului lumii, multe escroace pretind că pot dialoga cu spiritele unor dispăruți, spirite care le-au avertizat că sfârșitul este aproape, după unele în Septembrie 1996, după altele în '99, tot spre toamnă. Marea majoritate a acestor "prezicătoare" sunt masate în regiunile cele mai sărace ale României: Oltenia și Moldova. Prin mica lor escrocherie nu vor altceva decât să-și câștige mai ușor existența în sânul unei colectivități din ce în ce mai săracă.

Asupra flagelului acestui fenomen, destul de grav, vom reveni într'un demers viitor, printr'un interviu cu o înaltă față bisericească din țară.

Cum se va reface România Mare?

—M.Stere DERDENA—

Revoluția tinerească din Decembrie 1989 a avut menirea nu numai de a înlătura definitiv comunismul din viața poporului român, dar și de a descătușa tumultuoasele energii naționale întru afirmarea lor plenară. Așa se face că de atunci încoace tot mai mulți Români rostesc și scriu cu convingere fascinantă irezistibila sintagmă "România Mare".

Este de-a dreptul fantastic de îmbucurător și de tonifiant să constați că până și copiii neștiutori tresar înfiorați când aud sau când rostesc cele două vocabule pline de vrajă pentru tot Românul ce simte românește. Politicienii, cel puțin, nu scapă nici un prilej în care pot să ne reamintească faptul arhicunoscut că România interbelică era mai întinsă decât cea de astăzi și că avem datoria sacrosanctă de a o reclădi cât mai repede. Unul dintre partidele parlamentare se și intitulează, de altfel, "România Mare" ascunzându-și derutant sorgintea comunistă și internaționalistă.

Chiar oameni politici mai serioși și demni de crezare ca domnii Mircea Druc și Emil Constantinescu se lasă ispitiți de seducătorul concept statal românesc, având în vedere granițele noastre istorice, firești și recunoscute pe plan internațional între anii 1918 și 1940. Însuși Regele Mihai a declarat în câteva rânduri că nu concepe un alt fel de Românie decât cea care a ființat între cele două războaie mondiale.

Nu încape îndoială că România Mare constituie un deziderat pe care l-ar revendica orice Român integru. Și aceasta în toată vremea, nu doar în campanii electorale, întrucât este vorba de un drept național fundamental și indiscutabil din punctul nostru de vedere.

Însă întrebarea care inevitabil se pune este aceasta: oare toți cei ce au pe buze denumirea mirifică a patriei reîntregite în 1918 - mă refer în primul rând la oameni politici - știu cu adevărat că noțiunea "România Mare" include și istorica provincie Cadrilater, alcătuită din județele Durostor și Caliacra? Iar dacă au în minte acest adevăr esențial, se gândesc cumva la recuperarea și a acestui teritoriu românesc, ce se află de 53 de ani în stăpânirea Bulgariei? Căci nu putem vorbi, nu-i corect să se vorbească despre România Mare fără redobândirea celor două județe ale Dobrogei de Sud-Caliacra și Durostor - care au fost cedate Bulgariei tot în 1940, la scurt timp după cotropirea de către hoardele bolșevice a Basarabiei, a Nordului Bucovinei și a Herței.

Cât privește dreptul nostru la redobândirea teritoriilor basarabene și mușatine din Răsărit, stăpânite încă de Ruși și de Ucraineni, acesta nu poate fi contestat de nimeni, cel puțin din două motive. În primul rând, pentrucă toate aceste părți din trupul României sfârtecate (la care s'a adăugat și Insula Șerpilor) ne-au fost luate exclusiv cu japca. Iar în al doilea rând, deoarece nu s'a procedat la schimbul atât de dăunător de populații. De altfel, o asemenea operație extrem de defavorabilă nouă, nici n'ar fi fost cu putință în Iunie 1940, datorită scurtului răgaz ultimativ acordat de tartorul din Kremlin.

Din nenorocire însă pierderea Cadrilaterului s'a produs pe baza liberului consimțământ al guvernanților carliști. Și ceea ce agravează și mai mult această mutilare a integrității Dobrogei noastre ancestrale a fost schimbul aberant de populații, efectuat de statele român și bulgar, în vara lui 1940.

Acum trebue să chibzuim cât mai temeinic cum ar putea fi recuperate aceste două județe (de care nici Antonescu nu cutezase să se atingă când începu admirabilul nostru război sfânt de eliberare a Basarabiei, a Herței și a Bucovinei de Nord și de pedepsire a diavolului bolșevic, prin urmărirea lui în adâncul tenebrelor bârlogului său spurcat).

Îmi permit să opinez că singura soluție realistă ce trebue abordată cu răbdare și cu tact în lungul, anevoiosul dar și sublimul efort de reîntregire a țării noastre sfinte este rostirea continuă și peste tot în lume a adevărului istoric, conform căruia România a fost constrânsă de U.R.S.S., Germania și Italia să facă, în vara anului 1940, toate concesiile teritoriale pe care le-a făcut față de U.R.S.S., Ungaria și Bulgaria.

Un lucru să fie limpede pentru toți Românii cinstiți și patrioți: anume că sintagma atât de scumpă și de fascinantă "România Mare" își va pierde sensul dacă nu va cuprinde și provincia Cadrilater.

LA RĂSCRUCEA ISTORIEI

Am crescut năprasnic cât un munte,
Din pământ, din cremene, din piatră.
Urlă haita viscolelor crunte
Și din toate părțile mă latră.

La răscrucea crâncenei istorii,
Mâinile mi-am încleștat pe armă;
Dor de libertate nu de glorii,
Sună'n mine clopot de alarmă.

Că s'a năpustit din fundul zării,
Ca o molimă, ca o osândă,
Peste trupul schilodit al țării,
Fiara, fiara roșie flămândă.

A venit cu crivățul sălbatic,
Din Siberii vaste și geroase,
În priviri cu sânge și jăratic
Din arșița stepelor râioase.

Și cum pustiește totu'n cale,
Nu e slovă, nu e grai, nu-i carte
Să cuprindă, vai, atâta jale
Și atât prăpăd, atâta moarte!

Peste țara stoarsă de speranțe,
Dau năvalnic chiote haiduce;
Geme veacul ciuruit de gloanțe,
Scheaună și beznele năuce.

Arde'n mine sângele ca rugul
Și m'avânt bolid în vijelie.
Ori sfărâm în mii de țăndări jugul,
Ori îmi las ciolanele în glie!

Ionel ZEANA

ROM-ânia se vrea țara ROM-ilor?

Ion TECȘA

"Cuvântul Românesc" a publicat câteva articole prin care s'au tras semnale de alarmă privind țiganizarea în ritm accelerat a țării. Ultimul, "Cancerul neamului românesc" de Dl. Anton Câmpeanu, tratează despre primejdia proliferării Țiganilor până la sufocarea etniei române. Articolul, deși de mică întindere, este cuprinzător, ne pune în gardă asupra a ceea ce toți realizăm, dar nu dăm importanța cuvenită fenomenului prin care Țiganii țintesc clar transformarea teritoriului României într'o patrie proprie. Și deoarece, deocamdată, Țiganii nu se înhamă la munci productive decât în rare cazuri, vor continua să conviețuiască cu Românii, tot mai puțini numericește, atâta vreme cât aceștia pot fi jecmăniți de produsul muncii lor.

Oare nu ne îngrijorează faptul că familiile de Țigani au câte 7-8 copii, în timp ce ceilalți locuitori, Români sau de alte etnii, în medie, numai 2-3 și că în ultimii 3-4 ani, prin natalitatea Țiganilor s'a atins procentul de 80% spor de populație?

Intr'adevăr, titlul de "Cancer al neamului românesc" nu este o figură de stil, ci o tragică realitate. Întocmai acestei cumplite boli care se infiltrează în organismul sănătos insidios, nu realizăm primejdia decât la apariția metastazelor. Ele sunt prezente; Țiganii au infestat marile și micile orașe, preponderent în Sudul țării și oriunde se poate trăi fără muncă, din hoție, bișniță, trafic, cerșetorie, înșelăciune, speculă (au monopolul comerțului stradal sau în piețe).

Țiganii de astăzi nu mai sunt romanticii hoinari de altădată. Ei au organizații bine structurate, partid politic, sedii, presă și învârtesc afaceri de mare anvergură, cu ramificații tentaculare, în țară și peste hotare, și mai ales se bucură de sprijinul puterii. De fapt s'a format o burghezie care trăiește în vile sau apartamente luxoase, au mașini de ultimul tip din Occident, unde de altfel călătoresc frecvent. Dacă un Țigan comite o infracțiune sau o agresiune, printr'o solidaritate acerbă, face ca orice tentativă de ripostă să fie reprimată de liota celorlalți, care se strâng ca din pământ. Culmea este că cei prăpădiți, schilozi, simulați sau nu, sunt lăsați la mila Românilor. N'am văzut ca vreunul din grăsanii pricopsiți să întindă un ban sau o bucată de pâine celor de aceeași obârșie. Cât despre așezăminte, instituții de într'ajutorare finanțată de parveniții lor, nici vorbă. Cioabă, "regele" lor sau Iulian "împăratul" Țiganilor, culmea nerușinării, încoronați într'o țară care prin constituție este republică, cu slujbă bisericească și fastul de rigoare de un popă ortodox, desigur gras plătit, dețin monopolul importului de cereale. Vă închipuiți că, dacă ținem seama de "dijma" primită cu ocazia "repatrierii" Țiganilor din Germania, care a dat oricât numai să scape de ei, avem imaginea unor miliardari, nu în lei, ci în valută forte. S'a vorbit de 40.000, cifră mult sub cea adevărată, mai ales că odată cu aceștia s'au "importat" și Țigani de aiurea. N'am auzit să fi construit din acești bani, nu pentru Români, ci pentru propria lor etnie, un bloc de locuințe, un azil de bătrâni sau măcar o maternitate! Și pentrucă veni vorba de etnie, constituie oare Țiganii realmente o etnie? Ei sunt produsul deject al Orientului îndepărtat sau cel mijlociu, adică tot ceea ce, prin caracter și comportament devenise de nesuportat acelor ținuturi. Așazisa lor cultură și limbă nu sunt altceva decât un amalgam de tropisme împrumutate din peregrinări, altoite pe cea indiană și pakistaneză.

Ei, Țiganii, nu pot nici măcar revendica statutul de minoritate, în înțelesul unanim acceptat. Care țară din lume le recunoaște obârșia? Maghiarii noștri sunt acreditați de Ungaria, Bulgarii de Bulgaria, țări vecine, până și Tătarii sau Armenii își au o țară de baștină. Dar Țiganii?

Desigur, de creșterea îngrijorătoare a Țiganilor, suntem noi înșine vinovați, cu spiritul nostru de toleranță și "mioritism", nociv.

Problema "Țiganilor", dacă se vrea rezolvată fără conflicte grave, sângeroase, genocide, în nici un caz nu poate fi aceea preconizată de cei lipsiți de simțul realității. Expulzarea lor, cum a reieșit din articolul citat, în India sau Pakistan, deja hiperpopulate, este o utopie. Dacă tot am ajuns aici, vrem, nu vrem, va trebui să acceptăm rezolvarea ei într'un singur sens: **asimilarea**. Dar nu oricum, sine die, ci în mod foarte bine chibzuit și în colaborare cu Țiganii instruiți și conștienți că asimilarea Țiganilor în etnia română este, condiționată obiectiv, în primul rând în interesul lor. De altfel numai vreo 20% din Țigani și-au declarat la recensământ obârșia, ceea ce înseamnă că se desolidarizează de conducerea lor șovină.

În primul rând, deci, Țiganii, dacă doresc cu adevărat să conviețuiască pașnic cu Românii și cu celelalte naționalități din țara noastră, să-și folosească organizațiile democratice (nu și partidul "Romi"-lor, cu tendință clară de autonomie politică și etnică), îndrumându-și confrații spre **munca productivă** la nivelul tehnicii moderne, în deosebi spre agricultură, unde avem mare deficit de brațe de muncă, spre meserii, unde ușile le-au fost dintotdeauna larg deschise, fără excluderea din universități a elementelor dotate. De asemenea, pentru a se reprima din fașe năravurile ancestrale, specifice, hoția, viclenia, bișnițăria, agresivitatea și multe altele, sub îndrumarea organelor de justiție și controlul acestora, să-și formeze o "miliție" proprie pentru prevenirea și sancționarea faptelor antisociale. Poporul român nu mai poate hrăni 4 milioane de paraziți.

N'am auzit în parlamentul sau în academia țării, unde avem atâția istorici, un singur protest împotriva furtului rădăcinei-etimon ROM dela ROMA, leagănul neamului românesc. Cu ce drept dar, Țiganii, venetici pe pământul nostru milenar, udat de sângele poporului român și care în cele două războaie au dezertat în masă, au devenit, tamnesam ROMI? Nu ne este limpede unde bat impostorii de sorginte?

Când, peste o generație, două, și Țiganii vor deveni din națiune conlocuitoare, înlocuitoare, va veni vreun împărțitor de dreptate, din Est sau Vest, cum a făcut-o D-na Catherine Lalumiere, secretară generală a Consiliului Europei în Basarabia și, parafrazând-o, va susține, puțin păsător de trecutul nostru istoric: ROM-ânia este o țară multinațională, în care sălășluiesc pe lângă ROMI, majoritari, și un neam care-și zic Români, la un loc cu alte etnii.

Ce-ar fi pentru a preîntâmpina un asemenea etnocid, să luăm foarte în serios îndemnul lui Mureșanu, care ne-a poruncit: **"DEȘTEAPTĂ-TE ROMÂNE"!?**

Până se mai poate. Altfel vom trăi și vorbi țigănește (Deja ne urăm "baftă" în loc de "noroc", spunem "mișto" în loc de bun, "haleală" în loc de mâncare, Voievodul Țiganilor ("Tzigauner Baron") al lui Straus, "Voievodul Romilor", iar orașele ROM-an și ROM-anați, și chiar ROM-ânia se va pretinde că dintotdeauna le-au aparținut, deoarece au fost hrăniți, puradei fiind, de lupoaica dela ROM-a!

Instantanee

VESELIE LOCALĂ

Traian BĂDULESCU

În spital astăzi viața e ca într'o fabrică sau în oricare loc de muncă unde este de lucru: veselă. O veselie locală a Românului care încă nu este la ananghie. Cine are de lucru înseamnă că primește salariu și - mai fiind materie primă și materiale - te mai poți cârpi făcându-i unuia un făraș, altuia un cuțit, ori scoțând fire, dacă-i filatură sau țesătorie, ori biscuiți, ciocolată, carne, hârtie, medicamente, pe care le poți face bani să-ți mai rotunjești câștigul. Și asta cu știrea maistrului, a șefului de atelier până la director, care, tăcând, au și ei partea lor. Și de aici și din altele mai grase, cum este activitatea în paralel cu a firmei proprii, ce - "întâmplător" - are același profil, sau o parte a profilului (cea mai benefică) a întreprinderii pe care o conduce.

Într'un spital, "mașinăria" aceasta a veseliei locale este mai sigură și fără nici un fel de risc (însuși actualul ministru al sănătății a "legalizat" șperțul, scuzând personalul medical că "are salarii mici"). Pentru o operație, plicul cuprinde dela 10.000 lei în sus. Pentru o internare nu se poate fără 5.000 de lei. Anestezista are mia de fiecare caz, infirmierile primesc sutele în buzunărelul halatului alb pentru o cămașă sau pijama, pentru un alt cearceaf. Dela 500 de lei în plus primesc la buzunarul hălățelului asistentele care fac injecții și pansează, către mie urcă "dreptul" asistentei șefă, iar sutele sunt pentru îngrijitoare, fie pentru o clismă, pentru o ploscă, pentru un ajutor la deplasare. Personalul unui spital este într'o mișcare veselă, cu strigăte și mici chemări pe holurile lungi ale secțiilor. Doctorii strigă sora-șefă la câte un caz ce trebue avut în vedere pentrucă a fost "mai atent" decât altul care a avut plicul mai subțire sau dela care, culmea!, a lipsit plicul. "Dana! sună ca la un stentor vocea sorei-șefă. Vezi la salonul 17 - Doamna Ionescu!" Dana, măruntă, grasă, bucălaie, fată dela țară, dă fuga fiindcă doamna asta "are dare de mână", i-a strecurat și ei în buzunarul halatului câteva sutișoare. "Acușica, șefa"... "Stela, strigă doctorul de serviciu sora-șefă. Vino cu "trăsurica" în salonul 5. E de schimbat pansamentul D-lui Slătinaru". "Imediat, dom' doctor, de cum termin la Doamna Ionescu dela 17". Știe că Domnul Slătinaru a fost mare director într'un minister, și, deși are neoplasm, el trebue "încurajat" până'n ultima clipă, deoarece pensia mare îi permite, iar rezervele de pe când era în funcțiune dinainte de 1989 sunt încă substanțiale. Dacă n'ar fi bolnav, era unul din marii particulari, căci l-a prins cu capital. "Lasă-i dracu, că au, zice sora-șefă către celelalte asistente mai în vârstă ce o secondează în schimburile de după-amiază și de noapte. Nu fiți fraiere, primiți!".

Dacă e o durere în veselia aceasta locală este aceea că unii socotesc pe fiecare bolnav o sursă de venit indiscutabil și nediferențiat. "Durerea" nu vine dela pacient ci dela cadrul medical care dela unii nu primesc nimic pentrucă aceștia n'au de unde să dea. E ca și când ai face la fabrică piese pe gratis care nu se plătesc separat, în acord, ci la grămadă, în salariul fix, lângă care nu se mai adaugă nimic, cum pățesc cei care lucrează la întreținere, adică la mecanicul-șef ce se duce la repararea unei mașini și dela care nu primește nimic dela strungarul sau frezorul care o "exploatează".

Și asta în timp ce unii se întreabă cum arată "corupția generalizată", pe care alții o socotesc o maladie socială greu de eradicat, precum e cancerul sau SIDA.

Din suferinţele deţinuţilor politici

ÎN SURGHIUN CU VASILE VOICULESCU

Ghe. GORONESCU

Să fi fost pe la începutul lunii Decembrie 1959, când uşa grea şi masivă a celulei fu dată în lături şi înăuntru îşi făcură apariţia doi deţinuţi de drept comun, purtând pe targă o firavă făptură de om, care aducea, prin liniile ascuţite ale pometţilor, mai degrabă a sfânt decupat din icoanele neasemuite ale pictorilor bizantini. Era aşa de slab, că puteai să vezi prin el şi-l urmăream cum încerca să-şi strângă zeghea pe el, cu rămăşiţa unui efort parcă nepământean. Era frig, tare frig în celulă şi răceala se simţea şi prin ţurţurii de gheaţă care atârnau ca nişte ciorchini pe sub obloanele ţintuite ale fiecărei celule.

Părintele Apostu se făcuse şi mai mic lângă mine şi abia reuşi să silabisească: "Este poetul Vasile Voiculescu, să-i facem repede rost de un pat, dacă se poate, mai ferit de fluxul curenţilor, că e prăpădit de bolnav." I-am oferit patul meu şi eu m'am cocoţat pe al treilea pat suprapus, undeva pe lângă fereastră, de unde puteam supraveghea atât celularul Aiudului cât şi spitalul orientat undeva către dreapta. Îmi făcusem prin obloanele cu care erau căptuşite ferestrele, un mic orificiu, prin care urmăream cu răbdarea unui ascet, toate mişcările care se făceau în cadrul penitenciarului. Îmi părea rău, că "zarca" îmi scăpa din obiectiv datorită poziţiei ei. Era cea mai veche secţie a Aiudului, zidită pe timpul Împărătesei Maria Tereza.

Acolo, în condiţii deosebit de severe ştiam că supravieţuiesc o parte din marii cărturari ai acestui neam martirizat. Acolo îşi prelungeau agonia cu îndărătnicie, Nichifor Crainic, Radu Demetrescu Gyr, Petre Pandrea, Petre Ţuţea, Nicolae Porsena, Constantin Gane, precum şi atâţia alţi mânuitori ai condeiului, pe care îi cunoşteam sau aveam să-i cunosc mai mult sau mai puţin.

În urma masivelor arestări din 1958, aflasem încă dela Jilava că şi Vasile Voiculescu avea să plătească amarnic tribut cumsecădeniei lui, precum şi refuzului de a face sluji în faţa potentaţilor zilei. Fusese condamnat la 5 ani închisoare corecţională pentru "delict împotriva ordinii sociale". Zadarnic avocatul său prezentase la proces, ca probă materială, o carte apărută în U.R.S.S. cu cei mai reprezentativi poeţi români din secolul XX, unde Vasile Voiculescu ocupa un loc binemeritat în ierarhia culturii româneşti, că înalta instituţie judecătorească nu a ţinut cont de ea.

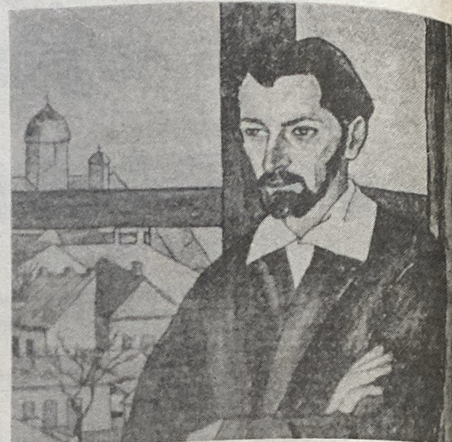
După un stagiu de câteva luni la Jilava, a fost trimis la Aiud, unde avea să contracteze o tuberculoză pulmonară şi să fie internat în spitalul penitenciarului. Dar internarea în spital nu a durat decât 3-4 săptămâni, fiind evacuat apoi la secţia infirmerie unde am avut marele noroc să-l cunosc personal.

Adaptarea lui la nevoile camerei, n'aş putea susţine că s'a făcut uşor. Încă dela uşă se simţea nevoia de aer şi cei care stăteau în jurul tinetei, pur şi simplu se sufocau. Paturile suprapuse şi înţesate de bolnavi, de toate culorile politice, dădeau un aspect babilonian şi pe deasupra ne mai chinuia şi frigul. Este ciudat că Vasile Voiculescu nu s'a plâns niciodată de acest flagel, deşi, ultimele rămăşiţe de muşchi se încordau distrofici sub zeghe. Un samaritean, înfruntând pericolul de a fi prins, îi împletise un pulover din te miri ce, şi i-l oferise să-şi mai dezmorţească oasele înţepenite de frig. Era cel mai frumos dar pe care îl putea face cineva şi o clipă am avut impresia că ochii lui Voiculescu se umeziseră. Cu timpul, poetul şi-a mai revenit, căpătând chiar o tentă de roşeaţă în obraji, în ciuda celor 50 de grame de pâine pe zi, şi a 250 de grame de turtoi rânced. Seara, ne roteam în jurul său, improvizând adevărate şezători, unde marele maestru al condeiului îşi depăna amintirile cu iscusinţa unui şlefuitor de diamante.

Aşa mi-a fost dat să cunosc în lectura autorului, pe ***Zahei Orbul, Capul de Zimbru, Ultimul Berevoi, Chef la mânăstire, Luparul, Revolta dobitoacelor, Sakuntala, Lostriţa,*** precum şi alte povestiri, care ar fi pus la grea încercare pe cel mai exigent critic literar şi nu sunt sigur, dacă nu ne-ar fi invidiat. Am avut marea bucurie, prin Decembrie 1991, fiind invitat la Conferinţa Naţională a Scriitorilor Medici, să aflu că şi *Perna de pus* a beneficiat de mult râvnita lumină a tiparului în recentul volum ***"Toiagul Minunilor",*** apărut sub atenta îngrijire a D-lui Radu Voiculescu, fiul marelui şi inegalabilului scriitor. Plăcerea mi-a fost dublată şi de prezenţa plăcută a altui vlăstar al familiei: D-na Gabriela Defur Voiculescu, o adevărată sursă de informaţii voiculesciene.

În câte o seară parcă, adunaţi ca la gura unei sobe improvizate, marele poet îşi aducea aminte cu duioşenie de Pârscov, de familia lui, ordonându-şi cu evlavie amintirile în sipetele lor. Îşi iubea foarte mult copiii! Cred că şi astăzi mai reţin câteva versuri din poezia ***"Ionică",*** deşi dela despărţirea noastră au trecut peste trei decenii.

Într'o seară, am avut o uşoară lipotimie. Cum după închidere nu se mai putea apela la medicul oficial al penitenciarului, asistenţa mi-a acordat-o poetul medic Vasile Voiculescu, cu mijloacele pe care le avea la îndemână. Avea o ureche formidabilă. El mi-a descoperit devierea uşoară a cordului către dreapta, precum şi procesele evolutive de natură T.B.C. însămânţate sub formă de noduli la nivelul celor două vârfuri pulmonare. "Trebue să te păzeşti, tinere", îmi spuse el după o îndelungă tăcere, "şi evită eforturile, cu nodulii nu e de glumit. Mai lasă plimbările prin cameră şi stai la pat. E singura posibilitate de a supravieţui. Nici eu nu stau mai bine pulmonar, dar stau cuminte la patul meu" Avea un fel de a te dojeni, încât nu te puteai supăra niciodată pe el.

Într'o zi deosebit de friguroasă, cineva îi furase obielele. Gestul ne-a indignat pe toţi, pentrucă nu exista unul să nu sufere de frig. La o percheziţie făcută asupra fiecărui deţinut, au fost descoperite la un fost plutonier major de jandarmi, Andrei, care se pare că mai practicase aceste ruşinoase obiceiuri. Poetul însă i le-a lăsat: "Poate că el are mai multă nevoie de ele", a căutat el să îndulcească situaţia. "Nu-l lipsiţi de acest primar instinct de conservare" şi niciodată nu s'a mai atins de ele cu toate că şi picioarele lui erau învineţite de frig. Acesta era omul de suflet şi marele cărturar Vasile Voiculescu.

Într'o bună zi, am fost anunţaţi de către caraliul de serviciu că vom face baie. Era mare eveniment acest lucru şi mulţi se întrebau: nu cumva a fost înlocuit comandantul închisorii, colonelul Creciun? Dar nu! Acest miracol nu ne-a fost dat să-l trăim. Era un ordin şi-atât! Dezbrăcarea s'a făcut în mai puţin de un minut. Ca la armată. De altfel, ce-aveam pe noi? Câteva zdrenţe vărgate ce se puteau numi cu multă îngăduinţă manta, veston şi pantalon. Am intrat câte trei la un duş aranjaţi oarecum după prietenii. Vasile Voiculescu, învăţătorul Victor Stoica şi eu. Dumnezeule! Ce bine era sub apa caldă! De câte veacuri nu mai făcusem baie! De câte veacuri nu mai simţisem o coajă de săpun alunecând peste oasele ieşite în relief? Poetul zburda ca un copil. Ai fi zis că s'a născut a doua oară. Îl chinuia de mult o eczemă apărută în barbă şi nu ştia cum să mai scape de ea. L-am ajutat să se săpunească bine, obsedaţi de ideea că cine ştie dacă vom mai putea apuca să mai facem alta. Dar ce, a fost alta? Din duşuri a început să curgă apă rece ca gheaţa. Rămăsesem cu săpunul în parte pe noi, căci jeturile tăiau ca un brici. Am început să ne îmbrăcăm într'un ritm îndrăcit. Din camera alăturată se auzeau râsetele deşănţate ale celor care ne antrenau inconştient în jocul de-a viaţa şi moartea. Poetul rămăsese cu săpunul pe ochi şi contactul cu apa prea rece, aproape îi tăiase respiraţia. De-atunci, n'am mai reuşit să-l convingem să mai facă o altă baie. În urma acestui incident se alesese cu o agravare a căilor respiratorii. Făcea temperatură mare, devenise extrem de tăcut şi îi dispăruse complet pofta de mâncare. Nici chiar cele 50 de grame de pâine, raţia zilnică pentru a ne prelungi agonia, nu-l mai interesau. Neras de două-trei săptămâni, cu pometţii obrajilor ascuţiţi, înţepând lumina, părea un sfânt de rit bizantin. În starea aceasta l-a găsit doctoriţa Maria Balea, medicul oficial al închisorii, într'una din rarele ei vizite medicale prin secţie. Era totuşi o femeie cu suflet bun care de multe ori făcea şi lucruri minunate ceea ce îi depăşea calitatea de securist. Cu o sfiiciune parcă vinovată, constatând şi temperatura mare a poetului, a întrebat: "Domnule doctor, ce doriţi să vă prescriu?" "Un ou, doamnă, un ou", răsună glasul stins al şlefuitorului de metafore, care nu pusese în gură nimic de trei zile. "Nu pot, domnule doctor, nu pot. Dacă aş face acest lucru ar însemna ca a doua zi să fiu alături de Dumneavoastră". În spatele doctoriţei se găsea locotenentul colonel Ivan, ofiţerul politic al închisorii. Insistenţele deveneau de prisos. Într'una din zile, parcă simţind marea despărţire ce se apropia, m'a rugat să-i întăresc nasturii dela zeghea care abia se mai ţinea pe el şi să-i spăl o pereche de ciorapi de bumbac, cu care, cine ştie ce samaritean îl înzestrase. I-am spălat ciorapii şi i-am cusut nasturii, ascuns în dosul unui pat, pentrucă deţinerea unui ac se pedepsea cu şapte zile de carceră.

La câteva zile ne-am despărţit luându-ne fiecare crucea în spinare să populăm Golgota celularului Aiud. Prin alfabetul Morse am aflat că Vasile Voiculescu nimerise în celulă cu un huţul de prin părţile Sucevei, meschin şi josnic, care în schimbul unui pretins serviciu de curăţenie în celulă, îi mânca şi ultima fărâmitură de pâine. După câteva luni, nu se mai ştia nimic despre poet. Circula zvonul că plecase cu o dubă într'o direcţie necunoscută, dar doctorul Bazaban, deţinut şi el, mi-a şoptit din sursă sigură, că ar fi fost izolat în vederea eliberării.

În anul 1964, anul slobozeniei mele de cele încătuşate, c'o traistă'n băţ şi cu o sănătate precară, am pornit să dau de urma marelui meu prieten, dar acesta trecuse în "lumea umbrelor", lăsându-mă să desluşesc singur tainele încă necuprinse de cuvânt.

RUGĂCIUNEA TESTAMENTARĂ A UNUI EXILAT..."OVIDIAN"

- Doamne!...
Acum, spre sfârşit...
albit de ani grei...
zbuciumaţi...
de lupte,
şi lovituri tirane...
de cumplite...
diabolice,
prigoane...
soră Ioană...
şi frate Ioane...
surghiunit,
departe de România
Mare...
frumoasă ca un soare
crucificată,
mai departe, după o...
"revoluţie furată"...
de viperele întunericului...
moscovit -
de "iliescii"... cameleonii...
umbriţi de secere...
ciocane,
liftele, neromane...
călăii tineretului, eroic -
dintr'un Decembrie...
îndoliat, legendar...
căzut, mitraliat...
Cu fruntea sus...
pentru Neam, Cruce...
Iisus -
Cutremurând...
Ţara toată...
trasă de ceauşi...
pe roată -
şi'ntronând,
pentru o clipă...
LIBERTATEA...
mistica, primăvară!!!
. . . .
Acum, spre sfârşit...
îngenuncheat...
la icoană...
- cu sufletul rănit...
- Rogu-mă, Ţie...
- Doamne!...
Pentru martirizatul...
Neam al meu...
Scutul,
Atotputernicului
Dumnezeu...
în aceste momente...
grele...
ninse,
de'ndoliate...
înlăcrimate...
dacice...
stele!!!
. . . .
- Coboară, Doamne!...
Binecuvântarea...
Mila Ta...
peste Ţara noastră...
inima mea...
frământată...
de dor -
de cutremurător...
fior -
împărtăşind...
cu apă vie...
cristică, tărie...
pe toţi fraţii...
ce'ndur, golgoticele...
suferinţi...
temniţe, foame...
umilinţi...
fără margini...
pe-ale omenirii...
apocaliptice pagini!!!
. . . .
Acum, spre sfârşit...
- Doamne!...
- Rogu-mă, ŢIE...
Pentru România "DOINEI"...
EMINESCIENE -
Răstignită...
de satanicele, securiste...
neo-comuniste...
HIENE -
Când...
Rând pe rând...
ne stingem...
Cu PATRIA în suflet!...
. . . .
Din Brazilia...
până'n Hawai
Din Canada
până'n EUROPA,
României noastre -
unde's profanate...
sfintele...
osemintele...
"Dela Nistru, pân' la Tisa"...
"Tot Românul plânsu-mi-s'a"!...
. . . .
- Doamne!...
- Rogu-mă, Ţie...
Pentru prea nefericita...
iconară, Românie!!!
. . . .

Al. Petre SILISTREANU

ZÂMBETE GLOBALE ŞI SAVANTOMANIE

D. N. ZAHARIA

Fără să fii numaidecât expert în patologia ciumei roşii, este lesne să remarci că mulţi dintre activiştii glisaţi îndeajuns de sus au fost atinşi de un virus mai rebel decât cel al gripei calabreze, virus care - până i se va afla un nume - îl putem numi savantomanie.

Devotându-se cu trup şi suflet (mintea nu era niciodată invocată!) partidului, nomenclaturistul se pomenea într'o bună zi că nici iarba nu-i mai place şi nici somnul nu-i mai vine. Consultând nu se ştie ce taumaturg dela Elias, năpăstuitul afla că nu mai are scăpare decât dacă-şi lipeşte de frunte o etichetă de scriitor, profesor universitar, doctor, om de ştiinţă sau (când era sus de tot) academician de renume planetar.

Probând şi pe această cale că ce-ai fumat în tinereţe visezi pân' la bătrâneţe, un secretar de vază al ceceului (care a fost încercat de necruţătorul virus încă pe când juca arşice cu cel ce nu se credea răspunzător decât în faţa M.A.N.), ajuns acum cabinetul unu al instituţiei prezidenţiale, descoperă că nu-i mai prieşte în palatul dela Cotroceni dacă nu oferă lumii o imagine de savant. Drept pentru care, între două mineriade, a burduşit între două coperţi de lux câteva sute de pagini cu ceea ce, îşi închipuie domnia-sa, ar reprezenta "studii şi eseuri", adică, de bună seamă, rodul unei gândiri ştiinţifice cu inflexiuni filosofice. Pentru cine se rezumă să admire luciul coperţii şi dimensiunile volumului, impresia va fi fiind că străjerul liniştii noastre este, vorba poetului, dat în paşte. În realitate însă, prin această apariţie editorială autorul împrăştie orice iluzie ce ne-am mai păstrat-o în legătură cu resursele intelectuale ale celui în mâna căruia am încredinţat soarta ţării. Este genul de scriere pe care nu-l poţi parcurge până la capăt decât dacă ţii să o propui pentru un premiu al ierarhiei răsturnate.

Intrigă, mai întâi, faptul că autorului îi este cu totul străină raţiunea scrisului şi a publicării. Scrii şi publici o carte când ai de spus ceva ce nu a mai spus nimeni (sau, cel puţin, îţi faci iluzia aceasta). Ce face însă autorul sulemenitei "Probleme globale, creativitate"? Ia, cu stânga, interminabile pasaje din cărţile unor autori străini (cărţi pe care "Era socialistă" le socotea actuale acum vreo douăzeci de ani), iar cu dreapta înlătură colbul de pe "cuvântările de excepţională valoare teoretică şi practică", alege paragrafele care reprezintă "poziţia vigilentă" şi le opune atitudinii "ideologilor burghezi". Nimic, dar absolut nimic nu găseşti în acest volum care să nu fie ori în cărţile onest citate, ori în fiecare din cele vreo treizeci de cărămizi roşii ale lui Ceauşescu (tăinuite însă, acestea din urmă).

Îngreţoşează, pur şi simplu, frecvenţa ticurilor lui Ceauşescu, cu atât mai mult cu cât multe din ele ţin acum de o istorie moartă. Astfel, despre "cursa nestăvilită a înarmărilor" se repetă aceleaşi slogane la paginile 244, 232, 103, 48, 44, 43, 14 etc. Despre "nedreapta împărţire a lumii în bogaţi şi săraci" (cu recuzita de rigoare: rata dobânzilor ca instrument de exploatare, colonialism economic, încăpăţânarea marilor puteri de a nu ajuta ţările sărace etc.) citim la pagina 231, dar şi la 251, 233, 223, 172, 156, 128, 113, 63, 48, 33, 17, 16 şi 14. Acestea, ca şi toate celelalte "probleme globale" ale lumii contemporane, autorul le vede rezolvate prin "trecere la socialism", idee nici măcar subtil încifrată, căci ori se vorbeşte de-a dreptul despre necesitatea unei "ordini umanist-socialiste" la scara întregii lumi (pag. 27 - idee subliniată în text de autor!), ori se recurge la eufemismul "instaurarea noilor relaţii de producţie" (care, ni se atrage atenţia, nu trebue "reduse simplist la noile forme de proprietate" şi "răsturnarea burgheziei dela putere" - pag. 172), lozincă pe care o întâlnim la tot pasul (pag. 173, 113, 63, 54 etc.)

Dacă obsesiva reluare a inepţiei privind "cerinţa obiectivă a necesităţii restructurării relaţiilor social-politice" în ţările în care organizarea social-politică ar fi rămas mult în urma "nivelului dezvoltării forţelor de producţie" (pag.113) se poate înţelege prin înţepenirea iremediabilă a autorului în dogmatica marxistă, un alt gen de repetiţii pune în evidenţă absenţa unei aptitudini elementare a "scriitorului de cărţi", anume capacitatea de a avea o imagine globală asupra cărţii comise. Este vorba de reluarea nu doar obositoare a procentelor privind consumul de energie şi bunuri în lume (pag. 26, 54, 62, 63, 247 etc.), dar şi ... comică; într'adevăr, la pag. 26 problemele globale nu pot fi soluţionate "decât la nivel global-planetar", pentru ca la pag. 250 să se impună necesitatea unor căi şi forme diferite...

Deşi globalist nevoie mare, autorul se trezeşte câteodată scriind întocmai ca pe vremea când era prim-secretar la utc: "adoptarea unor tehnologii de import şi a unor soiuri de plante impuse de firme străine duc la sărăcirea fondului genetic indigen, la suprasolicitarea şi sărăcirea fondului genetic indigen, la suprasolicitarea şi sărăcirea solurilor..." (pag. 240).

Asemenea aberaţii, care l-ar scandaliza şi pe înaintaşul său, sunt rare, trebue să recunoaştem; frecventă, cvasicompactă, este doar opacitatea abordării leniniste, operând pe aglomerarea locului comun. In limbajul informaticii, căreia i se consacră un întreg capitol, putem spune că volumul nu comunică nici un bit peste informaţia existentă în cărţile citate şi în documentele "partidului nostru". Faptul este atât de izbitor încât, cum spuneam, nu pot crede că autorul şi-a făcut iluzii că spune ceva. Cred mai curând că, publicând cărţi, ţine să ia încă o dată ochii acelui tronson al populaţiei care, din ignoranţă, îl crede luminat (o ignoranţă pe care s'a întemeiat, de altfel, întreaga strategie de cucerire şi menţinere a puterii). Ipoteza este întărită şi de sistemul "original" de difuzare a exemplarelor, sistem tras parcă la indigo după cele folosite de aripa românească a caghebeului (Iliescu a rupt tirajul între principalii colaboratori, însărcinându-i să procedeze la fel cu elementele lor de sprijin şi tot aşa până la ultimul om de încredere; de menţionat că în raza Iaşului prima mână a fost Ion Solcanu, care, transmiţând exemplarele, a găsit nimerit să adauge şi propria-i carte de vizită, înşirând titluri ca savanta de pomină, inclusiv pe acela de conferenţiar, pe care l-a obţinut precum Bârlădeanu pe cel de academician, adică fără să fi publicat nici măcar o maculatură de genul celei asupra căreia, cu repulsie, a trebuit să ne oprim acum).

A VORBIT UN DIPLOMAT

G.N. VIFOREANU

De cum s'a prezentat, mi-am dat seama că are rădăcinile în Basarabia.

O chema Claudia Trifan. Făcea serviciu la I.C.R.A.L., ca inginer. În această calitate a şi venit să-mi propună să cumpăr apartamentul în care locuiam. Demersul ei nu s'a soldat cu nici un succes pentrucă preţul mi se părea exagerat de mare.

A mai venit după aceea de două ori. Rezultatul a fost acelaşi.

Apartamentul nu l-am cumpărat în urma insistenţelor inginerei Claudia Trifan, ci mai târziu la un preţ mult mai ridicat.

Şi totuşi, întrebarea legitimă ar fi aceasta: Ce legătură poate fi între Claudia Trifan şi un diplomat? Şi ce diplomat!?!

Într'una din cele trei vizite pe care mi le-a făcut - cred că era ultima - între mine şi Claudia Trifan a avut loc următorul dialog:

- N'aţi mai trecut de mult pe la mine! - i-am zis.

- Da! Aşa e. Între timp am fost în Basarabia!... mi-a spus ea.

- La părinţi?

- Nu. Părinţii sunt în Bucureşti. Chiar şi bunica după mamă.

- Atunci, la rude.

- Da, la rude.

- De gradul întâi, desigur.

- Altfel nu se putea.

- În ce judeţ?

- Hotin.

- Cum se trăieşte pe acolo?

- Cu alimentaţia, n'au probleme.

- Aţi călătorit bine?

- Cu vagonul de dormit.

- Vagon rusesc?

- Da. Până la Ungheni, căci de acolo a trebuit să schimb trenul spre Nordul Basarabiei. Tovarăşul meu de drum a luat-o spre Chişinău.

- Care tovarăş?

- Diplomatul sovietic.

- Mi-aţi spus că aţi călătorit într'un vagon de dormit.

- Da. Am mers în aceeaşi cuşetă cu un Rus, membru al Ambasadei sovietice din Londra.

- Frumoasă combinaţie!

- Să nu vă gândiţi la rele. Aşa e la Ruşi. În aceeaşi cuşetă pot călători un bărbat şi o femeie care nici nu se cunosc.

- Se cunosc pe parcurs.

- Da. Pe parcurs. Ştiind limba rusă, am vorbit de toate.

- De ce n'a luat avionul dela Londra?

- Avea oroare de călătoriile cu avionul. Toate deplasările le făcea cu trenul.

- Era un companion pe măsura dumneavoastră?

- Un bun tovarăş de drum. Chiar nostim.

- De ce?

- Să vedeţi! Când am trecut Prutul pe la Ungheni, i-am spus pe limba lui, desigur: "În sfârşit, am ajuns în ţara Dumneavoastră!"

- Pardon! - a zis Rusul. Am ajuns în ţara Dumneavoastră, nu a noastră!

- Foarte curios, i-am zis inginerei.

- Da! Într'adevăr. Diplomatul nu era prost. Ştia ce vorbeşte. Era bine documentat în ce priveşte istoria relaţiilor româno-ruse. Era conştient că Ruşii stăpâneau Basarabia în mod samavolnic, dar n'avea ce să facă. Era un simplu diplomat sovietic supus ordinelor venite dela Moscova.

Iată de ce, de câte ori mă gândesc la ţinutul de baştină, îmi aduc aminte automat de ceea ce mi-a vorbit Claudia Trifan, cu vreo cincisprezece ani în urmă, pe vremea când la Kremlin mai stăruia umbra lui Leonid Brejnev.

(CU)TREMURUL IERARHIILOR

Da, tovarăşi, şi proaspăt "domniţi"!

Gloriile "iepocii" se desumflă. Lingăii de ieri (şi de azi!), precum şi "disidenţii" care "compătimeau" şi "combăteau" prin cârciumi şi case de "creaţie", în compania activiştilor, securiştilor, şi securoizilor vor neantiza sau vor aluneca spre rafturile 3 şi 4 ale bibliotecilor. În ciuda hei-rup-urilor senile ale unora ca Eugen Simion, Valeriu Cristea, Dumitru Micu, Mihai Ungheanu, Adrian Dinu Rachieru. În ciuda faptului că Bufniţa dela Cotroceni i-a reactivat pe zăvozii culturii prin diverse "direcţii". Lanţurile mai zornăie, dar sunt rupte.

Se întoarce gândirea din exil. Se deschid sertarele cu visuri ferite.

Da, tovarăşi, "domniţi"!

Orice aţi face, în raftul întâi nu vor mai sta Zaharia Stancu, Marin Preda, Constantin Ţoiu, Adrian Păunescu, Eugen Barbu, Nicolae Breban, Al. Ivasiuc, Marin Sorescu... Iar beniucii, vadimii, crângulenii, breslaşii, tomuşii şi sărarii şi almăjanii vor pleca la "reciclare".

...

CINE (MAI) VREA (DIN NOU) SĂ NE VÂNDĂ?

După mintea tovarăşului Liviu Mureşan, "interesul naţional" nu va fi "călcat" dacă România se va apropia de ţările din... Comunitatea Statelor Independente (id est: Noul Imperiu Muscălesc). Grupul "Un viitor pentru România" (din care individul de mai sus face parte) intenţionează să provoace, în toamnă, un colocviu pe tema "interesul naţional", invitând reprezentanţii principalelor partide din România. Deoarece "Vestul este în derută" (parcă mai auzeam cândva asta; e drept, atunci sub forma "decadenţa şi putrefacţia Occidentului"), tovul Mureşan conchide că România trebue să-şi refortifice relaţiile cu... Estul.

Amintim că grupul "Un viitor pentru România" este format din persoane apropiate Preşedintelui Iliescu.

...

RESTAURAŢIE

Comuniştii continuă să-şi (re)infiltreze microbii în compartimentele vieţii româneşti.

Astfel, pe 28 Iunie a.c., la "Editura de Vest" din Timişoara, s'a primit un fax dela Ministerul Culturii, prin care se comunica înlocuirea prozatorului Viorel Marineasa din funcţia de director al editurii, cu tov. Iosif Iovănescu, redactor de carte la aceeaşi editură.

"Musiu" Iovănescu a fost "moştenit" dela editura anterevoluţionară "Facla" (unii îi ziceau "Falca") şi în "epoca de aur" era renumit prin partidele de alcool şi sex pe care le executa acompaniat de Anghel Dumbrăveanu, cooptat recent în conducerea Ministerului Culturii şi Col. Indrei, cel care a răspuns (până în 1989) de cultură în cadrul Securităţii judeţului Timiş. Mai era cunoscut şi pentru crasa-i incompetenţă şi absenteism.

Previzibilă schimbarea, deoarece Anghel Dumbrăveanu, care a ajuns să taie şi să spânzure la Ministerul Culturii, nu-şi uită prietenii, dar nici duşmanii, iar D-lui Marineasa, ministeriabilul avea demult, pare-se, a-i păti nişte poliţe.

...

PLEACĂ PĂDUCHII, VIN PLOŞNIŢELE

În urma unei conferinţe quasi-secrete (n'a avut acces decât Maşa Bucă, dela publicaţia "Renaşterea bănăţeană"), filiala Timiş a F.D.S.N. l-a înlocuit din funcţia de preşedinte pe senatorul Ion Marcu; beţiile repetate şi grandomania l-au transformat pe revoluţionarul din 1989 într'un individ dezechilibrat şi incontrolabil.

Noul preşedinte ales este fostul senator F.S.N., Diodor Nicoară, dirijor al corului Filarmonicii "Banatul", om mic la suflet, la trup şi oportunist, care după o scurtă "alimentare" la lăturile lui Vadim Tudor, a revenit la sânul preşedintelui dela Kremliceni.

Dar cea mai "boacănă": unul din vicepreşedinţii aleşi e nimeni altul decât abjectul ceauşist Teodor Bulza, fostul redactor-şef al cotidianului comitetului judeţean P.C.R., "Drapelul roşu", devenit "Renaşterea bănăţeană" după 1989. Chiar revin pe scena politică toate lepădăturile "epocii de aur"?

...

A "ÎNFLORIT" O ALTĂ... COADĂ DE TOPOR

"D-nul Coposu este iresponsabil, este un mincinos şi un calomniator."

Vorbele de mai sus au ieşit din gura D-nului Caius Traian Dragomir, fost "candidat" la scaunul prezidenţial pe lista F.S.N., proaspăt "întovărăşit" cu liberalii lui Câmpeanu şi Ionescu-Quintus, cu ocazia unei conferinţe de presă, vis-à-vis de un interviu al D-lui Corneliu Coposu, apărut în presă. D-nul Coposu l-a acuzat pe C.T.D. că este exponentul grupului comunist "Un viitor pentru România", deşi este membru P.N.L.

Proaspătul liberal "câmpenist" a mai spus că P.N.Ţ.C.D. are o influenţă negativă asupra societăţii româneşti, iar D-nul Coposu contribuie la "accentuarea crizei morale a României".

Dan Emilian ROŞCA

MIRCEA ELIADE

9 Martie 1907 Bucureşti - 22 Aprilie 1986 Chicago

"MEMORII"

VOLUMUL II

Gheorghe RĂDULESCU

Urmare din numărul trecut

Descoperirea operei lui Camoëns, descifrarea legăturilor poeziei acestui mare poet al Portugaliei cu India, cu regiuni pe care Eliade nu le cunoscuse, ca - Goa şi coasta Malabarului îl îndemnau să scrie o carte despre acest poet şi despre Indiile portugheze, dar această carte, ca şi altele au rămas doar în proiect. După puternica manifestaţie în Plaça do Comercio, în cinstea lui Salazar, Eliade notează: "E îmbrăcat în haine simple, gris, de după - amiază - şi zâmbeşte, salutând cu mâna, ponderat, fără gesturi. Când a apărut, de sus au început să se răstoarne coşuri cu petale de trandafiri, roz şi galbene" (n.b. culorile stindardului portughez). "L-am privit, apoi vorbind. Citea, cu destulă căldură, dar fără emfază, ridicând la răstimpuri ochii din manuscris şi privind mulţimea. Iar după ce şi-a încheiat discursul şi mulţimea îl ovaţiona furtunos, inclina capul zâmbind".

Cu trei zile în urmă, dela acest eveniment, Eliade asista cu întreaga legaţie la prezentarea scrisorilor de acreditare în frunte cu Ministrul României, Iuraşcu, bătrânul Preşedinte al Republicii Portugalia, Generalul Carmona, îl avea lângă el pe Salazar. Iată ce spune Eliade tot despre Salazar: "Salazar, lângă el, în frac, părea de o excepţională modestie, ca şi cum ar fi fost unul din secretarii preşedintelui. Asculta fără să-şi marcheze prezenţa. Acum i-am văzut bine ochii. Nu sunt scânteietori, nu te pătrund intimidându-te - ci trec prin tine fără ostilitate.

La 22 Iunie 1941, când era pe plaja dela Guineho, Nina îi aduce vestea intrării României în război alături de Germania. După puţine zile avea vizita lui Panfil Şeicaru, trimis de Generalul Ion Antonescu, în misiune oficială la Mareşalul Pétain, la Franco şi la Salazar. După o lungă audienţă a lui Eliade la Salazar, care îi dă o scrisoare pentru Ion Antonescu, ştiind că se întoarce în ţară pentru câteva zile, îi spune că este încântat că un om de cultură român a scris lucrarea, - "Salazar şi revoluţia în Portugalia". În ţară atmosfera era încărcată şi destul de posomorâtă. După intrarea în război a Statelor Unite, lucrurile au luat o nouă direcţie, în acelaşi timp Nina, soţia lui Eliade, se îmbolnăveşte de cancer şi cu tot tratamentul prescris de doctorii dela Paris, se stinge din viaţă la 20 Noembrie, după prăbuşirea României. După acest eveniment tragic, cum mărturiseşte autorul "Memoriilor", "n'am mai putut citi decât Biblia şi câţiva autori: Kierkegaard, Leon Sestov, Dilthey, Heidegger şi n'am putut scrie decât jurnalul". Între timp, la 29 Mai 1945, află de moartea lui Mihail Sebastian, călcat de un camion, când se ducea să-şi deschidă cursul de literatură franceză la Universitate.

După atâtea supărări, se apucă să scrie la "Prolegomene"; însă cu tot zorul şi pasiunea lui n'a reuşit să sfârşească lucrarea.

În cele din urmă, Eliade părăseşte Portugalia, ducând cu el o melancolie şi o tristeţe ca şi ţărmurile şi poporul portughez. Parisul era ca după război, viaţa era destul de dificilă, dar prietenii - Emil Cioran, N.I. Herescu, Lică Cracanera, proviziile cu care venise din Portugalia şi viza franceză nelimitată îl ajută pe el şi pe fiica Ninei Mareş, Giza, cât şi pe ceilalţi cu care venise, să suporte mai uşor privaţiunile vieţii. Tot în acea perioadă, Eliade l-a reîntâlnit pe Stephane Lupasco, pe Georges Dumézil, pe René Grousset, cunoscând şi pe unii indianişti, ca: Louis Renou, Jean Filliozat, Paul Masson-Oursel.

Devine membru al "Societăţii Asiatice", asistând la şedinţele cunoscutei "Société Asiatique". Tot pe atunci o întâlneşte pe Elena Văcărescu şi după cinci ani pe Eugen Ionescu, care avea de un an o fetiţă cu numele de Marie-France. Asistă la 29 Octombrie, într'o sală aglomerată din Paris, la conferinţa lui Jean-Paul Sartre - "L'existentialisme est un humanisme".

Credem că era prea devreme ca Eliade să-şi fi dat seama de reala "valoare" şi "faţă" a acestui Jean-Paul Sartre. La Paris şi-a întâlnit editorul, pe Paul Geuthner, care i-a mărturisit că ar republica "Yoga", dacă ar avea o cotă mai mare de hârtie, deoarece această carte este continuu solicitată, cerându-i lui Eliade o carte mai mică şi mai puţin tehnică. Între timp, Georges Dumézil l-a prezentat pe Eliade lui Brice Paraine, care coordona la Editura Gallimard, colecţia "La Montagne Sainte-Geneviève" şi care s'a arătat dispus să publice o "Introduction à l'étude du Yoga". Apreciat în mod deosebit de profesorul de Istoria religiilor, Georges Dumézil, dela "École des Hautes Études", Eliade este invitat de acesta să ţină o serie de conferinţe în cadrul catedrei lui Dumézil, de "mitologie comparată", inaugurând ciclul la 8 Februarie 1946 printr'o "analiză a divinităţilor de structură uranică în religiile arhaice". La Paris, prin intermediul prietenilor francezi şi români, Eliade i-a cunoscut pe Philippe Lavastine şi pe alchimistul hermetist Dr. Henry Hunwald şi pe unii scriitori şi hermetişti ca Paul Vuillaud, critici ca Aimé Patri şi Michel Carrouges, pe alchimistul Eugène Canseliet, pe suprarealistul André Breton şi pe chamaniştii E. Benveniste şi pe Paul Mus.

În Iulie 1946, Eliade isprăveşte "Le problème du Chamanisme", lucrare solicitată de H. Ch. Puech pentru "Revue de l'histoire des religions", concentrându-se în acelaşi timp asupra problemelor din Traité, pe care nu le scrisese.

În Februarie 1947, "Le problème du Chamanisme" era publicat şi primit cu entuziasm de orientalişti şi istorici ai religiilor. Odată cu conferinţa de pace dela Paris, venise şi Al. Rosetti, care îi divulgă zvonul că Ministerul Educaţiei credea că poate să-i ofere lui Eliade o catedră la "École des Hautes Études", cerând avizul Legaţiei Române, deoarece Eliade era cetăţean român; Ministrul României la Paris era savantul matematician Stoilov, care întrebând Bucureştiul a primit aviz negativ, de fapt savantul matematician, spune Eliade, uimit, era agent informator. Prin toamna lui 1947, Ananda Coomaraswamy, profesorul de indianistică şi istorie a religiilor, îi scrie lui Eliade că doreşte să-l vadă la Boston şi că va mai încerca pe la universităţi să afle vreun post de profesor pentru el, dar momentan toate sunt ocupate; probabil să fie un post de profesor de limba franceză la un colegiu, post cu care Eliade în ultimă instanţă ar fi fost de acord, însă spre nenorocul lui, Louis Renou îi anunţă moartea lui Coomaraswamy. După ce scrie un studiu despre opera lui Dumézil, pentru "Annales", pe care îl solicită Lucien Febvre şi după ce termină "Traité", îi rămâne să definitiveze "Le Mythe de l'éternel retour", tradus de M. Şora. După unele succese în privinţa bursei dela "Centre de la Recherche Scientifique" are şi insuccese cum era de prevăzut din partea Legaţiei Române, care i-o respinge; însă în 1951, Louis Massignon "va redeschide dosarul", cu succes; însă Eliade primise între timp bursa Bollingen, renunţând astfel la bursa C.N.R.S.

Cu toate că situaţia politică, socială şi economică peste tot în lume în acel timp era destul de grea, Eliade persistă cu lucrările sale, care spre lauda şi satisfacţia lui aveau succes. Astfel, Gustave Payot îi publică "Traité" sau "Traité d'histoire des religions", titlul dat de Payot, apariţia cărţii veni însă mai târziu, fără ca Eliade să afle momentan.

După sinuciderea lui Lică Cracanera, în urma unui eşec bancar, situaţia emigranţilor români devine destul de grea şi mulţi iau drumul Argentinei; printre aceştia se află şi fiica Ninei Mareş, Giza, care aşteaptă îmbarcarea pentru America de Sud. Eliade însă îşi menţine calmul şi publică în linişte cărţile, primind corecturile lucrării "Techniques du Yoga", cât şi a unui studiu destul de voluminos "Le Dieu lieur et le symbolisme des noeuds", care apare în "Revue de l'histoire des religions", iar Georges Bateille, care citise "Yoga", încă din 1936, interesându-l în special capitolele despre tantrism, îl invită pe Eliade să publice în "Critique".

La Paris, Mircea Eliade, împreună cu unii colegi şi prieteni înfiinţează "Asociaţia culturală Mihai Eminescu", care se deschide în ziua de 10 Mai 1949, în sala arhiplină la "Sociétés Savantes"; tot aici s'a vorbit despre "cele două tradiţii spirituale româneşti" şi despre "Mihai Eminescu". Tot în acelaşi timp, se pregăteşte primul număr al "Luceafărului" de 180 de pagini, deschizându-se cu poezia "Adio libertate" de Valeriu Anghel (care nu era altul decât Vasile Voiculescu). Din nou, Gustave Payot îi solicită lui Eliade să-i trimită spre publicare "Le Chamanisme"; atunci află Eliade că "Traité d'histoire des religions" este sub tipar şi că va apare în curând la Paris, prin intermediul lui Mihai Niculescu, fostul corespondent al ziarului "Universul", care îşi pregăteşte o teză de doctorat despre Jean Giraudoux.

Eliade o cunoaşte pe Sibylle Cottescu, profesoară de latină, locuind dela vârsta de 6 ani la Paris. În locuinţa acesteia dela Bois-Colombes, Eliade o întâlneşte pe Christinel, care îi va deveni soţie. Christinel venise din Italia cu sora ei Lisette şi cu soţul acesteia, dirijorul Ionel Perlea. La început timidă în ceea ce priveşte înţelegerea scrierilor lui Eliade, ca "Techniques du Yoga" şi altele, mai târziu însă Christinel, când îi devine soţie, dactilografiază cu uşurinţă din manuscrisele monografiilor "Le Chamanisme" şi "Le Yoga", obişnuindu-se cu terminologia unor limbi orientale.

După ce-şi termina cele trei ore de serviciu la U.N.E.S.C.O., unde avea o sinecură, bine plătită şi după ce-şi făcea unele corecturi, ca de exemplu, la "Traité", sau studia manuscrisele pentru "Luceafărul", Eliade o invita pe Sibylle sau pe Herescu pe la unele cafenele, ori vizionau unele spectacole din Montparnasse, bineînţeles cu Christinel, cu care "hoinărea", cum spune autorul, pe străzile Parisului aproape toată noaptea, până spre dimineaţă. Îndemnul lui Christinel pentru ca Eliade să scrie în intermezzo şi literatură în limba în care, cum spunea autorul că "visează", adică în româneşte, era benefic.

La un an dela logodnă, la 9 Ianuarie 1950, Eliade se căsătoreşte cu Christinel, în acelaşi timp, însă, el îşi continuă activitatea: la 15 Ianuarie prezintă o conferinţă despre tantrism, fiind prezenţi Puech, Masson-Oursel, tibetanistul Jacque Bacot, iar înainte cu câteva zile, după mărturisirile autorului, a făcut "serviciul de presă" la "Traité d'histoire des religions". "Le Mythe de l'éternel retour" apare spre sfârşitul lunii Mai, antrenând în discuţii mulţi filosofi şi teologi nu numai în Europa, dar şi în Statele Unite: Benedetto Croce i-a făcut un amplu articol publicat în "Quaderni dela Critica"; apoi întâlnirea, pentru prima dată, cu Rafaelle Pettazzoni, la Paris, cu toate că îşi scriau de multă vreme, cât şi intervenţia lui Eliade pe lângă Gustave Payot ca să-i traducă în franceză cartea savantului italian, din 1924, "La religione greca", l-a apropiat şi mai mult pe Eliade de el, revăzându-l la Roma de mai multe ori, la Amsterdam şi la Tokio, în 1958, cu puţin timp înainte de moartea savantului. Între timp, Brice Parain îl anunţă că oprise romanul "Maitrey" pentru a-l publica în Gallimard. Preocupat de literatură încearcă să dea o formă finită romanului "Nopţi de Sânziene", căutând să introducă în roman un personaj din romanul "Apocalips", Vădastra, roman început la Lisabona, însă fără succes. Ajunge din nou la Roma dela Capri, împreună cu toată familia soţiei, cu ajutorul lui Ernesto de Martino (membru al partidului comunist italian), care după traducerea lucrării "Techniques du Yoga", se obligă să traducă spre publicare "Tratatul de istoria religiilor". Amintindu-şi de Nae Ionescu, Eliade se gândea cu regret la profesorul lui atât de iubit, dar în acelaşi timp îşi dădea seama că, dacă ar fi rămas în ţară după moartea Profesorului, chiar dacă pentru un moment ar fi fost profesor la Universitate, ar fi avut soarta celorlalţi colegi de-ai lui, fiindu-i rezervată "o moarte colectivă".

La 9 Ianuarie 1950, celebră cununia religioasă, dar deoarece biserica română ortodoxă era momentan închisă, slujba au efectuat-o doi preoţi - unul ortodox şi celălalt unit, slujbă efectuată în apartamentul unei prietene a familiei, în rue Mignard. Martor la căsătorie a fost N.I. Herescu, iar naşi Sibylle şi Emil Cioran, invitaţi au fost Georges Dumézil şi H. Ch. Puech cu soţiile şi Stig Wikander.

Ce se poate uşor remarca, referitor la dragostea pentru cele două soţii ale lui Eliade - Nina Mareş şi Christinel Şendrea - că pasiunea şi dragostea lui cea mai mare a fost şi a rămas creaţia, în primul rând în domeniul ştiinţific şi apoi al literaturii; singură Maitrey a însemnat o ardere puternică în viaţa autorului, o pâlpâire a tinereţii, dar nici aceasta n'a trecut în locul pasiunii lui creatoare. Femeia, cu toate calităţile ei, rămânea pentru el o admiratoare, care într'o măsură l-a înţeles şi l-a ajutat, însă fără ca Eliade să-şi aleagă o parteneră la nivelul lui intelectual - poate că acest lucru l-ar fi deranjat.

Prin 1950, Eliade prezintă mai multe conferinţe la Paris, printre care "La structure des mythes" (13 Ianuarie) şi "Le Mythe dans le monde moderne" (20 Ianuarie), iar imediat a doua zi, a vorbit la "Centre Roumain de Recherches", fiind prezent şi susţinătorul centrului, Prinţul Nicolae, vorbind apoi despre "România şi Orientul". Tot în acea perioadă l-a cunoscut pe Teilhard de Chardin, prin intermediul lui R.P. Jean Daniélou. Situaţia financiară a soţilor Eliade, în acel timp, era destul de critică, dar datorită modestiei şi a lipsei de pretenţii, treceau greutăţile cu uşurinţă.

Continuare în numărul viitor

E PLÂNSĂ FAŢA LUMII, DOAMNE!

e plânsă faţa lumii
Doamne
copilul meu e plâns şi el

maicele orfane de Ţară
nu mai au lacrimi

apele Nistrului sângerează mereu
antihriştii L'au răstignit iar pe Fiul Tău

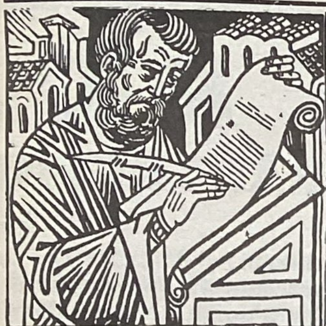
Hristos pluteşte pe valuri
cu o cruce de beton armat la gât
mâinile-I sunt legate la spate
cu sârmă ghimpată

opreşte-i Doamne
întoarce-i din rătăcire

pe barbari rânduieşte-i prin peşteri
păstorii să-şi vadă de turmele lor

au poate
Judecata de Apoi e aproape
dacă se bate frate cu frate
şi creştin cu creştin

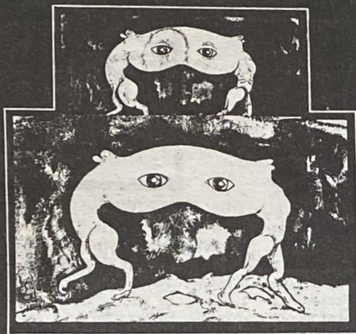
Mihai Vasile PREPELIŢĂ

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

Condiţiile grafice excelente în care a apărut cartea Adelei Popescu ***"Între noi - timpul"***, într'o ediţie... octoglotă, prin grija Editurii Moonfall Press din Washington, elogioasa introducere a profesorului Thomas C. Carlson, care pune lângă semnătură şi impresionanta parafă cu "Department of English, Memphis State University, Memphis, Tennessee", precum şi succesele poetei de pe ultima copertă, asociind publicistic poezia Adelei Popescu cu nume de ţări, de-a lungul şi de-a latul lumii, toate la un loc, pentru un prezentator de cărţi, au un efect de derută, un fel de hipnoză nirvanizantă.

De unde să începi, că totul e spus, e prima ispitire a umbrei de gând ce ar putea să o presimtă cronicarul. Şi totuşi, cititorul va găsi destule cuvinte să preguste sensuri şi frumuseţi de crud diamantin, virgine tărâmuri cu ceruri şi izvoare, oglindindu-le şi să poată mulţumi prin cuvinte pentru comuniunea de răcoare, a verdelui solar, oferită de poetă.

O poezie pură în care verbul vibrează ca o coardă de arc, modernă dar fără şocări "moderniste", poezia Adelei Popescu este o grăire şi rostire a unei lumi inefabile, din care poeta a rămas numai cu nuanţe de culori şi ecouri din care să-şi meştrească slova marilor arderi interioare, sperla de pe stih amintind praful lunar de pe aripi de fluturi.

Să ne oprim, bunăoară, la poezia *"Între noi - timpul"* care dă şi titlul volumului. Din mulţimea de limbi în care e tradusă poezia, numai traducătorul englez a reuşit să transplanteze exact scările ascunse din mirajul clorofilic al substantivului românesc. În şapte limbi substantivul e articulat, incluzând originalul românesc, cu excepţia ediţiei englezeşti care traduce "timpul" nearticulat. Articulat sau nearticulat, timpul la Români e un accident cu care avem de-a face, nefiind veşnicie. Articulat, ne duce la majuscula sub umbra căreia Bergson îşi publica în 1922 "Durée et simultanéité", ori la timpul care este golit de vreme şi umplut cu "kairos" ca "plinire a vremilor".

Timpul care este "între noi", în contextul poeziei Adelei Popescu, nu e nici timpul bergsonian şi nici "kairos", amândouă categoriile de timp fiind articulate.

Adela Popescu vorbeşte de un anumit "timp". Îl foloseşte ca metaforă, ca trecere din "vreme" spre timp, care devine o posibilitate paradoxală, legile lui sfidând orice e euclidian.

Pe de o parte e timpul "ideal", veşnicia ideilor lui Platon din care am căzut, pe de altă parte e timpul ce-l folosim ca să scăpăm de timp: *"Şi te iubesc acum când nu mai am/ cuvinte norocoase să te cheme"* şi ceea ce părea paradox e explicat prin tragicul *"când între noi stă timpul ca un geam/ şi ne privim tăcuţi ca în portrete..."*

Timpul acesta tragic, numai gramatical este articulat, dar nu şi logic. El a încetat să fie "the time" prin cristalizarea lui tanatică în "time". El nu mai are nici o valenţă de "dus al minţii", ci e numai timp de "adus aminte". Dar acest timp, chiar în forma nearticulată, cândva a fost timp viu, în lumina căruia s'a desăvârşit persoana, a fost o "durată" în rostuirea ei şi "simultaneitatea" lui numai T.S. Elliot a putut să o surprindă, ca realitate filosofică, prin poeticul : "In the beginning is my end".

Întregul poem prin aluzii şi sugerări este un "puzzle" care trebue rezolvat şi piesele care trebue împreunate pentru obţinerea unei imagini complete ca orizont spiritual, le găsin în ultima parte: *"Aş vrea să râd cum râde-un diamant/ şi-aş vrea să te prefaci nepăsător,/ dar peste umăr cupe să ciocnim,/ s'aprindem întunericul, să fim/ ca'ntr'un tablou celebru de Rembrandt..."*

Experienţele prin care trece omul sunt avataruri în devenirea persoanei. "Timpul" şi "locul" devin mai mult decât un cadru sau ramă pentru elementul sacru acolo unde nici măcar nu bănuieşti, ca o secularizare a lui, la care rezistă cu îndârjire. Ca şi persoana care este unică, la fel sacrul este sublinierea unicităţii ei în întregul univers. Un cireş, bunăoară, e considerat sfânt de nişte îndrăgostiţi pentrucă crudele galaxii de flori ale lui s'au sărutat prima oară. Există mulţi cireşi, dar numai unul este sfânt pentrucă a fost martor al unui eveniment unic din viaţa persoanei.

"Aş vrea să râd cum râde-un diamant" e un vers pe cât de limpede, tot pe atât de înalt în adâncimi. Nu-l asociem cu filosofia lui Bergson din "Le rire", nici cu "râde pân' la lacrimi clopoţelul" al lui Esenin. Cum râde diamantul? Numai dintr'un anumit unghi al luminii ţi se poate comunica. O fracţiune de secundă, la dreapta sau la stânga, ca acea strălucire de "sacru" să o pierzi. "Râsul diamantului" e o minune din care se hrănesc îndrăgostiţii, pentrucă au inima curată şi văd pe Dumnezeu.

Această sublimare a iubirii în actul creativ a fost exprimată într'un mod extraordinar de subtil de Valeriu Anania, în piesa de teatru "Meşterul Manole", care prin arta dramatică şi talentul despre care să nu mai vorbim, ni l-a făcut pe Berdiaev accesibil în filosofia lui despre primatul creativului, singura condiţie a fiinţei umane prin care să-şi dobândească libertatea.

Simbol al creativului, după ce am făcut referinţa la cugetarea lui Berdiaev, este strămoşul nostru Orfeu care prin sublimul iubirii ca "sublimare" prin arta câtecului de fluier, dărâmă timpul, cucereşte iadul, şî Hades cu Persefona îi îngăduie lui Euridice să scape din iad, cu condiţia ca Orfeu să nu privească înapoi. Un personaj din romanul "Cei 19 trandafiri" al lui Mircea Eliade e surprins de asemănările dintre Orfeu şi Noul Orfeu care coboară în iad în Vinerea Mare.

În acest context să repetăm poemul: *"Şi te iubesc acum când nu mai am/ cuvinte norocoase să te cheme."* Nu-i aşa că sună diferit? *"Când între noi stă timpul ca un geam/ şi ne privim tăcuţi ca în portrete..."* Aceste "portrete" le-a scris Rainer Maria Rilke în "Sonete pentru Orfeu".

Timpul de calendar care nu mai poate fi dat înapoi e pentru Orfeu duelul la care provoacă, prin arta lui, să se prezinte Veşnicia în faţa cântecului de fluier al lui şi să pledeze ireversibilul morţii. Prin poezie, oamenii se vor mântui când vor înţelege Poetul ce ne-a creat întregul univers ca abecedar.

Adela Popescu, în calitate de Orfeu, de poet, foloseşte aceleaşi cuvinte adresate lui Euridice: *"şi-aş vrea să te prefaci nepăsător,/ dar peste umăr cupe să ciocnim,/ s'aprindem întunericul, să fim/ ca'ntr'un tablou celebru de Rembrandt..."*

Rezolvarea detaliilor ieşirii din iad a lui Orfeu este respectată prin "dar peste umăr cupe să ciocnim" şi apoi biruirea iadului: "s'aprindem întunericul, să fim/ ca'ntr'un tablou celebru din Rembrandt."

Din nou subliniez o subtilitate a limbii engleze a traducătorului. În limba lui Shakespeare, ce a scris pe "Hamlet", verbul "to be" este asociat cu un anumit vers celebru. "Să fim" care continuă versul final, în engleză subliniază cu puncte de suspensie pe "to be..."

Şi de ce Adela Popescu se referă la Rembrandt? De ce în special acest pictor şi nu altul? E o căutare naivă de rimă pentru "diamant"? Nici pe departe. Cele mai celebre picturi ale lui Rembrandt sunt: "Danaë" din 1636, care se află în muzeul "Ermitaj" din Leningrad şi reprezintă un nud de femeie, "A woman bathing in a stream", din muzeul "National Gallery" din Londra, cu o femeie la intrarea în apa râului, "Woman with a pink" care se află în "Metropolitan Museum of Art" din New York, "The flayed ox" dela "Luvru", un autoportret care se găseşte la "National Gallery" din Londra şi cel mai drag tablou al lui Rembrandt ca tată, portretul lui Titus, născut în 1641, singurul dintre copiii lui care a supravieţuit şi care şi-a pierdut mama în 1642.

De ce această lungă paranteză? Rembrandt continuă pe Rubens. Ceea ce caracterizează originalitatea lui este lumina ce se aruncă persoanei furată din întuneric, întunericul fiind un slujitor forţat să vorbească despre profilul luminii. Este ceea ce Adela Popescu afirmă prin "S'aprindem întunericul" şi prin "să fim".

Cele două imperative ale poeziei Adelei Popescu le găsim în noaptea de taină a Paştelui când totul devine întuneric, înfricoşătorul întuneric cosmic, când preotul iese din altar şi rosteşte: "Veniţi de luaţi lumină din Lumina lui Hristos!" Abia atunci prin "aprinderea întunericului" reuşim "să fim" verbul de taină spre care tinde poesisul Adelei Popescu.

Dumitru ICHIM

NEPOŢI DE DACI

Petre PASCU

Cu pana, între ceilalţi camarazi,
Te cânt cum te cântam şi ieri şi azi,
Pământ natal de aur de brazi.

Rodesc în tine biruinţele
Ca'n holde şi'n livezi seminţele,
Ca'n piepturile tari, credinţele!

Ţi's râurile înspumate'n văi,
Amiezi de foc ţi se aprind în clăi,
Şi, foc e'n inimile de flăcăi.

Pădurile tresar din brume reci,
Pe-aici e slobod drumul pe poteci,
Stăpâni le suntem de atâţia veci.

Se'ntrec la stâne fluiere de baci,
Şi regi îţi par aceşti nepoţi de Daci,
Sau zei atotputernici şi buiaci.

Cu munţii, ţară şi cu vânt pribeag,
Îţi fâlfâi numele ca pe un steag,
Şi steagului, smerit mă'nchin cu drag.

Petre PASCU

Traian
de s'ar întoarce într'o zi,
înapoi,
pe pământ între noi,
ne-ar găsi
pe-aici
ca şi-atunci,
cu-aceeaşi cămaşe
ce trupul ni-l infaşe

POPOR AL

- O MĂRTURISIR

Corneliu

"Fără îndoială, cea mai mare şi mai remarcabilă, cea mai nobilă şi am putea zice cea mai sfântă personalitate din istoria neamului nostru este Împăratul TRAIAN, creatorul şi întemeietorul poporului românesc din Dacia. El este, cum l-ar fi numit Romanii, PATER INDIGES al latinităţii dela Dunărea de jos...

Urmare din numărul trecut

-IV-

Duminică, 4 Octombrie, la Biserica Sfântul Nicolae[1] din Hunedoara, unde, la invitaţia Preotului paroh, Ioan Rudeanu, autorul acestor rânduri a evocat "sfinţenia"[2] personalităţii Împăratului Traian pentru toţi Românii, îndemnându-i pe cei prezenţi să cinstească ziua de naştere a Săditorului şi Părintelui Neamului Românesc, ca pe "Ziua Bunei Vestiri"[3] a istoriei noastre.

Această chemare de a ne "sacraliza" istoria - după "canoane", altele decât cele creştine, dar nu opuse acestora - a fost întâmpinată de cei prezenţi cu deosebită însufleţire . Ceea ce dovedeşte cât de însetaţi am devenit noi după adevărata noastră istorie. Noi, cei care purtăm acelaşi nume roman, vorbim aceeaşi limbă latină şi ne mândrim cu acelaşi Traian, întemeietor de neam, "Care'n sângele nostru trăieşte mereu din zorile albe poporului său[7] - şi tată ne e fără seamăn cum Roma ne e mamă!" Iată o minunată "Spovedanie" românească, care chiar aşa se şi cheamă şi aparţine lui Cotruş, cel născut într'un sat străjuit, deloc întâmplător, de două coline identice ce poartă numele de "Măgurele lui Traian".

Note:

(1) sfinţită la 5 Iulie şi ridicată datorită unui decret al lui Matei Corvin, emis la 30 Noembrie 1456.

(2) aşa cum aceasta rezultă din imaginea Împăratului Traian în conştiinţa poporului nostru, imagine pe care iată cum ne-o prezintă Mitropolitul Nicolae Corneanu în articolu-i deja citat şi intitulat "Împăratul Traian şi Creştinismul":

"În conştiinţa oricărui Român Împăratul Traian deţine un loc aparte... Suntem singurii... în tradiţiile şi obiceiurile cărora Traian e amintit cu aceeaşi veneraţie ca şi personalităţile biblice ori sfinţii. Colindele şi mai ales urarea de Anul Nou numită "Pluguşorul" oferă o pildă în această privinţă.

Dincolo de adevărul istoric însă, cinstirea Împăratului Traian ca sfânt, demonstrează cât de mult suntem legaţi de el, noi Românii, şi cât de vie a rămas prezenţa lui în conştiinţa tuturor celor care n'au uitat nici o clipă că "dela Ram" se trag."

(3) ceea ce a fost spus (probabil că pentru prima dată de cineva) în seara zilei de 17 Septembrie '90, la Televiziunea Română, de Ambasadorul de atunci al Spaniei în România, D-nul Antonio Nuñez, când în decursul unui interviu, Domnia Sa ar fi afirmat că istoria Românilor începe cu naşterea lui Marcus Ulpius Traianus la 18 Septembrie 53 d. C. în Italica, Spania.

-V-

În 5 Octombrie, la Cercul Militar din Deva.

Această "sărbătorire a zilei de naştere a marelui Împărat roman Traian, Părintele Românilor" (după cum indică chiar titlul programului întocmit cu această ocazie) a marcat o dublă premieră naţională.

Întâi, evident pentru faptul că aniversarea din 5 Octombrie '92 a fost prima de felu-i în toată istoria Armatei Române de până acum. Iar apoi, pentrucă ea s'a vrut dela bun început şi creştină, căci a inclus în programul ei, imediat după Imnul Naţional, un foarte impresionant Te Deum "spre preamărirea marelui Împărat Traian" (citare din program).

ŢĂRANI SPANIOLI DIN SATUL ANSÓ DELA POALELE PIRINEILOR (1915)

In continuare, a urmat o evocare a personalităţii Împăratului Traian, ca "cel dintâi şi cel mai mare soldat roman" şi "mare comandant[1] de oşti" (tot citare din program) - în cadrul căreia Traian a fost asemuit cu cele două proeminente "modele" ale lui încă din tinereţe, anume Iuliu Cezar şi Alexandru cel Mare. Pe care, el, Traian, nu numai că a reuşit să-i "imite" dar chiar i-a şi depăşit:

- pe Cezar, pentrucă Traian a realizat ceea ce "pacificatorul Galiei" a vrut să facă (adică să mai "pacifice" atât Dacia cât şi Persia), dar n'a apucat nici măcar să înceapă, căci a fost asasinat chiar pe când era gata să mărşăluiască împotriva Regelui dac, Burebista[2].

- iar pe Alexandru, Traian l-a depăşit[3] prin aceea că el n'a fost "mare" numai în timpul vieţii [4] (ca faimosul rege macedonean), ci a continuat să rămână aşa şi după moarte. Întâi, ca întemeietor al "Epocii de aur" (E. Gibbon) şi de maximă glorie a Imperiului Roman. Apoi, ca model al împăratului ideal pentru toţi urmaşii lui la tronul Romei, despre care ştim că la încoronare erau salutaţi cu urarea "să fii (mai fericit ca Augustus şi) mai mare ca Traian". Şi în fine, Traian a rămas "mare" şi continuă să fie şi azi aşa, pentrucă el a devenit nemuritor prin noi, poporul român, minunata lui operă vie. Iar ca nimeni să nu se îndoiască de asta, programul acestei a şasea omagieri a Împăratului Traian, de anul trecut, s'a încheiat în modul cel mai "viu" posibil, adică printr'un minunat recital de cântece populare şi patriotice româneşti, realizat de renumitul solist vocal Drăgan Munteanu.

Note:

(1) calitate în care Traian s'a afirmat şi ca autor al multor regulamente militare pe care nici unul dintre împăraţii de până atunci n'a fost în stare să le alcătuiască cu atâta pricepere (D.Tudor, "Traian Împărat al Romei", pag. 34).

(2) deci, Cezar a fost "arhitectul" programului de cucerire a Daciei, în timp ce Traian a fost "inginerul" care l-a înfăptuit. Cu alte cuvinte, actul zămislirii noastre ca popor are doi "părinţi": unul "ideal" ori "spiritual", care a fost Cezar şi unul "fizic" ori "trupesc", care a fost Traian.

Iată o viziune a Genezei noastre care-i deopotrivă realistă, dreaptă şi deschizătoare de multe orizonturi spre un viitor românesc, demn de obârşia noastră nobilă.

(3) nu însă şi în ce priveşte dimensiunea cuceririlor în Orient, căci Traian, după ce a sporit (prin aducerea Armeniei, Asiriei şi Mesopotamiei sub stăpânire romană) întinderea imperiului cu 1/6 din suprafaţa lui de până atunci, s'a oprit în portul Charax, la gurile Eufratului, de unde privind câteva corăbii ce se'ndreptau spre India, a exclamat plin de nostalgie şi evident, cu gândul la Alexandru: "Dacă aş fi încă tânăr m'aş încumeta să pornesc şi spre Indieni". Ceea ce desigur că Traian ar fi şi făcut. Chiar poate cu mai mult succes decât însuşi Alexandru. O presupunere deloc lipsită de temei, dacă ne gândim că în trei ani, Traian a ajuns la Eufrat, adică la fel de repede ca şi Alexandru! Dar asta nu la 23 de ani, ci la 63!

(4) când domnia lui, care a intrat în istorie sub numele de "Saeculum Traiani", a marcat vârful absolut al politicii, civilizaţiei şi culturii latine (E. Cizek "Epoca lui Traian", pag. 15-19).

-VI-

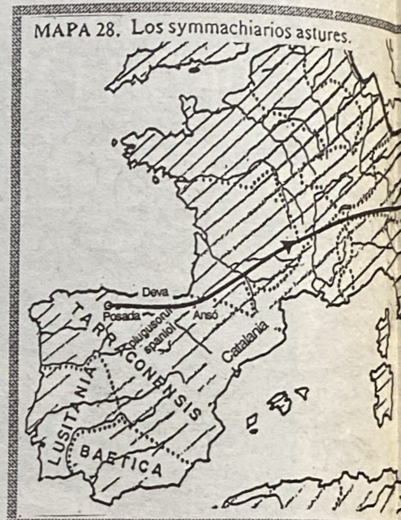
În 7 Octombrie, cu prilejul unei manifestări culturale organizată pentru copii şi tineret de filiala UNICEF din judeţul Hunedoara, la Şcoala generală nr. 2 din Haţeg. Adică într'o localitate plină de vestigii romane (diferite construcţii, un apeduct, statui, pietre funerare etc.) situată în zona celei dintâi şi mai intens romanizate regiuni din fosta Dacie, vecină imediată cu locul primei vetre a Neamului Românesc, Colonia[1] Ulpia Traiana Augusta Dacica.

Deci nu-i deloc de mirare de ce la Haţeg, adică tocmai în inima fostei Dacii Traiane, evocarea [2] personalităţii Săditorului şi Părintelui Neamului Românesc a fost primită "ca acasă" de cei mai tineri "omagiatori" ai Împăratului Traian, de anul trecut.

Note:

(1) din al cărei "act de botez", scris probabil în anul 110 d.C., ni s'au transmis (din păcate numai) următoarele cuvinte: "din porunca Împăratului, Cezarul Nerva Traian Augustul, fiul divinului Nerva şi prin grija lui Decimus Terentius Scaureanus, guvernator cu rang de propretor, s'a întemeiat Colonia Dacica".

(2) în cadrul temei "demnitate, patriotism şi latinitate".

-VII-

În 20 Octombrie, la Universitatea din Sibiu.

Această primă omagiere a Împăratului Traian, din apropierea fostei Cedonii romane, la care au participat (ca invitaţi ai profesorului lor, arheologul Nicolae Branga[1]) aproximativ 40 de studenţi ai Facultăţii de Istorie, a constat din prezentarea Panegiricului lui Traian, amintit la începutul acestor rânduri (pct. 7 al programului din 30 Septembrie dela Liceul Traian), accentul punându-se de astă dată pe portretul Împăratului, ca OPTIMUS PRINCEPS şi implicit pe evidenţierea unora din măreţele lui realizări care au caracterizat civilizaţia romană la apogeul ei.

Drept punct de plecare al întregii expuneri, s'a folosit următorul portret făcut de Montesquieu[2], Împăratului Traian şi epocii domniei lui:

"Nerva adopta Trajan, prince le plus accompli dont l'histoire ait jamais parlé. Ce fut un bonheur d'être né sous son règne: il n'y en eut point de si heureux ni de si glorieux pour le peuple romain. Grand homme d'êtat, grand capitaine; ayant un coeur bon, qui le portoit au bien; un esprit éclairé, qui lui montroit le meilleur; une âme noble, grande, belle; avec toutes les vertus, n'étant extrême sur aucune; enfin l'homme le plus propre à honorer la nature humaine, et représenter la divine".

Pe ce se va fi bazat Montesquieu, unul din cei mai caustici critici ai lui Augustus, când i-a făcut lui Traian un asemenea splendid portret, admirat fără nici o rezervă de personalităţi atât de diferite precum au fost Regele Prusiei, Frederic cel Mare [3], Renan, Napoleon şi Edward Gibbon (cel mai cunoscut şi apreciat istoric al antichităţii pe care l-a dat lumea anglo-saxonă)?

Desigur că, în primul rând Montesquieu, trebue că s'a bazat pe mărturii datând chiar din vremea lui Traian. Ca, spre exemplu, acelea din Panegiricul închinat de Plinius Împăratului, cu ocazia ascensiunii lui pe tronul Romei. Panegiric în care apelativul de OPTIMUS PRINCEPS apare pentru prima dată asociat cu persoana lui Traian şi anume în următorul context:

"Pentru raţiuni drepte, Senatul şi poporul roman

ŢĂRANCĂ DIN MARAM
PICIOARE POARTĂ AC

Spre a ilustra şi mai bine cele afirmate în partea întâi a acestei expuneri, cu privire la confluenţele hispano-române, iată pe lângă textele paralele (în română şi catalană) prezentate deja, şi câteva foarte "paralele"... opinci!

Cum se vor fi explicând toate aceste asemănări între noi şi o lume de care ne separă 1700 de mile şi toţi atâţia ani de istorie?

Căci doar atât timp a trecut de când, la porunca Împăratului Traian, a avut loc prima şi ultima migraţie de... opinci, cuvinte, obiceiuri şi gene (!) dinspre Pirinei spre Carpaţi! Şi anume exact aşa cum indică săgeata "ibero-dacă" de pe harta de mai sus. (Se ştie că Traian a recrutat masiv în Nordul Spaniei pentru războaiele din Dacia. Săgeata de mai sus vrea să marcheze drumul urmat de ostaşii ibero-romani ai lui Traian, spre Dacia. Celelalte însemnări de pe hartă ne aparţin. Cu privire la frontiera schiţată mai sus, trebue menţionat că aceasta exclude, în

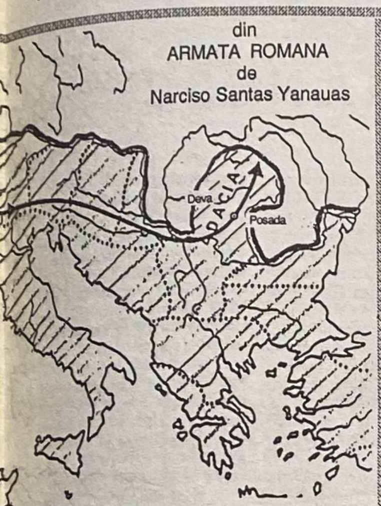
...LUI TRAIAN

...E ROMÂNEASCĂ -

...u STAN

> ...Opinca de-atunci,
> tot aşa e...
> şi, ca ferecată în
> eternitate,
> aceleaşi îndărădnice
> drumuri bate.
> pe drumul schilod...
> pe acel
> roman pod.
>
> Aron Cotruş

La temelia istoriei noastre naţionale întâlnim deci figura măreaţă a Împăratului TRAIAN. Ea se înalţă maiestoasă privind nenumăratele generaţii de urmaşi şi protejând prin secule un neam întreg... Astăzi mai ales, ...se cade să scoatem în evidenţă şi să popularizăm personalitatea acestui mare împărat."

au adăugat supranumelor tale pe acela de Optimus.

Nu poate fi socotit ca Optimus decât acela care-l poartă mai presus de toţi oamenii perfecţi.

Este mai puţin a fi Imperator, Augustus, decât a fi mai bun ca toţi împăraţii, toţi Cezarii, toţi Augustii."*

* vedem deci că Plinius l-a socotit pe Traian clar superior lui Augustus.

Şi intr'adevăr aşa, căci Traian, prin caracterul şi faptele sale, a intrat în istorie ca cel mai nobil[4] şi mai iubit[5] împărat al Romei sub a cărui domnie civilizaţia romană a atins cele mai înalte culmi[6], iar "condiţia umană a fost cea mai fericită şi prosperă" din istorie.

Cei interesaţi să afle cât adevăr vor fi exprimând aceste ultime cuvinte (aparţinând lui Gibbon) sunt invitaţi să (re)citească superbul şi deosebit de valorosul discurs omagial închinat Romei de către sofistul grec Aristide Aelius, pe vremea Împăratului Pius, iar apoi să-şi imagineze cum ar fi arătat un astfel de discurs, de ar fi fost ţinut de acelaşi autor în timpul "Epocii lui Traian"!

După ilustrarea prin exemple a celor afirmate mai sus (vezi notele 5-6), au urmat discuţiile de rigoare al căror ecou speram că va fi anul acesta sărbătorirea şi la Sibiu a zilei de naştere a Împăratului Traian.

Note:

(1) vezi I, nota (2)

(2) în memorabila lui lucrare, "Considérations sur décadence", pe care d'Alembert a caracterizat-o ca fiind "Istorie romană pentru uzul oamenilor de stat şi a filosofilor".

(3) iată prin ce cuvinte a găsit să comenteze rândurile lui Montesquieu despre Traian:

"Que de tels princes sont rares! Il serait à souhaiter, pour le bonheur des humains, que la nature en fût un peu plus prodigue".

(4) Ca un autentic precursor al prevederilor sociale din timpurile moderne, Traian a hotărât printr'un decret acordarea de împrumuturi micilor proprietari agricoli şi ajutorarea, din dobânzile primite, a copiilor săraci (până la 18 ani a băieţilor şi până la 14 ani a fetelor).

De asemenea, Traian a distribuit gratuit alimente la 15.000 de copii nevoiaşi şi a asigurat, din banii statului, educaţia a 5.000 de băieţi în Roma.

- pe creştini, "Traian i-a tratat cu o toleranţă bazată pe respectarea celei mai luminate legalităţi" (N. Corneanu); şi la fel pe Evrei, cărora se spune că Traian le-ar fi dat permisiunea de a-şi reconstrui templul, motiv pentru care aceştia i-au rezervat Împăratului, în calendarul lor religios, o "Zi a lui Traian" (M. Grant, "The Jews in the Roman World", pag. 237).

(5) cât de iubit a fost Traian de Romani putem desprinde din următoarele cuvinte ale Panegiricului lui Plinius care descrie intrarea lui Traian (ca împărat) în Roma astfel: "Ce zi aceea în care ţi-ai făcut intrarea (în Roma) pe jos, aşteptat şi dorit de toţi! Tinerii te arătau cu mândrie, bătrânii te admirau (iar cei bolnavi) spuneau că au trăit destul dacă au ajuns să te vadă, (ori) că de acum merită mai mult să trăiască. Toţi au resimţit aceeaşi bucurie la sosirea ta, pentrucă ai venit în egală măsură pentru toţi".

Şi în adevăr ce zi deosebită trebue să fi fost pentru poporul roman aceea în care singurul lui OPTIMUS PRINCEPS a intrat, ca nici un alt împărat înainte, pe jos în Roma, şi s'a amestecat ca un egal cu mulţimea de care el nu se mai distingea decât prin statura-i impozantă şi coroana argintie a părului lui înălbit înainte de vreme. Ajuns pe treptele de marmoră ale palatului imperial, Traian este întâmpinat de prefectul pretoriului care-i întinde sabia sa, după obicei, semn că este pusă în serviciul noului împărat. Traian i-o restitui şi, în auzul întregii mulţimi care-l urma, el îi spune: "Foloseşte-ţi sabia pentru apărarea mea, dar tot cu ea să fiu pedepsit dacă nu voi domni cu dreptate."

(6) reprezentate, spre exemplu, în domeniile construcţiilor, arhitecturii şi artelor plastice de opere ca:

- apeductele lui Traian din Roma (48 km lungime, ultima dată folosite în sec. XVII) şi din Segovia (până nu de mult încă în funcţiune);

- Termele lui Traian din Roma (cele mai mari până atunci);

- Via Traiana (concepută ca alternativă la Via Appia între Beneventum şi Brundissium);

- prima legătură rutieră continuă, realizată la indicaţiile lui Traian, între Tomis (Marea Neagră) şi Ludodinum (Olanda, Marea Nordului) pe o lungime de aproape 2.900 km şi urmând în principal cursurile Dunării şi Rinului;

- monumentalul pod peste Dunăre dela Drobeta, "cea mai impozantă realizare tehnică de acest fel din toată antichitatea";

- podul de peste râul Tagus, din Alcantara, Spania, care e şi azi în uz;

- fundarea a opt colonii, trei municipii şi nouă lagăre militare (între Viena şi Marea Neagră), între care unele au fost supranumite "Ulpia", în timp ce altele au primit nume ca Traianopolis, Plotinopolis sau Marcianopolis;

- un splendid teatru pe câmpul lui Marte din Roma (... demolat ulterior de Hadrian);

- şi în fine, Forul lui Traian (încă intact pe vremea Papei Grigore cel Mare), despre care iată ce cuvinte de admiraţie au fost spuse: "O minune arhitectonică chiar şi'n ochii zeilor ... ce nu se lasă descrisă în cuvinte şi care nu va putea fi imitată nici când de vreun muritor în viitor" (Ammianus Marcellinus cu prilejul vizitării Forului lui Traian de către Împăratul Constantius al II-lea).

"Cât de des l-ar vedea cineva, îi apare mereu ca un miracol."

"Forul lui Traian a făcut din Roma cel mai frumos oraş al antichităţii."

"Una din cele şapte minuni ale lumii" etc. ... în mijlocul căreia se află "cel mai măreţ monument al sculpturii istorice antice". "perla dintotdeauna a Romei Eterne"! Adică **Columna lui Traian "cel mai vechi şi glorios monument din Istoria Romanilor"** (James Caterley, Les Roumains, Paris 1908, v.I. pag. 24-25).

-VIII-

În 28 Octombrie, la Liceul Traian din Deva. Dar spre deosebire de "premiera" din 30 Septembrie din acelaşi loc, de data aceasta audienţa invitată de directorul liceului a constat exclusiv din elevi. Tocmai pentru ca aceştia să se poată familiariza cât mai direct cu marea personalitate a "Patronului" liceului lor - şi al Neamului Românesc! - Împăratul Traian. Ceeea ce, aproximativ optzeci de tineri ascultători au şi avut posibilitatea să facă urmărind timp de peste o oră un Panegiric închinat Impăratului Traian şi alcătuit special pentru ei.

Iată spre ilustrare câteva fragmente (în majoritate citări după diferiţi autori) din cele spuse cu această ocazie:

Portretul fizic.

Traian era bine proporţionat, înalt, zvelt şi de statură atletică impunătoare, amintind-o pe aceea a lui Hercule (idealul lui din tinereţe), cu care adeseori a şi fost asemănat. Dar nu numai fizic ci şi din punct de vedere al caracterului nobil, al vitejiei, şi al curajului lui deosebit.

Caracterul.

Traian a fost un om cu totul deosebit.

A avut un spirit latin de veche tradiţie: măsurat, sobru, pătruns de simţul datoriei şi condus de un pragmatism simplu şi robust, neînclinat spre meditaţii metafizice şi contemplaţii sterile.

Nu a invidiat, nu a urât şi nu a nedreptăţit pe nimeni, ci dimpotrivă i-a onorat pe toţi cei buni şi i-a înălţat în demnităţi pe merit.

Popular şi modest, el lua parte la vânătorile, lucrările şi ospeţele cetăţenilor, unde ocupa adesea locul al patrulea la masă.

Din toate aceste motive, el a fost iubit de toţi şi s'a numărat printre puţinii împăraţi feriţi de asasinate, apărat nu de garda sa, ci de dragostea publică.

***

Iată care au fost, descrise pe scurt, cele nouă "staţiuni" parcurse de noi pe "Calea lui Traian" anul trecut.

Nouă staţiuni şi tot atâtea îndemnuri[1] de a merge înainte cu credinţa în Dumnezeu, în străbuni şi în noi, pe această cale ce ne descrie orizonturi cu adevărat celeste [2].

Deci să păşim pe ea cu toţii, ca astfel să ne refacem patria fericită de altădată şi să ne asigurăm în Europa de azi locul ce ni se cuvine ca popor al lui Traian - adică al aceluia în vremea căruia "condiţia umană" pe continentul nostru "a fost" aşa cum a spus Gibbon, "cea mai fericită şi mai prosperă" din istorie. Pentru prima, şi până acum, şi ultima oară.

Note:

(1) care am putea spune că anul acesta au fost deja ascultate de două ori.

Şi anume, întâi de toţi aceia dintre noi care între 25 şi 27 Martie a.c. au participat chiar la (Academia Romană din) Roma la un colocviu internaţional cu titlul "Roma Trajanea - La Romanita' Orientale".

Iar apoi, de 14 minunaţi tineri români din Băileşti, Oltenia, care de Ziua Învierii s'au pornit pe urmele lui Badea Cârţan (şi tot pe jos ca acesta) spre Columna lui Traian. Cu "pământ şi grâu", cum informează la pag. 8 ziarul "România liberă" din 21 Aprilie a.c.

(2) cât de "celeste", aceasta putem să desprindem, spre exemplu, şi din modul cum au salutat mulţi Români şi chiar nu puţini străini, "reîntoarcerea" Împăratului Traian printre noi.

Iată, în acest sens, câteva mărturii elocvente.

(N.B. citările de mai jos au format obiectul părţii a treia a Panegiricului lui Traian, descris la punctul 7 al programului omagierii Împăratului în 30 Septembrie, la Liceul Traian.)

- Traian este făuritorul viţii noastre româneşti. A-i sărbători naşterea la Deva în leagănul romanismului este necesitate istorică şi datorie de cuget, onorate acum în premieră (la 28 Septembrie 1990).

Privesc bustul celui comemorat... şi-mi spun: da, Traian "Săditorul şi Părintele Românilor" a fost repatriat. Şi poate că, odată cu întoarcerea făuritorului Daciei Felix, se vor întoarce printre noi şi vremurile fericite ale neamului.

...MUREŞ TORCÂND, ÎN ...CELAŞI TIP DE OPINCI

ŢĂRANI MARAMUREŞENI ŞEZÂND ŞI PURTÂND OPINCI ASEMĂNĂTOARE SPANIOLILOR

...mod eronat, Muntenia, precum şi acele părţi din Moldova şi Basarabia (de Sud) care au intrat la 106 d.C. sub stăpânire romană cel puţin până la Valul lui Traian, despre care Cantemir scria că "tae Prutul (pe) lângă satul Traian" (care mai există şi poartă azi acelaşi nume) şi că Valul lui Traian se "sfârşia la apa Donului").

Iată, deci, care e "linia" pe care ar trebui s'o parcurgem înapoi în timp şi spaţiu, spre a găsi răspunsul cel mai complet la întrebarea pusă mai sus.

Cât priveşte însă numai "opinca", aceasta evident că a "migrat" în Dacia în timpul lui Traian şi pe alte drumuri romane, decât cel al săgeţii "ibero-dace". De exemplu, dinspre Latium, unde unii ţărani italieni şi azi mai poartă opinci. Desigur, ca moştenire romană (arheologia atestă acest lucru). Un fapt de care nouă, urmaşilor Romei în Carpaţi, ne aminteşte neîntrecut de frumos Aron Cotruş în vestita-i Rapsodie Valahă..

BISERICA CREŞTINĂ

BISERICA-MAMĂ ŞI BISERICILE EXILULUI ROMÂNESC

Valerian DOBRESCU

Anul trecut, 7 preoţi necanonici din Germania, aparţinând bisericii exilului, au luat iniţiativa, împreună cu alţi preoţi din Vestul Europei, aflaţi sub jurisdicţia Bisericii Ortodoxe Române (B.O.R), de a se uni cu Biserica-Mamă, ascunzându-şi însă planul sub înşelătoarea promisiune a înfiinţării unei viitoare Arhiepiscopii româneşti "libere şi autonome". Modul agresiv în care aceşti preoţi au pornit la realizarea planului lor a surprins pe mulţi Români din exil, unii neînţelegând dimensiunile reale ale acţiunii respective. Acesta este motivul pentru care am încercat să dezvălui în trei lucrări (datate 19.09.92; 22.12.92 şi 10.01.93) adevăratele scopuri urmărite de preoţii "unionişti", precum şi calea în zig-zag aleasă de ei pentru realizarea acestora. În continuare voi prezenta pe scurt conţinutul acelor lucrări.

Mai întâi trebue însă arătat că de-a lungul timpului, Românii din străinătate au luat diferite atitudini politice faţă de regimul din ţară, mergând dela un anticomunism declarat până la colaboraţionism. Datorită însă presiunilor exercitate de Securitate, secundată de B.O.R., bisericile din străinătate au fost nevoite să ia o poziţie politică clară, împărţindu-se cu timpul în două grupe distincte: *a) bisericile libere ale exilului*, care au trebuit să adere numai din necesităţi canonice la sinoduri străine şi *b) bisericile diasporei*, ţinând de Arhiepiscopia Ortodoxă Română pentru Europa Centrală şi Occidentală din Paris, dependentă de B.O.R. Dar, cum se ştie, B.O.R. a devenit de mult o unealtă a sistemului comunist, împrăştiind otrava dezbinării şi fiind cuprinsă de paranoia cuceririi şi păstrării cu orice preţ a puterii nu numai în ţară, ci şi în afara ei. Astfel, ea încearcă de decenii să discrediteze bisericile exilului, trimiţând atât bisericii catolice şi protestante, cât şi autorităţilor germane denunţuri anonime conţinând acuzaţii nefondate şi absurde de felul "trădători de ţară", "fascişti", "unelte ale capitalismului" ş.a., *şi asta pentrucă noi am refuzat categoric să i ne supunem canonic atâta timp cât ea însăşi este captivă.* În afară de asta, B.O.R. s'a străduit permanent să "misioneze" exilul, trimiţând "securişti cu patrafir" şi folosindu-se cu şiretenie de avantajul ce i-l furniza poziţia ei de biserică oficială pentru a organiza noi lăcaşuri de cult, ceea ce nu puteau face grupurile răzleţe de refugiaţi politici doritoare de a se aduna în biserici libere. Zâzania semănată de ierarhia Patriarhiei nu a întârziat să dea roade, în sânul Românilor din exil formându-se o atmosferă de suspiciune, care submina încercările de unire. Astfel, *bisericile exilului au fost nevoite să ducă o permanentă luptă de apărare*, reuşind să supravieţuiască numai datorită devotamentului preoţilor şi mirenilor. În ciuda acestei stări de lucruri, bisericile exilului au devenit focare de trăire creştină, care au păstrat legea veche, nepătată de comunism.

Noua strategie a B.O.R. Până'n Martie anul trecut, B.O.R. a ţinut sub control pe toţi preoţii fugiţi, refuzându-le "Cartea de eliberare", fără de care nici un preot nu poate fi admis de un sinod canonic. Cei 7 preoţi "unionişti" fuseseră admişi în prealabil de Sinodul Patriarhiei Ecumenice din Constantinopol numai ca "toleraţi" (sau vaganţi, nestatornici, necanonici). La începutul lui 1992, Sinodul B.O.R. a schimbat însă cursul restrictiv vechi cu 180°, fiind dintr'o dată dispus să acorde "Cartea de eliberare" la cerere, punând pe deasupra şi Arhiepiscopia din Paris la dispoziţia diasporei pentru a o reorganiza. Simultan cu regizarea acestui scenariu, au intrat în acţiune şi preoţii "unionişti", care au declarat iniţial că vor înfiinţa o Episcopie românească *liberă şi autonomă faţă de B.O.R.* Apoi, cam de prin Februarie până'n Decembrie, au adoptat un curs în zig-zag, din care distingem următoarele etape:

- Mai întâi, nici unul dintre ei nu a cerut "Cartea de eliberare", ca să se poată încadra cumva definitiv într'un sinod al exilului;
- A urmat încercarea de a se substitui Eparhiei din Freiburg, de care au aparţinut mai înainte ca "toleraţi". Eparhia din Freiburg face parte din Biserica Ortodoxă din Germania, intrată sub jurisdicţia ecumenică a Patriarhiei din Constantinopol de aproape jumătate de secol.
- La 1 - 2 Mai 1992, după lansarea unei chemări la unire cu B.O.R., cei 7 au organizat la Aachen o întrunire, hotărând înfiinţarea în pripă a unei noi "Arhiepiscopii Ortodoxe Române Autonome pentru Europa Centrală", idee părăsită ulterior fără nici o explicaţie.
- La 2 - 4 Octombrie 1992 au organizat un "Congres" numai al preoţilor, la care a fost "scoasă mâţa din sac": s'a luat hotărârea de reorganizare a Arhiepiscopiei din Paris aparţinând de B.O.R. şi a Eparhiei dela Freiburg, unite într'o "Mitropolie pentru Europa Centrală şi Occidentală" dependentă de B.O.R.
- În sfârşit, după ce au luat notă şi de protestele masive venite din toate părţile şi generate mai ales de faptul că *deciziile respective au fost luate prin excluderea totală a credincioşilor*, aşa-numitul "Comitet metropolitan" a convocat în pripă toate parohiile doritoare de a se uni cu B.O.R. la o adunare la München, fixată la 16 Ianuarie, 1993. Rezultatele acestei întruniri, păstrate ca pe un secret de stat, nu ne sunt cunoscute decât în mică măsură.

Statutul celor 7 preoţi vagantes. Dintre aceşti preoţi, 3 fuseseră deja recunoscuţi de autorităţi ca azilanţi politici, în timp ce restul erau numai "toleraţi". Situaţia lor juridică în Germania ridică o problemă: aderând la B.O.R., cei 3 preoţi "azilanţi" trebue să renunţe automat la această calitate, nemaiputând fi socotiţi refugiaţi politici. Întregul grup va trece deci la diaspora, statul român şi B.O.R. câştigând dintr'o dată 7 funcţionari în străinătate pentru care nu vor plăti salarii, deoarece ei vor fi întreţinuţi de statul german, cel puţin cu banii de ajutor social. Dar datorită numărului enorm al străinilor din Germania, se duc acum discuţii pentru repatrierea refugiaţilor care nu au motive de primire a azilului politic. Viitorul celor 7 preoţi este deci foarte nesigur.

Canoane la bunul plac. Hotărârea de unire cu B.O.R. adoptată la Congres de către aceşti preoţi *prin excluderea totală a credincioşilor* este cu totul abuzivă şi ilegală. Fluturând drapelul libertăţii şi autonomiei până la congres, ei au ascuns tocmai ţinta lor finală (unirea cu B.O.R.), procedeu tipic de diversiune. În afară de asta, atât procesul-verbal al Congresului, cât şi scrisoarea adresată Patriarhiei conţin date false şi informaţii incorecte. *Conform canoanelor în vigoare, dreptul de a lua hotărâri în mod suveran îl are numai o adunare generală sau extraordinară a parohiilor (preoţi şi mireni), respectându-se însă condiţia ca procedura de reprezentare a parohiilor respective să fi fost legală.*

Dar nici măcar întrunirea dela 16.01.93 nu a îndeplinit normele obligatorii. De exemplu: ea a fost convocată pentru a ratifica hotărârile luate de congresul ilegal al preoţilor, dar la faţa locului i s'a cerut să aprobe statutul unui for bisericesc nou (Mitropolia Ortodoxă Română pentru Germania şi Europa Centrală), şi nu acela al Mitropoliei pentru Europa Centrală şi Occidentală, aşa cum se hotărâse de fapt. Deci adunarea a fost pusă să aprobe ceva ce nu fusese hotărât la Congres.

Din cele 6 parohii ale exilului (unul din cei 7 preoţi nu are parohie) surprinse de hotărârea preoţilor lor, cea din Nürenberg a refuzat serviciile preotului unionist, cerând ca slujbele să fie ţinute de către un preot din exil, iar la München credincioşii au format o opoziţie puternică împotriva acestor decizii abuzive. Rămâne de văzut ce reacţie vor avea restul de 4 parohii.

Exilul şi Biserica-Mamă. Subliniez cu toată tăria că, *în principiu, exilul nu respinge unirea cu B.O.R.; el cere însă schimbarea ierarhiei compromise, precum şi asigurarea libertăţii bisericii faţă de regimul neocomunist din România.* Din păcate avem dovezi clare că regimul neocomunist a început o ofensivă masivă pentru aducerea sub control a celor 6-7 milioane de Români din lumea liberă (doar nu din întâmplare s'a înfiinţat acum Direcţia pentru Românii din diasporă!). Activităţile febrile duse de cei 7 preoţi "unionişti", ca să nu mai vorbim de ajutorul dat lor de ierarhia superioară din ţară, dovedesc că acţiunea aceasta face parte din ofensiva concentrată la care m'am referit. Pentru mulţi dintre noi este clar că nici regimul din ţară şi nici ierarhia B.O.R. n'au de gând să renunţe la dictatura comunistă, ci încearcă şi acum să domine exilul. Exercitarea puterii discreţionare în ţară şi expansiunea în afară rămân mai departe caracteristici ale unui regim dictatorial. Incapabile de a satisface nici cele mai elementare necesităţi ale cetăţenilor din ţară, aceste două puteri duc împreună lupta pentru supremaţie şi în străinătate, tratând în continuare pe toţi desţăraţii (care nu vor admite niciodată jumătăţile de măsură ale "democraţiei originale") ca inamici ce-ar trebui prin orice metode anihilaţi. Ierarhia bisericii n'a tras nici o învăţătură din prăbuşirea comunismului, ci continuă să asculte docil de neocomuniştii cooptaţi la putere.

A sosit timpul ca Biserica-Mamă să se'ntoarcă la adevărata ei menire: slujba pentru aproapele părăsit în deznădejde mai mult ca oricând în istorie. Continuând pe drumul vechi, ea riscă să piardă pentru totdeauna încrederea credincioşilor. Iar singurul model ce i-ar putea servi la o asemenea schimbare ar fi tradiţia veche a bisericii române cele umile, care timp de veacuri a stat alături de popor în faţa urgiilor vremurilor, călăuzindu-l şi unindu-l în jurul unui neîntinat altar de rugăciune.

EVANGHELIA EXILULUI (Septembrie 1993)

DINAMICA GÂNDIRII CREŞTINE

Sergiu GROSSU

În numărul trecut al revistei noastre am abordat problema ***"gândurilor rele din inimă"***, insistând asupra efectelor negative ale ***gândirii fireşti,*** neconvertite. De astă dată, vom încerca să aprofundăm în lumina Sf. Scripturi, dinamica gândirii creştine şi metodele pe care ar trebui să le folosim în vederea evoluţiei noastre spirituale, pornind dela cuvintele ***Apostolului*** din Duminica dinaintea Înălţării Sfintei Cruci: "... departe de mine gândul să mă laud cu altceva decât cu crucea Domnului nostru Iisus Hristos" **(Galateni, 6.14).**

Cum să ne păzim de întinăciunea cărnii şi-a duhului, năvala gândurilor care ne macină, puritatea ideilor pe care le vehiculăm în relaţiile noastre sociale, discernământul judecăţii şi toată zestrea minţii cu care ne lăudăm?

I. Mai întâi, este ***păstrarea lui Dumnezeu în cunoştinţa noastră,*** ca pe o prezenţă activă a gândirii, pentru a nu ne sluţi interioritatea, prăbuşindu-ne în voia unei minţi diametral opuse adevărurilor divine. După cum citim: "Fiindcă n'au căutat să păstreze pe Dumnezeu în cunoştinţa lor, Dumnezeu i-a lăsat în voia minţii lor blestemate..." **(Romani, 1.28).** Această păstrare în cunoştinţă se realizează astfel:

a) ***Gândindu-ne adânc la Cuvântul lui Dumnezeu,*** meditând, după experienţa psalmistului: "...deschid ochii, ca să mă gândesc adânc la Cuvântul Tău" **(Psalmul 119.148).**

b) ***Înscriind în minte Legile lui Dumnezeu,*** comandamentele biblice: "...le voi pune legile Mele în mintea lor... le voi scrie în mintea lor" **(Evrei, 8.10).** Aceste legi întipărite, devenind posesiunea gândirii, fie că vor influenţa, lucrând asupra naturii gândurilor, fie că, stăpânind mintea, o vor determina să genereze gânduri după voia lui Dumnezeu.

c) ***Acceptând judecata Cuvântului lui Dumnezeu,*** care este "viu şi lucrător, mai tăietor decât orice sabie cu două tăişuri" şi care "pătrunde până acolo că... judecă simţirile şi gândurile inimii" **(Evrei, 4.12).**

d) Gândindu-ne la bunătăţile şi îndurările Domnului, precum scrie în cartea proorocului Ieremia: "Iată ce mai gândesc în inima mea şi iată ce mă face să mai trag nădejde: bunătăţile Domnului nu s'au sfârşit, îndurările Lui nu sunt la capăt" **(Plângeri, 3.21-22).**

II. Pe de altă parte, se impune să ne aplecăm asupra fiecărui gând, printr'o lucrare curativă, de îngrijire morală, de teamă ca, "după cum şarpele a amăgit pe Eva, tot aşa şi gândurile voastre să nu se strice dela curăţia şi credincioşia care este faţă de Hristos" **(2 Corinteni, 11.3).** Aceasta înseamnă:

a) ***Stăpânirea gândurilor,*** asceza lor, ţinerea în frâu a "voiei gândurilor", pentru a nu împlini "voile firii pământeşti" **(Efeseni, 2.3),** pentru a nu se transforma în gânduri pământeşti, bolnave, epidemice.

b) ***Verificarea gândurilor,*** controlul cotidian, observaţia: "Să aveţi în voi gândul acesta, care era şi în Hristos Iisus" **(Filipeni, 2.5).** Adică să ne verificăm, mereu, "gândul acesta", gândul director al "acestui moment", al "acestei" împrejurări, al "acestei atitudini", al "acestui" act sau al "acestei" decizii, întrebându-ne de fiecare dată: oare gândul meu de acum, gândul acesta "era şi în Hristos Iisus"? Oare Iisus ar gândi la fel ca mine, în acest caz de dilemă a gândirii, de alternativă logică, de discernământ hotărâtor?

c) ***Liniştirea gândurilor,*** astâmpărul, împăcarea: "Să nu căutaţi ce veţi mânca şi ce veţi bea şi să nu vă frământaţi mintea" **(Luca, 12.29).** Remediul? "Şi pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile şi gândurile în Hristos Iisus" **(Filipeni, 4.7).**

III. Să nu uităm, în al treilea rând, de importanţa ***smereniei gândirii,*** recunoscând că prin noi înşine "nu suntem în stare să gândim ceva ca venind dela noi" **(2 Corinteni, 3.5).** Gândul smerit lucrează în două feluri:

a) ***Ignorând*** înţelepciunea veacului şi viclenia gândurilor deşarte ale filosofilor detractori şi corupători de "prunci în Hristos", ale înţelepţilor înfumuraţi ai lumii în care trăim, a căror înţelepciune este "o nebunie înaintea lui Dumnezeu" **(1 Corinteni, 3.19-20).**

b) ***Răsturnând*** "izvodirile minţii şi orice înălţime, care se ridică împotriva cunoştinţei lui Dumnezeu" **(2 Corinteni, 10.5),** ca unii care "am pierdut toate" şi le socotim "ca un gunoi", ca să putem câştiga pe Hristos în sufletul nostru, în gândurile noastre, în viaţa noastră.

IV. De mare folos, în procesul auto-desăvârşirii, se arată a fi ***rugăciunea de iertare*** şi ***dragostea.***

a) De ce ***rugăciunea de iertare a gândurilor?*** Deoarece, adeseori, gândurile noastre - din lipsă de veghe, din neatenţie sau chiar dintr'o revizuire superficială - ne împing la păcat. Ap. Petru îl îndeamnă astfel pe Simon vrăjitorul: "Roagă-te Domnului să ţi se ierte gândul acesta al inimii tale, dacă este cu putinţă; căci văd că eşti plin de fiere amară şi în lanţurile fărădelegii" **(Fapte, 8.22-23).**

b) ***Dragostea*** innobilează, şi ea, gândurile omului. Ea "nu se gândeşte la rău", pentrucă venind "dintr'o inimă curată, dintr'un cuget bun şi dintr'o credinţă neprefăcută" **(1 Corinteni, 13.5 şi 2 Timotei, 1-5),** dragostea nu poate gândi răul. Iar noi, "având rădăcina şi temelia pusă în dragoste", ne învrednicim a gândi şi a pricepe "împreună cu toţi sfinţii, care este lărgimea, lungimea, adâncimea şi înălţimea" trăirii cu Dumnezeu **(Efeseni, 3.18),** respectiv, atingem perfecţiunea gândirii creştine.

•
• •

Pentru ca să facilităm formarea ***deprinderii*** de a gândi duhovniceşte, evanghelic, este necesară îndeplinirea ritmică, asiduă, de zi şi noapte, a ***exerciţiilor de gândire,*** conform tehnicii revelată în Cuvântul lui Dumnezeu.

- ***Să ne gândim la Dumnezeu,*** în vederea înfiripării Ierusalimului ceresc în viaţa noastră lăuntrică **(Ieremia, 51.50)**

- ***Să ne gândim la lucrurile superioare,*** la problemele înalte ale mântuirii: "Gândiţi-vă la lucrurile de sus, nu la cele de pe pământ" **(Coloseni, 3.2).** Prioritate în gândurile noastre să aibă căutarea Împărăţiei lui Dumnezeu şi a neprihănirii Lui, nu efemerul, stricăciunea şi nimicurile "de pe pământ".

- ***Să rămânem statornici,*** neclintiţi în gândire, invincibili, aidoma imperativului "să nu vă lăsaţi clătinaţi aşa de repede în mintea voastră" **(2 Tesaloniceni, 2.2).**

- ***Să ne gândim la căile noastre,*** la viaţa şi activitatea fiecărei clipe, a fiecărui ceas, a fiecărei zile, apreciind, cântărind sau osândind calitatea eforturilor noastre prin prisma învăţăturii divine: "Mă gândesc la căile mele şi îmi îndrept picioarele spre învăţăturile Tale" **(Psalmul 119.59).**

- ***Să ne înarmăm gândirea,*** în evoluţia ei pozitivă, cu gândirea lui Hristos: "Astfel dar, fiindcă Hristos a pătimit în trup, înarmaţi-vă cu acelaşi fel de gândire. Căci Cel ce a pătimit în trup a sfârşit-o cu păcatul" **(1 Petru, 4.1).** Gândul devine o armă de luptă, cu care ne împotrivim "până la sânge", în lupta împotriva păcatului **(Evrei, 12.4).**

- ***Să ne subordonăm gândurile lui Dumnezeu,*** mai bine zis "orice gând", legat de activitatea noastră profesională, social-politică, religioasă, culturală sau strict familială, să "îl facem rob ascultării de Hristos" **(2 Corinteni, 10.5).**

Educându-ne gândirea după preceptele pedagogiei din Evanghelia iubirii, vom reuşi să ne sfinţim gândurile, transfigurându-le, pe măsura strădaniei şi a capacităţii noastre de interiorizare. Şi vom putea ajunge cu toţii, indiferent de confesiunea căreia aparţinem, "uniţi în chip desăvârşit intr'un gând şi o simţire" **(1 Corinteni, 1.10),** stăpâniţi de "aceleaşi gânduri" **(1 Petru, 3.8)** şi devenind "un gând în Domnul" **(Filipeni, 4.2),** fără pendulări, fără dualităţi, ca purtători ai gândului lui Iisus Hristos şi împreună lucrători cu Dumnezeu pe pământ.

CONGRESUL BISERICII ROMANO-CATOLICE DE RIT BIZANTIN DIN SUA

Ing. Nidia BELCEA

În zilele de 25, 26, 27 Iunie 1993 a avut loc al X-lea Congres al Bisericii Române Catolice de Rit Bizantin din America.

Au participat preoţii şi delegaţii bisericilor de pe tot cuprinsul S.U.A., sub înalta îndrumare a Preasfinţitului Episcop Louis Puşcaş.

Pe lângă îndeplinirea scopului de raportare, coordonare şi îndrumare a activităţii bisericilor aflate la mari distanţe una de alta, a fost un moment prielnic pentru întâlniri prieteneşti şi de îmbogăţire spirituală, ce a culminat cu Slujba Arhierească de Duminică, oficiată de Preasfinţitul Episcop Louis Puşcaş împreună cu nouă preoţi.

Congresul a avut loc în Trenton, New Jersey, unde Biserica Sf. Vasile din localitate*, Preot George David, şi-a îndeplinit cu prisosinţă oficiul de gazdă, prin dedicaţia şi truda multora dintre enoriaşi şi mai ales a comitetului de doamne condus de D-na Maria Silaghi.

Spicuind din programul Congresului:

Vineri 25 Iunie, s'a desfăşurat conferinţa preoţilor, urmată de Paraclisul Maicii Domnului şi de o seară "de ospitalitate" în care participanţilor la Congres li s'a oferit ocazia să se întâlnească pentru cină în sala socială a bisericii.

Sâmbătă, după Sfânta Liturghie, au urmat, atât dimineaţa cât şi după amiaza, sesiuni de lucru ale Congresului; în sesiunea de după amiază, Părintele George David a prezentat o meditaţie asupra Sfintelor Taine.

Biserica din ţară, cu durerile nevindecate şi nedreptăţile nereparate, a fost în gândurile delegaţilor care, la propunerea Preasfinţitului Louis Puşcaş au adoptat o "Moţiune" de suport, cerând autorităţilor române repunerea Bisericii în toate drepturile, prin returnarea tuturor proprietăţilor, şi autorităţilor americane intervenţia pentru sprijinirea acestei cereri.

Seara, banchetul tradiţional a vut loc la un restaurant din zonă.

În timpul banchetului Preasfinţitul Louis Puşcaş s'a adresat participanţilor cu căldura şi înţelepciunea unui adevărat păstor de suflete.

Un program muzical ne-a desfătat cu cântece vechi, dar etern noi prin negrăita lor frumuseţe, ca: *Frumoasa mea cu ochii verzi* (Cincinat Pavelescu), *Vânt de seară* (Radu Gyr), *Mai am un singur dor* (Mihail Eminescu) etc. A cântat Maria Tegzes, care, plecând spre o frumoasă carieră de interpretă de muzică clasică din mica biserică din Trenton, nu a uitat-o niciodată, şi cu modestie vine să ne desfete la sărbători sau evenimente importante.

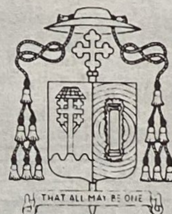
Duminică, la Slujba Arhierească, predica a fost ţinută de Preasfinţitul Puşcaş. După slujbă ne-am unit în rugăciunile Parastasului pentru preoţii care au slujit la Biserica Sfântul Vasile din 1909, pentru credincioşii răposaţi şi pentru Episcopii martiri ai Bisericii din România.

Cum slujba se desfăşura cu măreţia cerească a liturghiei bizantine, în cântările înălţătoare (corul condus de D-na Maria Stoka) din care se puteau distinge urme din dulcele dialect al zonei Satu Mare, de unde au venit la începutul secolului fondatorii parohiei Sf. Vasile, nu puteai să nu te gândeşti la înalta semnificaţie a acestei Biserici Unite.

În Trupul lui Christos, Biserica, azi sfâşiată de adânca rană a rupturii dintre Apus şi Răsărit, ce minunată este această Unire a tradiţiei bizantine cu Roma, cu Petru, piatra pe care Iisus a întemeiat Biserica! Şi ce rol unic, dacă ar vrea să-l înţeleagă, ar putea avea Românii în vindecarea acestei răni, în întregirea Bisericii, singurul popor de tradiţie bizantină şi de limbă latină, aşezat în locul unde, până acum, istoria a tăiat în două Europa, loc ce ar putea deveni simbolul unităţii!

* Biserica Sf. Vasile a fost întemeiată în 1909, din truda enoriaşilor păstoriţi de Preotul Epaminonda Lucaci, fiul marelui luptător memorandist Vasile Lucaci, el însăşi preot greco-catolic în comuna Siseşti.

Romanian Catholic Diocese of Canton
1121 - 44th Street, N.E.
Canton, Ohio 44714

Office of the Bishop

MOŢIUNE

Românii Americani, membri ai Bisericii Române Unite (Greco-Catolice), adunaţi în al X-lea Congres Anual, prezentăm următoarea moţiune:

Protestăm împotriva tratamentului abuziv aplicat, în România, Bisericii noastre martire, desfiinţată de regimul comunist în 1948, căreia, la trei ani dela ieşirea din ilegalitate, nu i s'au restituit locaşurile de cult, seminarele, şcolile etc. Credincioşii acestei biserici, ce a dat nouă episcopi martiri pentru credinţă, asistă şi astăzi la slujbe sub cerul liber sau în case improvizate. Mai mult, clerul şi credincioşii sunt expuşi la abuzuri, ameninţări şi chiar maltratări, sub ochii indiferenţi ai autorităţilor.

Cerem conducerii statului român îndreptarea acestei grave nedreptăţi, prin imediate măsuri concrete de repunere în toate drepturile a Bisericii Române Unite (Greco-Catolice).

Cerem autorităţilor americane ca la discutarea condiţiilor de acordare a Clauzei Naţiunii celei mai Favorizate României, să se condiţioneze rezolvarea pozitivă şi soluţionarea acestui caz flagrant de încălcare a "drepturilor omului".

P.S. Louis PUŞCAŞ
Episcop pentru Românii Greco-Catolici în Statele Unite

Istorie de ştiut

DESPRE ACTUALITATEA ÎN POLITICA EXTERNĂ ROMÂNEASCĂ (VIII)

—— Mihail Fotin ENESCU ——

Lipsea acum Axei şi baza de a frâna revendicările revizioniste ale Ungariei: Guvernul Maghiar se prevala acum de cea de a treia ipoteză anunţată lui Ciano la Veneţia, în Ianuarie 1940: Ungaria va interveni dacă România cedează fără luptă teritorii naţionale Rusiei şi Bulgariei. Renunţarea la luptă a României din incapacitatea de a-şi apăra teritoriul naţional tocmai împotriva celei mai mari primejdii, cea dela Est, slăbea poziţia morală la Vest. Axa nu mai putea decât să limiteze revizuirea teritorială la Apus.

Dar slăbiciunea României de a se apăra şi a-şi împlini astfel misiunea la Est, punea o problemă fundamentală Germaniei: securitatea spaţiului strategic şi economic balcano-danubian. Armata germană trebuia să preia apărarea acestui spaţiu vital pentru securitatea europeană. Văzând carenţa României, Statul Major German, pentru consideraţiuni de ordin strict tehnic, a recomandat să se ceară Ungariei tranzitul prin teritoriul maghiar. Ca o compensaţie pentru această favoare şi pentru ca trupele germane să staţioneze cât mai aproape de câmpurile petrolifere româneşti, urma să se dea satisfacţie Ungariei în Transilvania. Totuşi, după cum s'a văzut, cu toată greutatea argumentelor de ordin militar, nici după cedarea Basarabiei, Hitler nu dorea să intervină în litigiul romano-maghiar.

A trebuit un alt pas greşit al diplomaţiei oculte româneşti, inspirată de ex-Regele Carol, ca să împingă Germania la o hotărâre. Socotind terenul netezit după cedarea Basarabiei, se sondează la Moscova posibilitatea unui acord cu Sovietele, ca bază de rezistenţă împotriva revendicărilor dela Vest.

Calculul era şi de data aceasta fals fundamental. Sovietele nu încheie un acord decât dacă au ceva de câştigat. Cu România, Sovietele aveau un interes să ajungă la un acord cu preţul Basarabiei, cum arătase şi Ribbentrop în convorbirea cu Ciano. Acest preţ acum nu mai exista; Basarabia fusese câştigată gratuit.

Sovietele aveau acum interesul contrar: să manevreze în aşa fel încât să atragă vecinii României sau însăşi Germania în conflict cu România şi astfel să creeze o situaţie în care să poată interveni direct şi să împartă România cum au împărţit Polonia. De aceea Molotov s'a grăbit să comunice lui Ribbentrop demersurile oculte româneşti şi să aţâţe astfel porniri ostile României.

În faţa Axei, slăbiciunea României se dubla astfel de o nouă duplicitate, tocmai când Primul Ministru - Gigurtu şi Ministrul de Externe - Manoilescu se căzneau să atenueze cât mai mult grelele condiţii în care se găsea România în acea tragică vară a anului 1940.

Criza statului român, suspiciunile de duplicitate, aţâţările sovietice, necesitatea de a garanta securitatea spaţiului balcano-danubian, determină Axa să grăbească soluţionarea litigiului româno-maghiar după un criteriu militar: harta adoptată în arbitrajul dela Viena din 30 August 1940, cu o pană despicând Transilvania până la Carpaţi, la câţiva zeci de kilometri de puţurile petrolifere, este aceea întocmită de Statul Major German.

Din acest cleşte care se strângea tot mai tare, România abia s'a salvat. Axa i-a garantat apoi existenţa şi Rusia a trebuit să dea înapoi nemulţumită, că a scăpat din gheare Scufiţa Roşie. Dar prima întrebare pe care i-a pus'o Molotov lui Hitler la Berlin, în Noembrie 1940, a fost dacă garanţia dată României este într' adevăr operantă. La răspunsul categoric afirmativ al lui Hitler, se închidea definitiv calea înţelegerii ruso-germane.

***

România s'a salvat atunci, e adevărat, dar pierzând în două luni 100 mii km pătraţi şi 6 milioane de locuitori, dintre care 4 milioane, Români. Şi mai grav încă, România descoperea pierderea a 20 de ani, în care nimic nu fusese pus în valoare din virtuţile reale ale poporului român. Se culegeau astfel rezultatele unei politici sofistice, cu spatele la realităţi.

Abia atunci s'a văzut ce a reprezentat propunerea germană din 1934. Acceptarea ei atunci ar fi schimbat cursul evenimentelor: democraţiile occidentale ar fi fost silite să ia act de realităţile Estului european.

Blocul micilor puteri din acest spaţiu avea un rost dacă se situa pe linia justă a echilibrului între cele două fracţiuni occidentale şi în riguroasă solidaritate faţă de Orientul bolşevic. Altfel, tentativa de constituire a unui astfel de bloc în favoarea colaborării dintre o fracţiune a Occidentului cu Sovietele împotriva celeilalte fracţiuni a Occidentului, falsifica realitatea, inducea în eroare democraţiile occidentale şi deschidea drumul Sovietelor spre Occident.

Nu era vorba de "un fals realism" sau de "politica egoismului sacru", cum spune Dl. Coste; ci de un realism major şi de instinctul de conservare al acestor popoare.

De altfel, dacă nu s'a constituit un astfel de bloc, cum s'ar fi putut constitui măcar în parte, se datorează tocmai falsului criteriu ce căuta să se aşeze la bază.

Micile puteri, într'adevăr, nu pot fără cea mai mare primejdie să-şi depăşească sfera şi să se amestece în antagonismul dintre marile puteri, care nu le priveşte direct. Dar tocmai această depăşire a propriilor proporţii o practica Titulescu, amestecându-se în disensiunile dintre marile puteri occidentale, torpilând acordul dintre ele, lucrând pentru înţelegerea cu Sovietele şi militând pentru primatul primejdiei germane faţă de cel al primejdiei comuniste.

Dar dacă un bloc de mici puteri luptă din răsputeri să-şi servească propriile realităţi articulate cu marile realităţi istorice, are mulţi sorţi să determine Marile Puteri să-l asculte cu atenţie.

Dacă România, în loc să urmeze Cehoslovacia, capul de pod al Sovietelor spre Occident, ar fi făcut o politică de echilibru real între cele două fracţiuni occidentale, s'ar fi putut evita multe catastrofe. O politică de amiciţie cu Germania şi Italia nu implica deloc o mutaţiune de alianţe: nici un Român cu simţul răspunderii n'ar fi înţeles să abandoneze vechile alianţe şi mai puţin încă să se întoarcă împotriva Franţei şi Angliei, pentru a face pe placul Germaniei şi Italiei, după cum la fel, nu se poate lupta contra Germaniei şi Italiei numai spre a face pe placul cuiva. O politică de amiciţie cu Germania şi Italia ar fi însemnat, tocmai dimpotrivă, întărirea solidarităţii cu Occidentul şi un punct de sudură a sistemului occidental faţă de Est.

România ar fi sudat din nou şi pe baze reale, alianţe cu Iugoslavia şi cu Polonia şi în jurul acestui nou sistem ar fi gravitat poate şi alte mici puteri. Această constelaţie reînviată ar fi devenit într'adevăr un factor de echilibru şi micile puteri n'ar mai fi fost atât de lesne manevrate pe rând de o parte sau de alta.

Acceptarea propunerii germane din 1934 ar fi dat României o forţa deosebită. Înarmată, garantată pe toate laturile şi în raporturi cordiale cu toate Puterile Occidentale, România ar fi fost un element de echilibru pozitiv. Germania astfel angajată pe Nistru, smulgea Rusiei multe posibilităţi de manevră în Răsărit. Un obstacol puternic se ridica astfel în drumul unui eventual pact ruso-german.

Intorcând spatele Germaniei şi Italiei, fără nici un folos pentru nimeni şi nici pentru democraţiile occidentale, România se condamna la o politică impersonală, fără obiect real şi fără conţinut.

Un mare merit contestat

—— Ştefan ARDEN ——

Se întâmplă, nu de puţine ori, mai cu seamă în această vreme de regăsire a demnităţii noastre naţionale după îndelungatul coşmar comunist, ca un "deştept" să comenteze defavorabil o faptă admirabilă din istoria noastră. Îndată, cei ce-l ascultă sau îl citesc îl aprobă frenetic, convenindu-le ponegrirea trecutului eroic al poporului român. Ba, încă şi mai grav, nici nu concep că interpretarea cinstită s'ar putea face în alt fel. Individul respectiv pretinde nu numai că este prea isteţ şi extrem de instruit, dar şi că posedă titlul de istoric, fiind chiar autor de studii şi de tomuri întregi, inspirate din atât de zbuciumata noastră istorie, batjocorită de comunişti tot timpul, din 1917 până în prezent. Şi pentrucă este adulat cu epitetul sintagmatic "ştie tot", întocmai ca pe vremuri, Italianul renascentist Pico della Mirandola, insul la care ne referim se infatuează într'atât încât se crede infailibil, asemenea suveranului pontif. A-l contrazice, abordându-l frontal înseamnă un act de imensă cutezanţă.

Cele zise până aici vor fi înţelese în întregime de orice om de bună-credinţă prin exemplul pe care-l vom da numaidecât.

S'a spus încă din anii 1941-1944 de către liderii partidelor istorice - care însă, teribil de fricoşi, nu voiau să-şi asume uriaşa răspundere a guvernării României, deşi conducătorul le-o cedase de câteva ori - iar acum se repetă până la exasperare, atât de către istorici, cât şi de către liderii tuturor partidelor parlamentare că principala eroare a Mareşalului Antonescu a constituit-o continuarea războiului antisovietic şi după dezrobirea Basarabiei şi a Bucovinei de Nord, provincii basarabo-muşatine sfinţite şi acum cu râuri de sânge românesc.

Dacă însă judecăm sine ira et studio, fără nici o influenţă din afară, ci ca nişte Români curaţi şi sinceri, în acest caz adevărul se află de-a dreptul de partea cealaltă, în tabăra Mareşalului. Muscalul, văzând de fiecare dată, când a călcat şi a jefuit pământul românesc, că Românul rabdă ca nimeni altul şi că guvernanţii români, îndeosebi cei din vara lui 1940, sunt cât se poate de poltroni, s'a simţit desigur încurajat ca să devină mai obraznic, mai agresiv. De aceea măsura de a-l pedepsi chiar şi dincolo de Bug, nu numai peste Nistru - căci şi Transnistria a fost a noastră încă din epoca lui Burebista - a reprezentat o opţiune justă, ba chiar soluţia cea indicată şi care se impunea în acel an de graţie, 1941, deosebit de favorabil unei revanşe dorite cu maximă ardoare. Trebuia ca măcar o dată, să fugă şi Ruşii îngroziţi din faţa vitezei armate române, precum a fugit de atâtea ori populaţia noastră civilă şi paşnică din calea hoardelor năvălitoare de dincoace şi de dincolo de Urali.

Antonescu a înţeles perfect că numai mergând cât mai adânc, înăuntrul Rusiei hrăpăreţe, până la Volga şi până în Caucaz - s'ar fi dus el şi mai departe, chiar dincolo de Marea Caspică şi de Ural, în adâncul Siberiei şi al Asiei Centrale, locul de origine a atâtor neamuri războinice şi migratoare (cândva le numeam barbare), care nu ne dau deloc pace nici astăzi, de n'ar fi trecut atâta omenire rătăcită de partea bolşevismului antihrist - putea să dea o lecţie usturătoare şi de neuitat celor ce mereu s'au înfruptat din trupul ţărişoarei noastre sfinte, măcar că ei stăpâneau şi aşa teritoriu de aproape o sută de ori mai întins decât România.

Nu mai vorbim de faptul - de asemenea de maximă importanţă - că aliatului cu care ai pornit un război, deosebit de drept şi cât se poate de sfânt, îi datorezi credinţă neştirbită până la capăt. Căci prietenii, recte aliaţii, rămân împreună şi la rău, nu doar la bine.

De altminteri, aşa cer legile nescrise nu numai ale prieteniei, ci şi ale onoarei, ale moralei.

Cât despre argumetul că, traversând Nistrul, i-am supărat şi mai mult pe Ruşi, pe bolşevicii sovietici, care de aceea ne-au ocupat, prădat şi pângărit ţara toată, aceasta-i o prostie, o motivaţie de imbecilizare. Se ştie prea bine că Estonia, Letonia, Lituania, Cehoslovacia şi Polonia n'au tras nici un glonţ contra Armatei Roşii după izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial. Ba mai mult, ultimele două state se şi aliaseră cu Uniunea Sovietică, Anglia, Franţa şi cu Statele Unite ale Americii. Cu toate acestea şi ele au fost ocupate şi ciopârţite de Armata Roşie "eliberatoare". Culmea este că Churchill, în Octombrie 1944, chiar la Moscova, îi oferă lui Stalin influenţă în proporţie de 100% în Polonia şi în Ţările Baltice şi de "doar" 90% în România (care, în fapt, însă se va realiza tot 100%). Ce pot spune despre aceasta istoricii şi politicienii noştri dezinformatori şi deştepţi nevoie mare?

Şi pentrucă soarta poporului român era oricum pecetluită - în vederea transformării lui şi a altor popoare nevinovate în cobai, întru experimentarea îndelungată a comunismului, adică a celei mai demente, mai demonice şi mai antiumane învăţături - lecţia dată de Mareşalul Ion Antonescu prin urmărirea şi pedepsirea agresorului şi inamicului nostru dintotdeauna (Ruşii), precum şi, în acelaşi timp, a vrăjmaşului omenirii creştine (comunismul), cât mai adânc în bârlogul satanic, până la Stalingrad, a fost cu atât mai bine venită şi mai pilduitoare.

Prin urmare, nu de eroare poate fi vorba, ci de merit. Este, aşadar, cel mai mare merit faptul extraordinar că, în vara anului 1941, brava armată română nu s'a oprit pe malul drept al Nistrului, ci a mers cât a putut de departe, pricinuind agresorului bolşevic şi antihrist pierderi cât mai mari. Poate fi oare un război mai înălţător decât cel purtat, pe viată şi pe moarte, cu cei ce nu se satură de pământ oricât de mult ar poseda şi care de data aceasta cotropeau nu numai pentru a prăda şi a tâlhări, dar şi spre a profana cât mai multe icoane, biserici şi fiinţe sfinte, batjocorind credinţa creştină şi chipul Fiului lui Dumnezeu?!

Sunt naţii care-şi fac falǎ din războaiele lor preventive, prin care au cucerit teritorii ce nu li se cuvin, iar nouă ne este teamă să apreciem cum se cade un război de eliberare a unor bucăţi din pământul strămoşesc şi de pedepsire a agresorilor păgâni prin gonirea lor până hăt departe, dincolo de Volga. Este cât se poate de ruşinos că dezavuăm nişte fapte de arme glorioase, de toată lauda şi admiraţia, că ne condamnăm merite istorice dintre cele mai înălţătoare.

Ce să mai zicem de străinii care şi-au făcut obicei din contestarea şi falsificarea istoriei noastre, dacă noi înşine acţionăm în acelaşi mod detestabil? Vai nouă!

FARA ARMÂNEASCĂ

VLAHII SUD-DUNĂRENI ÎN EPOCA MODERNĂ IN CONTEXT SUD-EST EUROPEAN

- I -

Prof. Dr. Nicolae CIACHIR

Ca cititor şi colaborator permanent al periodicului "Cuvântul Românesc", am venit în contact cu multe materiale interesante, documentate şi de înaltă ţinută patriotică despre Macedo-Români şi în general despre Vlahii balcanici. În fiecare număr al "Cuvântului Românesc", pagina privind **"Fara Armânească"**, ne readuce în memorie, în special pe "Românii macedoneni rezultaţi din romanizarea populaţiei traco-ilire aborigene din antica Macedonie, singurul element realmente băştinaş al acestei ţări" (Ionel Zeana, Omisiune regretabilă, Cuvântul Românesc, Mai 1993). Dacă ilustrul Mitropolit al Ardealului, **Andrei Şaguna,** era Aromân, ca şi marele poet **Octavian Goga,** minimalizat şi marginalizat ca om politic, mai puţini ştiu că **Nicolae Bălcescu** îi scria lui Ion Ghica din Paris, în Octombrie 1849, că voia din Ardeal să treacă la Constantinopol, şi apoi "de-a mă aşeza între **Cuţo-Vlahi,** căci socot de neapărat a developa naţionalitatea într'acest avantpost al românismului" (**N.Bălcescu**, Opere, vol. IV, doc. 94, pag. 229). Până atunci cere să fie trimis acolo un om care să facă un raport asupra stării morale şi politice a **Vlahilor** şi să se facă rost de fonduri pentru deschiderea unei şcoli în limba română (**ibidem**, pag. 229).

Încurajat de faptul că serialul meu "Din istoria Basarabiei" şi "Din istoria Bucovinei", s'a bucurat de audienţă la public şi a format sinteza celor două cărţi ale mele: "Basarabia sub stăpânire ţaristă (1812 - 1917) şi "Din istoria Bucovinei (1775 - 1944)", apărute în anii 1992 şi 1993, în Editura Didactică şi Pedagogică, cu sprijinul inimosului director Dr. Constantin Floricel, încep să public cu sprijinul D-lui George Bălaşu, serialul "Vlahii Sud-dunăreni în epoca modernă în context Sud-Est european".

Posed în acest sens numeroase informaţii din arhivele româneşti şi străine, am ţinut pe această temă un curs special la Facultatea de Istorie din Bucureşti, în anul universitar 1986 - 1987 şi am publicat în 1987, în Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, o lucrare destul de mare (405 pagini) "Istoria popoarelor din Sud-Estul Europei în epoca modernă (1789 - 1923)".

Cucerirea Constantinopolului (1453) şi lichidarea Imperiului bizantin a constituit pentru Otomani un eveniment de mare importanţă, oraşul fiind o cetate de prim rang şi un important centru comercial şi cultural, aşezat la încrucişarea a două continente şi la intretăierea drumurilor de comunicaţie maritimă. "Mahomed al II-lea, cucerind capitala Cesarilor - arată istoricul turc H. Inalcik - s'a considerat urmaşul legitim al împăraţilor romani. El a sintetizat astfel în persoana sa tradiţiile monarhice islamice, turcice şi bizantine, creând un imperiu ce va dura peste patru secole". În 1459, lichidează Serbia ca stat, după ce lichidaseră Ţaratele Bulgare încă la sfârşitul sec. al XIV-lea, în 1463 cuceresc Bosnia, principatul grec Moreea şi ducatul Atenei. În 1479 reocupă cea mai mare parte a Albaniei, în 1482 Herţegovina, iar în 1499, ultimele teritorii din Muntenegru. Astfel, în jurul anului 1500, aproape întreaga Peninsulă Balcanică este încorporată la Imperiul Otoman, cu excepţia Ţării Româneşti, a Moldovei şi a republicii Dubrovnik, care devin tributare (Istoria na Bălgaria, tom. IV, Sofia, 1983, pag. 31).

În timpul Sultanului **Soliman Magnificul** (1520-1566), acest edificiu măreţ se întinde pe trei continente, dela Buda până la fluviul Eufrat, din Munţii Atlas până în Caucaz şi Iran, incluzând douăzeci de popoare şi cincisprezece religii în componenţa lui. Imperiului îi erau subordonate : Cartagina, Memphis, Tyr, Ninive, Alexandria, Ierusalimul, Smyrna, Damasc, Atena, Sparta, Philipopoli, Adrianopol, Troya, Medina, Mecca etc., adică toate marile oraşe ale antichităţii: numai Roma şi Syracuza au rămas în afara orbitei sale (**Nicolae Ciachir**, Soliman Magnificul. Sultanul şi Epoca Sa, Bucureşti, 1972, pag. 12).

Printre Balcanicii, nevoiţi să se refugieze la Nord de Dunăre, s'au aflat şi Aromâni. Fie că se stabileau în Ţara Românească, în Moldova ori în Transilvania, boieri sau călugări, târgoveţi sau ţărani, oşteni, ori meşteşugari, au găsit azil şi condiţii de a munci, unii ajungând la poziţii economice înfloritoare. Unii domnitori români, ca Vasile Lupu şi Şerban Cantacuzino - după afirmaţiile regretatului savant de origine română din Voievodina, doreau chiar să restaureze Bizanţul, întinzându-şi influenţa asupra întregului Sud-Est european. Chiar terminologia păstorească romană din zona Valasko din Moravia, din ţinuturile transcarpatice polono-ucrainene până la Peloponez, a dus la trăsături comune ("Lumina" - revista Românilor din Voievodina, nr. 9 (1982), pag. 54). Lingvistul Alexandru Rosetti se întreba dacă limba română, la un moment dat, datorită mişcărilor de migraţie ale Vlahilor balcanici, nu poate fi considerată şi un fel de limbă de comunicare, această "lingua franca". N. Iorga scria în acest sens, că noi suntem un popor de circulaţie neîntreruptă, de unde şi unitatea noastră naţională.

Otomanii, în general au recunoscut privilegiile comunităţilor vlahe: Ipek, Priştina, Prizren, Nikşici, Smederovo, Vidin, Kruşevac, Sjenska, Epir, Tesalia, Bosnia, Herţegovina, Muntenegru, Pind etc. Ei apar ca agricultori, crescători de animale, soldaţi (voinuci), negustori, ieniceri etc. Conduşi de şefi proprii, întreprinzători, au prezentat un factor de stabilitate, siguranţă şi iniţiativă economică. La Belgrad în 1971, istorica Duşanka Bojanici, pe documente turceşti, a studiat problema Vlahilor în sec. XV-XVIII, privind zonele Smederovo, Kruşevaţ şi Vidin. Cu câţiva ani înainte, în 1967, la Paris, probleme similare publica cunoscutul specialist, Nicoară Beldiceanu.

Cronica lui George Brankovici (fratele său Sava a fost Mitropolit al Ardealului), publicată fragmentar, manuscrisul are peste 2.500 de pagini şi se află la Patriarhia sârbă din Belgrad, are multe ştiri şi despre **Cuţo-Vlahi,** ştiri care apar unele şi în lucrarea Stolnicului Cantacuzino.

Dimitrie Cantemir (1673-1723), de largă formaţie enciclopedică, primul Român care a descris pe baze ştiinţifice istoria Imperiului Otoman are numeroase ştiri despre Vlahii balcanici. Insistă şi în "Descrierea Moldovei", unde notează, ca martor ocular al evenimentelor: "Cu mult mai stâlcită este limba de care se folosesc **Cuţovlahii,** care trăiesc în Rumelia, la hotarele Macedoniei. Aceştia amestecă într'un chip ciudat limba lor strămoşească cu greaca şi albaneza, astfel încât introduc uneori în limba valahică câte un period curat grecesc şi alteori unul curat albanez, păstrând însă pretutindeni flexiunile moldoveneşti ale numelor şi verbelor. Ei între ei, înţeleg, ce-i drept, un asemenea ghiveci, dar nici Grecul, nici Albanezul, nici Moldoveanul nu poate pricepe în întregime vorbirea lor" (pag. 367; vezi şi **Th. Capidan,** Aromânii, dialectul aromân, studiu lingvistic, Bucureşti, 1932; vezi şi **G. Weigand,** Die Sprache der Olimpo-Walachen, Leipzig, 1888).

Gheorghe Şincai, în istoria sa, a cuprins şi pe Cuţovlahi (prima ediţie completă a apărut la Iaşi în 1853), Mihail Kogălniceanu în "Histoire de la Valachie, de la Moldavie et des Valaques transdanubiens", apărută în prima ediţie la Berlin în 1837, de asemenea, de altfel reiese şi din titlu, materialele mustesc în acest sens despre Vlahii balcanici, noi oprindu-ne numai la câteva izvoare străine. Teritoriul Muntenegrului poseda în mase compacte pe Vlahi, care aveau situaţii economice de invidiat. Astfel biserica principală din capitala Cetinje (a statului feudal Zeta), se cheamă şi astăzi "Vlaşka crkva (biserica vlahă), monument din sec. al XV-lea, vizitată în 1965, de subsemnatul.

Izvoarele muntenegrene atestă că biserica era ctitorită din 1450, fiind cel mai vechi edificiu din oraşul Cetinje, care a fost o flacără a creştinilor în oprirea invaziei otomane. O atenţie deosebită atrage gardul acestei biserici, care este confecţionat din peste 2.000 de ţevi de puşti şi iatagane turceşti, capturate. Biserica a fost renovată în 1864, dar prin gardul său, este un monument poate unic în lume. Teritoriul fostei Iugoslavii este plin de referinţe la adresa Vlahilor. Este bine să amintim, că primul document sârbesc care menţionează pe Vlahi, datează dela marele jupan **Stevan Nemanja** din anii 1198 - 1199 şi se referă "la cei 170 de Vlahi din judeţia lui Radul şi George". De asemenea, letopiseţul lui popa **Dukljanin** tot din sec. al XII-lea ne dă ştiri despre Vlahi şi sunt date 3 sinonime pentru ei: Romani-Morovlachi-Nigri Latini. Legea marelui Ţar sârb Duşan, aşa numitul **"Duşanov Zakonik",** face referire la Vlahi în articolele 32, 77 şi 82 şi face distincţie netă între Sârbi, **Vlahi,** Albanezi şi Saşii aduşi ca mineri. Dacă ţăranii se pedepseau cu amenda de 50 de perperi, Vlahii pentru abateri similare, plăteau 100 de perperi, denotă aici prosperitatea lor (Duşanov Zakonik (1349 - 1354), ediţie îngrijită de Nikola Radojcic, Novi Sad, 1950).

Vlahii din Dalmaţia şi Croaţia sunt cunoscuţi în izvoare sub denumirea de **"morlaci"**; sunt menţionaţi în 1322 când Banul Croaţiei este în luptă cu oraşele rebele Şibenik şi Troghir, în 1357 legaţi de Banul Ivan Nelipic, aveau tribunalele lor speciale (vlaşki sudovi) şi se bucurau de dreptul vlahic (jus valachicus). Marea insulă Krk din Marea Adriatică, denumită şi Veglia, era locuită cu "Vlahi veglioţi", insulă aflată ca domeniu al familiei nobiliare a Frankopanilor. Întorcându-se la Muntenegru, **Petar Njegoş,** Mitropolit al Muntenegrului şi mare poet, comparabil cu Eminescu, în vestitul să poem "Cununa munţilor", tradusă în numeroase limbi, printre care şi româna, face numeroase referiri la Vlahii care populau multe zone ale Muntenegrului, despre ocupaţiile lor, despre vitejia şi caracterul lor nobil.

Cele 9 volume de poezii populare sârbeşti, adunate de **Vuk Karadzic,** fac referiri la Vlahi dar şi la legăturile lor cu Românii din Nordul Dunării. În poezia "Nunta boierului Radul", fata este din Muntenegru, iar mirele, de undeva departe din Est, din frumoasa ţară Karavlaşka (Ţara Românească). Vlahii sunt bucuroşi că duc o fată aşa de frumoasă.

Continuare în numărul viitor

Ana Maria Boariu-Caranica

ÎN UNA DINTRE povestirile sale, autoarea îl aduce din vis pe tatăl ei şi-l aude spunându-i: "la naşterea ta au tras tunurile, era război, era ora şase dimineaţa şi doctorul aceala străin a făcut o glumă încurajatoare - *vostra figlia avra un destino di principessa*". Să fi fost o sinistră premoniţie? Pentrucă frumoasa glumă a medicului italian avea să aibă un sfârşit tragic.

Originară dintr'o familie de mari intelectuali macedoromâni care a dat literaturii noastre pe Nicu Caranica, poetul şi pe sora acestuia, Eta Boeriu, Ana Maria va lua din zestrea lor, pe lângă un talent încă puţin pus în valoare, o teribilă stăruinţă în a rezista tuturor opresiunilor unui destin necruţător.

Se născuse la Roma în 1940. Era război. Este adusă în ţară şi va fi crescută de mamă, căci soţul rămas în emigraţie se va recăsători. Stabilită la Cluj, va duce, de copilă, o existenţă chinuită, silită să-şi ascundă identitatea sub alt nume, sub acela al mamei, căci cel de Caranica, stigmatizat politic, o va expune, adolescentă, tuturor vexaţiunilor opresatoare. Mereu spionată, niciodată slăbită din ochii vigilenţei oficiale, Ana Maria îşi va asigura, cu jertfe grele, un loc în societate şi mai apoi şi în literatură, în prima prin ţinuta ei demnă, incapabilă de compromisuri, în a doua prin talent, pe cale să se definească în plină originalitate. Volumele ei, alcătuite din articole şi povestiri publicate în revistele clujene *Steaua* şi *Tribuna*, sunt rodul scrisului care, după ea, este o lungă oră de singurătate. Din orele acestea de singurătate va rezulta în 1986 eseul despre *C. Negruzzi*, în 1990 volumul de povestiri *Orele condeierului* şi în 1991 un nou volum de povestiri, unele cu substrat autobiografic, *Cealaltă planetă.*

Scrisul său e direct, deschis, pe alocuri şi, unde sunt cerute de context, cu exprimări licenţioase, care dau o notă de autenticitate naraţiunii. Tema des atacată, cea a morţii ca ultimă soluţie a unei vieţi lipsite de orizont, face din lectura volumelor Anei Maria Boariu prilej de meditaţii şi de reflecţii pe marginea rosturilor noastre existenţiale.

Să fi fost toate acestea simple exerciţii de autosugestionare a propriului ei sfârşit? Cum altfel, când fără vreo justificare, evadată dintr'un spital de analize se duce în miez de noapte şi se aruncă de pe unul din podurile oraşului în apele reci ale Someşului. Să fi fost o clipă de laşitate în dârzenia cu care învinsese până aici toate ostilităţile destinului ei necruţător? O renunţare la rezistenţa împotriva acestora? Să alegi însă sinuciderea, acest act de curaj nu se justifică decât prin laşitatea de a renunţa pentru totdeauna la încrederea în propriile tale forţe de a învinge greutăţile vieţii.

Iată replica sumbră a Anei Maria Boariu la gluma medicului italian care văzuse în ea, la naştere, o... principesă. Principesă da, frumoasă da, talentată de asemenea, dar fără noroc într'o viaţă de prea slabe satisfacţii pentru cât de mari puteau fi aşteptate.

Horia STANCA
România literară

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

ZIUA EROILOR LA PARIS ȘI LA SOULTZMATT

SOULTZMATT

Din inițiativa Asociației Foștilor Deținuți Politici din România, Filiala Franța, Joi - 27 Mai 1993, ora 15.00, a avut loc o ceremonie emoționantă la mormântul simbolic al Eroilor Români din cimitirul parizian Montmartre.

Acest mormânt perpetuu a fost construit la inițiativa lui Cicerone Ionițoiu, cu contribuția unor Români exilați în Europa occidentală și America.

Pe placa de granit a fost săpat următorul text: ***"1944-1989. ROMÂNILOR CĂZUȚI PENTRU DUMNEZEU ȘI DEMOCRAȚIE. EXILAȚII ROMÂNI".***

La ora 15, a fost depusă o coroană de flori tricoloră, în timp ce instrumentiștii din muzica militară franceză, trimiși de guvernatorul militar al Parisului, intonau apelul pentru morți.

Apoi, Monseniorul Gheorghe Surdu, fost deținut politic român, dela Biserica Română Unită (Greco-Catolică), din Paris, împreună cu Preotul ortodox, Urda, au oficiat serviciul religios pentru Eroii Români. Răspunsurile au fost date de corala Gheorghe Danga, din Franța.

Un important număr de Români și Francezi s'au recules la mormântul Eroilor Români, în această sfântă zi a Înălțării Domnului. Ei s'au rugat și pentru eliberarea României de ciuma neocomunistă.

La două zile dela Înălțare, Sâmbătă, 29 Mai 1993, la ora 13, a început serviciul religios în cimitirul militar din Soultzmatt (Alsacia), unde dorm 687 de Eroi Români, căzuți în Primul Război Mondial, ca aliați ai Franței.

Au oficiat: Monseniorul Gheorghe Surdu, din Paris, Părintele Dumitru Popa, dela Freiburg (Germania) și Părintele Molnar, dela Saarbrucken Germania). Peste 200 de pelerini români, veniți din Franța, Germania, Elveția, Italia, Anglia și România s'au reculeș la mormintele tinerilor soldați români care au împlinit jertfa supremă.

Dela Paris și din Germania au sosit autocare cu pelerini. A fost prezentă presa franceză și corespondenții Europei Libere. S'au depus coroane de flori și lumânări și s'au adus ofrande.

Luând cuvântul, organizatorul pelerinajului a rugat pe pelerini să privească acest maiestuos cimitir, care este foarte bine îngrijit, în timp ce după război fusese lăsat în părăsire. El a făcut apel la Români să contribuie la întreținerea lui, statul francez alocând o sumă modestă.

Apoi a rugat pe compatrioți să păstreze nealterată această oază a rezistenței Românilor din exil, contra presantelor infiltrări neocomuniste.

Într'adevăr, cu câteva zile înainte de pelerinaj, cimitirul a fost profanat de "poetul de curte" Adrian Păunescu, invitat de consulatul neocomunist din Strasbourg, cu colaborarea unor cozi de topor ale exilului. Adrian Păunescu a deplâns moartea soldaților români, dar a uitat sutele de mii de Români exterminați de asasinii Gheorghiu-Dej și Ceaușescu, cu complicitatea condeiului său otrăvit. El a uitat că în 1989 a scăpat de furia dreaptă a manifestanților, refugiindu-se la Ambasada Americană din București. Ambasada unui popor pe care l-a insultat, în corul trădătorilor comuniști.

Pelerinii m'au rugat să anunț din timp data viitorului pelerinaj.

Cu ajutorul unei minunate formule matematice cu care calculam data Sfintelor Paști ortodoxe, în teribila închisoare Gherla, am aflat că în anul 1994 Sfintele Paști vor cădea Duminică 1 Mai, Înălțarea Domnului, Joi 9 Iunie. Pelerinajul dela Soultzmatt (cel de-al 14-lea) va avea loc Sâmbătă, 11 Iunie 1994. La ora 14 va începe serviciul religios.

Bunul Dumnezeu să binecuvânteze România!

Remus RADINA

ANSAMBLUL FOLCLORIC "SOMEȘUL-NAPOCA" DIN CLUJ, ROMÂNIA LA DRUMMONDVILLE ȘI MONTRÉAL

În seara zilei de 19 Iulie 1993, Grupul Folcloric "Someșul - Napoca" din Cluj, România, a prezentat un spectacol magistral la Casa Română, 8060 Christophe-Colomb, Montréal.

Acest ansamblu folcloric a participat la Festivalul Mondial de Folclor dela Drummondville, Quebec, între 9 - 18 Iulie 1993, împreună cu alte 25 de grupuri venite din toate părțile globului. A fost un spectacol unic, realizat de geniul popular al fiecărei țări.

Fiecare națiune a venit cu geniul, cu particularitatea respectivă care s'a înscris în armonia divină a omenirii.

Grupul "Someșul-Napoca" s'a integrat perfect în această manifestație de ansamblu și s'a prezentat impecabil.

Grupul "Someșul" a făcut o impresie profundă. A smuls admirație, aplauze și recunoștință.

În ziua de 19 Iulie 1993, Ansamblul Folcloric "Someșul-Napoca", în număr de 35 de persoane, s'a deplasat la Montréal, la invitația Bisericii Ortodoxe Române "Buna Vestire".

Grupul folcloric a fost oaspetele Comitetului Parohial (Președinte George Stanciu), al Comitetului Doamnelor (Președinte Viorica Spariosu) și al Comitetului Societății Constantin Brâncoveanu (Președinte, John Diaconiak). La primire s'a servit o gustare, iar masa copioasă, cu prelungire până la 1.30 dimineața, s'a servit după spectacol.

Comitetul Parohial a făcut și o colectă, exclusiv pentru artiștii din ansamblul folcloric. S'a adunat suma de $ 2.000, care li s'a înmânat pe loc.

Programul a început la ora 7.30 seara și a continuat până la 11 noaptea. Casa Română era arhiplină.

Orchestra la deschidere a executat "Rapsodia Română" a lui George Enescu. Dirijor: Zamfir Dejeu - profesor, folclorist.

Programul a fost prezentat profesional de Dl. Vanea Atudorei. N'a fost improvizație. Acesta a vorbit documentat despre fiecare instrument, despre fiecare dans și despre costumele autentice din fiecare regiune. Competența profesională a D-lui Vanea a fost remarcată de cei peste 400 de participanți.

Părintele Petre Popescu, care s'a ocupat îndeaproape de ansamblu, a spus: "Vă prezint Ansamblul Folcloric "Someșul-Napoca" din Cluj, România. A împlinit 20 de ani de activitate în care a cultivat frumosul, a înnobilat suflete, a făcut vie prezența românească și a înviorat speranțe în suflete chinuite.

Cu această echipă, România a venit la noi cu sufletul ei curat, cu geniul, cu portul, cu sumanele, cu iile și fotele, cu dragostea de a trăi, de a cânta și a juca.

În această seară avem în față România pitorească, România visului, a cântecului și a dorului.

România n'a venit la noi să plângă, ci a venit să-și exprime prin cântec, prin joc și strigări, optimismul și nădejdea în vremuri mai bune și mai drepte."

Cântecul și jocul au continuat apoi neîntrerupt timp de 4 ceasuri. A fost delir, dezlănțuire a entuziasmului, atât din partea ansamblului, cât și din partea publicului.

La programul de dans și cântec instrumental, ca surpriză a serii a fost prezentarea vedetei, mezzo-soprana dela Opera din Montréal, Maria-Caliopi Popescu, care a interpretat două romanțe: "La umbra nucului bătrân" și "Pocnind din bici pe lângă boi". În curând, Maria Popescu va face un turneu la St. Petersburg, Moscova și la Riga în Letonia, iar la Opera din Montréal va reveni în Februarie 1994, în rolul lui Meg Page din Falstaff.

Duminică, 25 Iulie 1993, Radio-Canada, prin postul de televiziune #4, a transmis între orele 10 și 11 dimineața ceremonia ecumenică de închidere a festivalului folcloric din Catedrala Catolică Sf. Frederic, celebrată de Mgr. Jean-Yves Fréchette, de Rev. Dr. E. Leicester Bigby și Rev. Père Dr. Pierre Popescu.

În Catedrală, pe lângă cei 800 de folcloriști, în costume pitorești, au participat și 700 de invitați, oficialități, sprijinitori și organizatorii festivalului.

Părintele Petre Popescu a rostit cuvânt de bun venit în limba franceză și a spus între altele: "Noi toți formăm o mare unitate spirituală. Noi, fiii credincioși ai lui Dumnezeu, suntem adânc preocupați să răspândim în lume, binele, dragostea și respectul între oameni și să redăm drept de cetate valorilor evanghelice.

Împreună noi ne întâlnim în cucerirea absolutului și a adevărului. Noi, împreună, suntem uneltele lui Dumnezeu, să cultivăm în țările noastre, frumosul și binele, bucuria și dorința de a trăi în pace."

Slujba ecumenică a luat dimensiuni spirituale de înaltă sensibilitate. Cele două coruri au fost superbe. Evanghelia zilei a fost rostită de Părintele Popescu.

La sfârșitul ceremoniei, cei trei celebranți au schimbat daruri. Mgr. Fréchette cu un Neamț, Rev. Bigby cu un Italian, iar Preotul Popescu cu o Argentiniană care i-a dat o chitară în miniatură, spunându-i: "Vă dau această chitară, simbol al ritmului, din țara mea și căldura poporului meu." Iar Pr. Popescu i-a dat o icoană, spunându-i: "Îți dau această icoană, fereastră deschisă spre cer și simbol de credință și viață creștină."

Ceremonia s'a terminat cu strângeri de mâini și acolade.

Seara, a avut loc spectacolul de închidere a festivalului, fiecare grup participând cu un dans de trei minute. A fost extraordinar de reușit atât ca organizare, cât și ca substanță și perfecțiune a ritmului, a cântecului, a dansului și a mișcărilor de o suplețe și o eleganță remarcabilă.

În ansamblu s'a putut întrevedea omenirea de mâine, omenirea celui de-al treilea mileniu, în care Dumnezeu va fi în oameni și popoare și va dirija întreaga lume spre țelul ei final, al mântuirii.

Corespondent

CHICAGO ACTIVITATE CULTURALĂ

În ziua de 16 Mai 1993, ora 6 p.m. în sala Bisericii "Nașterea Domnului" cu sediul în Str. N. Paulina Nr. 6350 din orașul Chicago, în cadrul Cercului cultural "Mihai Eminescu", s'au comemorat șapte ani dela moartea lui Mircea Eliade.

Programul a cuprins următoarele puncte:

1. Cuvânt de deschidere despre Mircea Eliade, rostit de Ing. John Pop, Președintele Comitetului Bisericii "Nașterea Domnului".
2. Gânduri despre Mircea Eliade - de Jean Bukiu - Secretarul cercului cultural "Mihai Eminescu".
3. Poemul "Fără tihnă" (închinat lui Mircea Eliade) de Gheorghe Rădulescu - a recitat Lucia Pop.
4. Cântecele religioase "Îngerul a strigat" de Dimitrie Cunțan și "Cântarea Sfântului Ambrozie" de Nicolae Lungu - au interpretat Preotul Protopop Simion Pavel și Preotul Vasile Susan.
5. "Unele aspecte din viața și opera lui Mircea Eliade" - conferință prezentată de Prof. Dr. Ghe. Rădulescu - Președintele Cercului cultural "Mihai Eminescu".
6. Fragment din romanul "Maitrey" de Mircea Eliade - a citit Jean Bukiu.
7. "Timp istoric și timp liturgic" și "Creștinismul cosmic", fragmente din "Aspecte ale mitului" de Mircea Eliade - au citit Lucia Pop și Corina Ardelean.

Corespondent

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

MAJESTOASELE PROBLEME ALE MAJESTĂŢII SALE

Reproducem din Comunicatul "Comisiei de recuperare a unui număr de 42 de tablouri, proprietatea statului român" iscălit de Ioan Mihai Popa, Secretar de Stat la Ministerul Finanţelor, 5.07.1993:

După ce se enumeră tablourile care lipsesc din colecţia Regelui Carol I, comunicatul precizează:

"Întrucât există dovezi pertinente că o parte din tablourile menţionate au fost scoase din ţară de către fostul rege Mihai, prin încălcarea dispoziţiilor testamentare şi a normelor de drept, statul român a introdus o acţiune juridică în recuperarea acestora, în 24 Iunie 1993, la Tribunalul de prima instanţă al cantonului Geneva."

"Acţiunea juridică stipulează imperios restituirea tablourilor scoase ilegal din ţară de ex-rege" etc.

Ca răspuns s'a dat următorul comunicat:

"Majestatea Sa Regele Mihai a luat cunoştinţă de comunicatul de astăzi al guvernului român, difuzat prin agenţiile de presă, cu privire la o procedură civilă pe care acesta a crezut nimerit să o iniţieze la Geneva.

Pretenţiile guvernului român sunt contestate în întregime.

Orice afirmaţie calomnioasă referitoare la Majestatea Sa Regele Mihai va face obiectul procedurilor judiciare potrivite."

Versoix, Elveţia, 6 Iulie 1993".

Pentru a nu pune paie pe focul discuţiilor, ţinem să precizăm:

a) Până la judecarea procesului, Regele Mihai este nevinovat.

b) Comuniştii sunt antimonarhişti, dar nu toţi antimonarhiştii sunt comunişti.

Între timp, avocaţii îşi ascut floretele şi interpretează testamentul Regelui Carol I aşa cum le convine:

"Galeria mea de tablouri, tocmai cum e descrisă în catalogul ilustrat al bibliotecarului meu Bachelin, va **RĂMÂNE PENTRU TOTDEAUNA** şi de-a întregul **ÎN ŢARĂ** ca **PROPRIETATE A COROANEI ROMÂNIEI**" (Sublinierile noastre).

Fiecare îşi trage spuza pe turtă: "Tablourile să rămână pentru totdeauna în ţară"... "Tablourile sunt proprietatea Coroanei". Ale cui sunt tablourile?

Lăsăm pe judecători să decidă ce-a fost mai întâi: oul sau găina şi ne oprim asupra celor două comunicate.

Unul ditirambic şi celălalt incomplet.

"Ataşat neabătut ideii de apărare, conservare şi recuperare a bunurilor şi valorilor aparţinând României... etc.", afirmă pompos Bucureştiul, care uită să "recupereze" dolarii furaţi de Ceauşescu, de "apărare" a bunurilor statului acaparate de vechii tovarăşi şi de "conservare" a flotei maritime vândute "pe gratis". E destul să citeşti ziarele, dezvăluirile Generalului Gheorghe Florică etc. pentru a te convinge că'n ţară dau din găleată fanfaronada, sărăcia şi hoţia.

Corespondentul agenţiei U.P.I. publică: Bucureşti, 6/07/1992 - "Local political analysts claim the government launched the case (Against King Mihai, N.R.) in effort to divert attention from a corrupted and controversal sale of the national merchant fleet to an unknown Greek Company".

În ce priveşte comunicatul "Biroului de Presă al Majestăţii" e ocolitor când "contestează pretenţiile guvernului".

Care "pretenţii"? Cea "că o parte din tablourile menţionate au fost scoase din ţară de către fostul Rege Mihai" ori, cum afirmă apărătorii Majestăţii Sale: tablourile aparţin Coroanei, Coroana a fost alungată şi Regele şi-a luat, în baza testamentului, ce-a fost "proprietatea Coroanei"?

În cazul că fostul Rege Mihai şi-a însuşit parte din tablouri pe bază că-i aparţin, atunci era dator s'o spună imediat: "Am luat cu mine, ca moştenitor ca Coroanei, ceea ce aparţine Coroanei. Până acum n'am auzit o declaraţie care să înlăture ceaţa:

a) Eu am luat tablourile, ori

b) Eu am luat tablourile pentrucă's moştenire dela unchiul meu, Regele Carol I.

Această explicaţie e imperativă deoarece prestigiul Regelui trebue să fie la fel de imaculat ca şi cel al nevestei Cezarului; ori ce compromis între Coroană şi actualul regim nu poate decât să compromită Coroana care s'ar pune în situaţia miresei: sunt doar puţin însărcinată ori... am luat numai un tablou.

Suntem siguri că M.S. nu va face compromisuri şi până la apariţia acestor rânduri va uza de "procedurile judiciare potrivite", dând în judecată guvernul din Bucureşti pentru calomnia învelită în limbajul eufemistic al diplomaţilor că tablourile au fost scoase din ţară "prin... încălcarea normelor de drept" sau cum ar spune avocatul Bulă, tablourile au fost furate.

Citām din acelaşi articol al corespondentului U.P.I.:

"Although public opinion pools claim less than one of five Romanian support to monarchy, authorities fear Michael of Hohenzollern has plans to regain his throne after his tumultous welcome in Easter 1992".

La un act de Les Majestate nu se poate răspunde cu tăcere sau cu ameninţări goale.

Pentru a nu fi înţeleşi greşit, repetăm:

a) Până la judecarea procesului, Regele Mihai este nevinovat.

•••

MICA PUBLICITATE

CĂSĂTORII

* Român născut în Canada, înalt 1,82 m, inimos, vorbesc germana, franceza. Caut parteneră asemănătoare până în vârstă de 26 de ani, sinceră, simplă, simpatică. Aştept răspuns din orice ţară, însoţit de fotografie recentă. Răspundeţi pe adresa: Petre Rădulescu, 634 Cambridge St., Winnipeg, Manitoba, R3M 3G9, Canada, pentru Marian.

•••

* Domn în vârstă de 40 de ani, cetăţean S.U.A., educat, 1,86m, divorţat, doreşte cunoştinţă cu o domnişoară serioasă, cu profesiune bună. Răspundeţi cu fotografie pe adresa: C. Lupu, 71-27 Chester, Montréal, Quebec, H4V 1L5, Canada, pentru Florin.

•••

* Doamnă în vârstă de 37 de ani, informatician, blondă, ochi albaştri, amatoare de muzică universală, doresc cunoştinţă cu un domn în vederea întemeierii unei căsătorii. Răspundeţi pe adresa: Str. Segarcea Nr. 5, Bl. A 13, Sc. II, Et. III, Ap. 27, Sector 6, Of. Poştal 74, Bucureşti, România, pentru David Doina.

•••

* Tânăr simpatic, 22 de ani, 1,80 m, 80 kg, manierat, elegant, atletic, fără vicii, doresc cunoştinţă cu o tânără drăguţă, manierată, fără vicii, brunetă sau şatenă, în vederea unei prietenii serioase, sau căsătorii, bazate pe afecţiune şi respect reciproc. Răspundeţi pe adresa: Str. Alexandru cel Bun Nr. 5, Bl. X 10, Et. 1, Ap. 9, Iaşi, Cod 6600, România, pentru Oarză Liviu.

•••

* Tânăr român, 27 ani, 1,77 m, 70 kg, de profesie artist instrumentist (claviatură, chitară), diplomă de tehnician sonorizare, doresc cunoştinţă în vederea unei căsătorii cu o târără de origine română sau canadiană. Vorbesc engleza şi germana. Suport taxa de sponsorizare. Relaţii la telefoanele: Calgary (403) 541-1766; Braşov - România (921) 62070. Răspundeţi pe adresa Str. T. Vladimirescu Nr. 36, Bl. 3, Ap. 35, Braşov, 2200, România, pentru Ciprian Ghiban.

•••

* Licenţiată, 35 de ani, fără obligaţii, doresc cunoştinţă cu domn corespunzător, în vederea căsătoriei. Răspundeţi pe adresa P.O. Box 2478, Church Street Station, New York, N.Y. 10008-2478, U.S.A.

•••

* Doamnă prezentabilă, 42 de ani, de condiţie socială bună, divorţată, blondă, atrăgătoare, ochi albaştri, 1,65 m, laborantă chimistă, doreşte corespondenţă serioasă cu un cetăţean canadian sau american în vederea refacerii vieţii. Răspundeţi pe adresa Str. Luncii, Bl. 4, Sc. B, Et. 1, Ap. 6, Făgăraş, 2300, Jud. Braşov, România, pentru Rodica Iancu.

•••

* Doamnă serioasă, 58 de ani, 1,64 m, drăguţă, prezentabilă, gospodină, fire sensibilă şi romantincă, doresc cunoştinţă cu un domn din Canada, S.U.A, sau Europa care ar putea sămi ofere o viaţă fericită şi liniştită de familie. Răspundeţi pe adresa Hechtstr. 56 (Monchfeld), 7000 Stuttgart, Ap. 50 Germany, Tel. 0711/8401566 pentru Lucia Cirica.

•••

* Doresc prietenia, eventual căsătoria unui domn de origină română stabilit în America, sincer, afectuos, până la vârsta de 65 de ani. Am 51 de ani, 1,65 m, blondă, serioasă, sinceră, cu calităţi sufleteşti deosebite, studii medii. Răspundeţi pe adresa: Str. Cameliei, Bl. 55, Ap. 8, Ploieşti, cod 2200 Jud. Prahova, România, pentru Lucia Antonescu. Tel. 133102.

NEW YORK

FESTIVALUL DE STRADĂ ROMÂNESC

În ziua de Sâmbătă, 25 Septembrie a.c., între orele 10 a.m. - 7 p.m. va avea loc în Astoria, New York, festivalul de stradă românesc (este primul festival de acest fel din New York). Dorim ca acest festival să devină o tradiţie şi să se repete în fiecare an. Toţi cei care doresc să participe la acest eveniment (să ocupe locuri pentru mese şi tonete de vânzare a unor obiecte tradiţionale româneşti şi altele, precum şi artişti români interesaţi să participe la programul artistic) sunt rugaţi să sune la telefoanele:

(718) 225 7853
sau
(718) 956 0076

În programul festivalului, printre altele, va fi inclus un spectacol folcloric de muzică şi dansuri populare româneşti de pe întreg cuprinsul ţării, urmat de un discurs adresat comunităţii româneşti de către D-nul Rudolph Giuliani, candidatul Partidului Republican pentru postul de primar al oraşului New York. Informaţii despre programul complet vor fi publicate în numerele viitoare.

ŞTIRI, ŞTIRI, ŞTIRI

Tedeum pentru legionarii căzuţi

A 66-a aniversare a Legiunii Arhanghelului Mihail a fost sărbătorită în municipiul Piatra-Neamţ printr'o slujbă de pomenire a sutelor de mii de legionari martiri, oficiată în seara zilei de Joi, 24 Iunie 1993, de Părintele Constantin Ţuţuianu, preotul paroh al Bisericii Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril.

Din cartea savantului Duiliu Sfinţescu *"Din luptele tineretului român 1919-1939"* au fost citite întru veşnică pomenire, numele sutelor de legionari ştiuţi, care au fost asasinaţi doar în perioada cuprinsă între 30 Noembrie 1938 şi 22 Septembrie 1939 din ordinele călăilor şi trădătorilor Carol al II-lea, Armand Călinescu şi Gheorghe Argeşeanu. Iar totalul celor căzuţi "pentru Sfânta Cruce, pentru Ţară", în cei 66 de ani, se ridică la sute de mii.

Rostind un vibrant panegiric, Părintele Ţuţuianu ne-a prezentat, totodată, o succintă istorie a Mişcării Legionare, dovedind în ciuda tinereţii sale, o bună cunoaştere a fenomenului legionar. Preasfinţia sa a subliniat adevărul evident că Legiunea Arhanghelul Mihail a fost şi este prigonită în permanenţă de toţi guvernanţii României din 1927 până astăzi, deoarece ea s'a afirmat ca singura formaţiune politică cu adevărat creştină şi română, care luptându-se pe viaţă şi pe moarte cu forţele întunericului satanic, reprezentate de comunişti, de politicieni atei, corupţi şi vânduţi, a plătit cel mai greu tribut de sânge, concretizat în sutele de mii de martiri în cei 66 de ani de existenţă temerară. S'a arătat că, încă din vremea studenţiei, Corneliu Zelea Codreanu, viitorul Căpitan - întemeietor al Legiunii şi cel mai mare lider al tineretului român, a stăvilit ofensiva bolşevismului la Iaşi - Nicolina în 1919. Iar pentru izbânda crucii, a Europei creştine, în încleştarea crâncenă cu comunismul, 8 intelectuali legionari dintre cei mai neînfricaţi au luptat voluntar în Spania, înscriind fapte de vitejie legendară. Jertfa supremă a doctorilor în Drept, Moţa şi Marin, la Majadahonda, lângă Madrid, în 13 Ianuarie 1937, cinstită de Spanioli printr'un monument impunător ridicat pe acelaşi loc, va rămâne de-a pururi ca mărturie anticomunistă a Mişcării Legionare.

Cei prezenţi au păstrat un moment de reculegere. În încheierea comemorării s'a intonat "Imnul eroilor".

Printre participanţi s'au aflat şi foştii deţinuţi anticomunişti Timotei Mândru şi Mihai Stere Derdena din iniţiativa cărora s'a comemorat evenimentul istoric dela 24 Iunie 1927, un moment de mare însemnătate întru izbăvirea României de toate relele, prin cultivarea eternelor valori creştine.

Mihai Stere DERDENA

STUPIDITATE

M'am prezentat, în acest an, la redacţia ziarului "Ceahlăul", din Piatra-Neamţ cu intenţia de a publica evocarea "Cornel Corcoţoi". M'a primit un redactor aferat, care după ce a citit o treime din articol a descoperit că-i vorba de un om care n'a trăit pe meleaguri nemţene. Drept care, îmi restituie frumuşel articolul, zicând că nu-l poate publica deoarece se referă la o persoană din afara judeţului Neamţ. Aceasta ca şi cum Corcoţoi ar fi trăit în altă ţară. Câtă stupiditate! Şi nemernicie!

Încerc să-i explic obtuzului gazetar că profesorul Corcoţoi s'a jertfit pentru o cauză a întregului popor român şi, ca atare, a devenit erou naţional, aparţinând României întregi, nu doar judeţului său natal, Vaslui. Dar degeaba. Ziaristul dogmatic-comunist a ţinut-o morţiş pe-a lui: că-i indicat ca scurta-mi evocare să apară doar într'o publicaţie vasluiană.

La o zi după această încercare nereuşită, m'am adresat în acelaşi sens, dar prin poştă, ziarului "Adevărul" din Vaslui. A trecut de atunci mai bine de o lună de zile, timp în care redacţia ziarului vasluian - de asemenea comunistă - nu numai că n'a publicat articolul despre profesorul Corcoţoi Cornel, originar din comuna vasluiană Codăeşti şi mort în lagărul de deportaţi dela Rubla, dar, şi mai grav, nici n'a catadicsit să-mi răspundă.

Adevărul e că 999 la mie dintre jurnaliştii români de astăzi nici nu vor să audă despre deţinuţii anticomunişti.

În fine, cr ed că se cuvine ca aceste rânduri să apară totuşi undeva, ca în felul acesta să se vadă că în România din anul 1993 după Hristos încă nu există o autentică libertate a presei. De alminteri, nici nu este de conceput o atare libertate, câtă vreme presa va fi servită de aceiaşi ziarişti, cei care s'au afirmat şi până la 22 Decembrie 1989.

GREVA MINERILOR ŞI A MECANICILOR DE LOCOMOTIVE

PAGUBE DE MILIARDE DE LEI

• Minerii de pe Valea Jiului au aflat că salariile negociate anul trecut de Liga Sindicatelor Minerilor cu administraţia Regiei Huilei nu vor fi respectate. • Liderul sindicatelor, Miron Cosma, a fost obligat să declare grevă generală, începând cu data de 4 August. • Decizia este fermă, "Guvernul va trebui să vină în Valea Jiului, el nu trebue să se joace cu furia şi răbdarea minerilor."

• Revenind în ţară, după "excursia" făcută în America Latină, Preşedintele Iliescu a intervenit în ajutorul guvernului Văcăroiu. • Ministrul Industriei, Dl. Dumitru Popescu, a prezentat o nouă grilă de salarizare a minerilor. • Miercuri, 11 August, minerii au reluat lucrul.

* * *

• Sindicatele Mecanicilor de Locomotive din SNCFR au declarat grevă generală, pe data de 11 August. • Circulaţia trenurilor a fost întreruptă în totalitate, excepţie făcând doar trenurile care transportau copii şi cele solicitate de ministrul Apărării Naţionale. • Guvernul a adresat un apel greviştilor. • Curtea Supremă de Justiţie a decis suspendarea grevei, datorită ilegalităţii ei. • La Cotroceni au început discuţiile între grevişti şi Preşedintele României. • Guvernul a adresat mecanicilor un ultimatum pe data de 17 August. Celor care refuză reluarea lucrului li se va desface contractul se muncă. • Se va face apel la forţele de ordine pentru evacuarea greviştilor. • Datorită diversiunii, greva generală a ceferiştilor a luat sfârşit.

Potrivit unor surse guvernamentale, Dl. Paul Teodoru, Ministrul Transporturilor, urmează a fi destituit, datorită pagubelor de miliarde de lei la diferite întreprinderi, şi milioane de dolari pierduţi cu contractele de export.

Nicoleta BUZNER

MIŞCĂRI REVENDICATIVE LA "ELECTROPUTERE"

Reprezentarea electrotehnicii româneşti de pe platforma industrială de Est a Craiovei, alcătuită din şapte societăţi cu capital integral de stat, se confruntă cu grave probleme economice şi sociale. Mitingurile de protest au reunit, de fiecare dată, o mare de oameni pe platforma uzinei şi în Piaţa Teatrului Naţional, Sindicatul Liber din Electroputere înaintând jalbe şi petiţii la "toţi sfinţii", cerând între altele:

- deblocarea financiară;
- linii de credit pentru retehnologizare;
- protecţia produselor electrotehnice româneşti;
- urgentizarea legii cercetării;
- sistem informaţional în licitaţii;
- garantarea locului de muncă;
- finalizarea locuinţelor din Craiova;

"Azi supravieţuim, dar mâine? Dacă cei ce ne conduc nu pot, de ce nu lasă locul altora?" - a fost concluzia electrotehniştilor craioveni.

Prof. Radu ŞERBAN

TIMIŞOARA internaţional

Săptămânal editat de Societatea "Timişoara"

Telefoanele sunt ascultate

Dl. Nicolae Ulieru, purtătorul de cuvânt al S.R.I. nu a prezentat încă, în acest caz, poziţia oficială a instituţiei pe care o reprezintă

În acest moment, potrivit unor informaţii neoficiale, Procuratura Generală anchetează cazul şefului filialei Hunedoara a Serviciului Român de Informaţii (SRI), colonelul Agârbiceanu, care a fost acuzat de ascultarea telefoanelor unor cetăţeni, la începutul acestui an, fără a avea nici o autorizaţie din partea forurilor competente. Dl. Petre Roman, şeful Comisiei parlamentare de apărare, ordine publică şi siguranţă naţională, a declarat că nu are nici o informaţie în acest sens. **"Noi ne sesizăm din oficiu de orice semnalare a presei, vom vorbi la Procuratură şi, dacă va fi cazul, vom convoca la Comisie pe cei acuzaţi", a declarat Dl. Petre Roman.**

Bogdan COSTEA

Salutăm apariţia ziarului "TIMIŞOARA INTERNAŢIONAL" şi îi urăm mult succes.

EMISIUNE ŞOCANTĂ

Emisiunea de actualităţi din seara de 21 Iunie 1993 ne-a prezentat imagini dela un şocant eveniment editorial consumat în Bucureşti la aceeaşi dată: lansarea cărţii în două volume *"Armand Călinescu, discursuri parlamentare"*. Au fost de faţă - zicea reporterul televiziunii - istorici şi ziarişti, iar în încheierea festivităţii, "Domnul Barbu Călinescu, fiul marelui om politic, a dat autografe". Acelaşi reporter – inconştient sau vândut - a citit dintr'un discurs al Chiorului câteva fraze care ar fi, chipurile, de mare actualitate.

Să afirmi enormitatea că Armand Călinescu - care s'a remarcat exclusiv ca un veritabil gâde al muncitorilor grevişti, în 1933, şi al tinerilor intelectuali în frunte cu Corneliu Codreanu, în 1938 - a fost "un mare om politic", înseamnă ori să nu cunoşti sensul propriu al acestei sintagme şi, în consecinţă, să nu ştii ce vorbeşti, ori să ignorezi, voit, adevărul, fiind plătit pentru o asemenea treabă cât se poate de murdară.

În schimb, Armand Chiorul, lipsit de convingeri politice de partid, fără scrupule şi fără caracter, renumit în cameleonism şi în lichelism - însuşiri concretizate prin trecerea dela P.N.Ţ la camarila carlistă - devine, astfel, model pentru actualele lichele ce se înmulţesc fără încetare, la concurenţă cu ciupercile după ploaie. Urmând exemplul liberalilor fripturişti, compromişi în 1991 şi 1992, toţi parlamentarii partidelor de Opoziţie din România anului 1993 de după Hristos aşteaptă cu cea mai vie nerăbdare zilele în care politrucul Ilici Iliescu - de fapt un nou Carol al II-lea în ceea ce priveşte compromiterea adversarilor politici - le va azvârli şi lor câte un ciolan de ros.

Revenind la călăul Călinescu cred că-i indicat să ne amintim că poporul nostru are o zicală străveche care spune că omul însemnat cu o infirmitate nu poate fi decât rău la suflet. Iar marele romancier francez Balzac opina şi el, pe bună dreptate, că omul care-i urât pe dinafară e tot aşa şi pe dinăuntru. A încercat Victor Hugo să contrazică acest adevăr evident prin celebrul său personaj Quasimodo care, deşi cocoşat şi hidos, era totuşi animat de sentimente nobile. Însă acest tip al contrastului dintre trup monstruos şi suflet ales reprezintă pură ficţiune, romanticii manifestând predilecţie pentru oamenii ieşiţi din comun, pentru eroii excepţionali. Dar chiar şi în ipoteza că a existat aievea acel cocoşat dela Notre-Dame, excepţia nu infirmă regula postulată de genialul Honoré, ci o întăreşte.

Şi pentrucă dela monstrul român cu un ochi, asasin cum rar s'a mai văzut, ne-au rămas doar coşmaruri dintre cele mai terifiante, socotim de aceea că nu-i deloc drept, nici moral, ca acestui specimen să i se aplice creştineasca cugetare iertătoare "De mortuis, nil nisi bene". Cum să vorbeşti de bine pe un gâde? Dimpotrivă, numele acestui ministru ucigaş, ajuns prin nenumărate crime prim-ministru al Regelui călău Carol al II-lea, nu trebue să apară nicicum scris, ci să fie blestemat prin viu grai, din generaţie în generaţie, aşa cum prezisese Căpitanul în 1937 la a X-a aniversare a Legiunii Arhanghelul Mihail.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile:

ŞI CU SLĂNINA ÎN POD ŞI CU TOVARĂŞII ÎN GUVERN

Cam asta doresc D-nii Iliescu şi Văcăroiu: România să fie admisă în sânul Consiliului Europei şi să capete împrumuturi grase, dar fără să schimbe structura neocomunistă a "Democraţiei originale".

Pentru admiterea României în rândul ţărilor democrate din Europa s'a cerut guvernului din Bucureşti să-şi "europenizeze" sistemul juridic care a rămas cu aceleaşi năravuri şi execută ordinele primite dela un alt stăpân cu "escu" în coadă.

Alt punct, "libertatea presei", sau mai precis desfiinţarea monopolului ce-l deţine guvernul asupra emisiunilor dela radio şi TV, unde în locul răposatului vedem şi auzim poveşti cu Palatul Cotrocenilor; în plus micul ecran este sub controlul D-lui Everac, autor dedicat ideilor marxiste.

Conducerea ţării a rămas în mâna vechilor cadre care s'au pus pe căpătuială rapidă: tu-mi eşti tov şi eu ţi-s tov, hai să jefuim ţara dintr'o sorbire... Dar Apusul a înţeles că "originalitatea" Iliescu se egalează cu "idipindenţa" şi a luat măsuri ca să nu umple cu valută podul din Palatul Cotrocenilor.

Fondul Monetar Internaţional (FMI) a refuzat să acorde un nou credit de $500 milioane.

Banca Mondială a anunţat că nu va plăti în întregime împrumutul de $400 milioane şi a oprit ultima tranşă de $183 de milioane.

La fel şi FMI care aprobase în 1982 un împrumut de $500 milioane, a oprit şi el ultima tranşă de $75 milioane.

Este posibil ca România să obţină un ajutor umanitar pe timpul iernii.

Statutul de Naţiune Favorizată e în discuţie, dar chiar cu acest ajutor nu se poate reface economia ţării.

Motivele pentru care Bucureştiul a fost înţărcat dela ugerul cu dolari sunt precizate.

Guvernul trebue să-şi reducă bugetul cu $1,5 miliarde; Leul, pentru încurajarea exportului, trebue devalorizat (1000 - 1500 pentru un dolar). Privatizarea se face mai încet decât în orice altă ţară fostă comunistă, datorită "to the rigid stalinist central planning instituted by former dictator Nicolae Ceauşescu" (scria Allison Mutter, corespondentul lui AP din Bucureşti). Din politeţe nu se menţionează direct furturile de care sunt acuzaţi cei din fruntea piramidei guvernamentale.

Dl. Văcăroiu are altă părere: "Ei (presa) sunt responsabili de imaginea dezastruoasă a ţării" şi uită că presa nu-i decât istoria scrisă zi de zi şi reprezintă o oglindă reală a situaţiei.

"RĂZBOIUL TABLOURILOR"

Guvernul român a cerut Tribunalului de prima instanţă al cantonului Geneva să reducă taxa de timbru (1.540.000 de franci elveţieni) necesară pentru a da curs procesului intentat contra M.S. Regele Mihai.

Cele 42 de tablouri, revendicate de guvernul român, au o valoare de câteva sute de milioane de dolari.

• • •

A DEVENIT CE-A FOST

Alexandru Drăghici, călăul lui Gheorghiu-Dej, a fost descoperit la Budapesta de ziaristul Mircea Şerban, (Europa Liberă), care a stat de vorbă cu soţia lui, Marta, ce a declarat că Drăghici s'a lovit la cap în 1988 şi l-a apucat amnezia.

Convenientă "lovitură"! Acum doar face pe nebunul, dar când era la putere era nebun adevărat, că numai un nebun ar fi putut comite atâtea crime.

• • •

PURICELE DIN URECHE

Începând din luna Septembrie, la Teatrul Nottara se joacă piesa "Puricele din ureche", iar în unul din roluri întâlnim pe tânăra şi drăgălaşa artistă Mihaela Mihuţ care a jucat în trecut la Teatrul Naţional. Promiţătorul talent al scenei româneşti este fiica Părintelui John Mihuţ din Warren, Michigan.

• • •

GENERALUL MILEA UCIS DE ELENA CEAUŞESCU

"Această afirmaţie - scrie "România liberă" pag.1, Nr. 985 - a fost făcută de către una dintre cele câteva persoane care, aflându-se în încăperea respectivă, în momentul asasinatului, a asistat la acest "mister" al Revoluţiei române. Varianta concordă cu rezultatul expertizei balistice şi anatomopatologice, care susţine că glonţul ucigaş a fost tras dela câţiva centimetri distanţă de către o persoană aşezată pe scaun. Şi încă ceva: în încărcătura pistolului Generalului Milea s'au găsit cinci cartuşe: iar unul era pe ţeavă. S'a găsit şi unul tras. Un încărcător are şase cartuşe. De unde a venit al şaptelea?"

• • •

PARLAMENTARII VOR FI CIVILIZAŢI

Birourile Permanente ale Parlamentului au decis ca distinşii reprezentanţi să nu mai participe la şedinţe înarmaţi până'n dinţi. Ca o consecinţă, în timpul vacanţei, distinşii aleşi iau lecţii de box.

• • •

ALO, ILICI? ACI VADIM

Senatorul Vadim C. Tudor are prin "telefonul scurt" legătură directă cu Preşedintele Iliescu. Telefonul scurt e folosit numai în caz de forţă majoră şi numai de măreţele figuri.

• • •

DE CE TACE PREAFERICITUL

Comentatorul Octavian Paler redă un fapt: (România liberă, 3 Iulie):

"Încercarea urmaşilor ţăranilor împuşcaţi fără judecată în 1949 într'o comună de lângă Arad, pentrucă s'au opus colectivizării, de a ridica o troiţă în incinta cimitirului bisericii s'a izbit de un refuz oficial. Motivul? De-a dreptul incredibil! Asasinarea ţăranilor martiri - sună refuzul - s'a produs din motive politice."

• • •

VIITORII EROI...

Emil Bobu şi Manea Mănescu, cel care săruta mâna lui Ceauşescu, au fost puşi în libertate. Acum ei aşteaptă ca Dl. Iliescu să le dea un certificat de "Eroi ai Revoluţiei".

• • •

INVESTIŢII TIMIDE

Comparând cu celelalte ţări foste satelite, investitorii străini ocolesc România. Motivul: inflaţia care, spune un economist, "a devenit o nouă mineriadă" (Dolarul, la negru, între 950 - 1000 şi la cursul oficial 813 lei).

• • •

ÎNAPOI CU FRONTIERIŞTII

Între Polonia şi România s'a semnat un pact. Cei care trec ilegal frontiera vor fi repatriaţi. În 1992 au trecut ilegal 30.000 de Români, cu scopul de a ajunge în Germania. Un alt pact asemănător s'a încheiat între Polonia şi Germania.

• • •

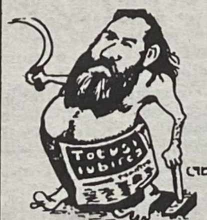
ROMÂNIA AŞTEAPTĂ

Cehia şi Slovacia au fost acceptate ca membre în C.E. România tot bate la uşă, dar încă nu i s'a dat voie să intre.

• • •

Adrian Păunescu, patronul revistei "Totuşi Iubirea", făcându-şi loc în politică cu vechile unelte.

Totuşi, iubirea...

...acoperă ruşinea

Desen de Marius BRUJAN

CU PUŢINĂ ÎNTÂRZIERE

După aproape 4 ani dela Revoluţie, Tribunalul Militar a condamnat nouă persoane care în 1981 au omorât în închisoare trei tineri ce au încercat să treacă frontiera cu un automobil în care luaseră şi câţiva zălogi. "Am luat mitraliera şi i-am lăsat morţi" a declarat fostul şef al Securităţii de pe timpul lui Ceauşescu. Pedepsele variază între 17-20 de ani închisoare.

• • •

ECONOMIA ORIGINALĂ

Inflaţia de 282% pe anul 1992 a plasat România pe locul al VII-lea; înaintea ei pe listă e Iugoslavia, Azir (3.806), fosta URRS, Brazilia şi Albania.

• • •

REDUCEREA INVESTIŢIILOR

În luna Mai 1993, s'au înregistrat 960 de investiţii particulare. În Aprilie, 820, iar în luna Mai, numărul celor "privatizaţi" s'a redus la 762.

• • •

IAŞI: ŞOMAJ ŞI SINUCIDERI

Recordul cu cel mai mare număr de şomeri (59.000) îl deţine judeţul Iaşi. Şomerii au fost sfătuiţi de preşedintele consiliului judeţean să se ducă să lucreze în agricultură. Un alt record e că în timp de 10 zile, 28 de persoane, 14 din ei sub 25 de ani au încercat să-şi curme viaţa.

• • •

NUMAI TREI?

Comitetul Parlamentului de Investigarea Cazurilor de Corupţie (CICC) a găsit vinovaţi, până acum, pe Viorel Hrebenciuk, sfătuitor, secretar şi amic la cataramă al Preşedintelui Iliescu, pe Ministrul de Interne, George Dănescu şi pe Ministrul de Finanţe, Florin Georgescu. Lista celor acuzaţi e lungă, dar Parlamentul şi-a luat vacanţă...

Acuzele aduse sunt: afaceri ilegale, neplata taxelor, sustrageri de fonduri, protecţia funcţionarilor corupţi etc.

Fostul Premier Roman a acuzat guvernul "de practici comuniste".

• • •

CIFRELE VORBESC

Comerţul dintre Ungaria şi România reprezintă 50% din cifrele de pe vremea CAER. Recent s'a hotărât, pentru încurajarea comerţului, înfiinţarea unei bănci româno-ungară.

• • •

ÎN CĂUTARE DE AVOCAŢI

Avocatura, într'un sistem de dictatură, nu reprezintă o carieră atrăgătoare. Acum o ştire bună: se vor organiza 15 noi Curţi de Apel şi 81 de judecătorii. Trei promoţii de avocaţi îşi au posturile asigurate în Ministerul Justiţiei.

• • •

1.000.000 PE AN

Nu-i vorba de dolari, ci de avorturile din anii 1990, 1991 şi 1992. În primele luni din 1993 au fost numai 300.000 de avorturi, datorită întrebuinţării anticoncepţionalelor.

• • •

CA ŞI CEAUŞESCU

Vila dela Neptun a lui Ceauşescu, în loc să devină un loc de atragere a turiştilor, unde să li se arate luxul în care se scălda "Fiul Iubit", este acum întrebuinţată de mai marii guvernului.

• • •

Dl. Verdeţ, fidelul comunist, a înfiinţat din membrii UTC , noua Uniune a Tineretului Socialist.

• • •

S'a redeschis traficul aerian între Londra şi Bucureşti. Trei zboruri săptămânale.

• • •

Ateneul Român, serios avariat de cutremure şi bătrâneţe, e acum închis pentru mult aşteptatele reparaţii.

• • •

Din Decembrie 1989 s'au sinucis peste 2.500 de persoane.

• • •

270.000 de abuzuri au fost semnalate comisiilor de resort ale Forului Legislativ. Dar răspunsurile vin rar, neclare şi pe sărite; din 400 de cazuri semnalate s'a primit răspuns şi acela evaziv, doar la 120.

• • •

Centrala Sindicală din România are 3,7 milioane de membri.

• • •

Se pregăteşte o lege care va elimina neatrăgătoarele dughene de tablă care ţin loc de prăvălii.

• • •

"Radio Tinerama" şi-a început emisiunile. (Bucureşti, 68.7 MHz). Postul transmite 24 de ore pe zi.

• • •

Standardul de trai reprezintă 53% din cel din 1990.

• • •

În România, spune rabinul Moses Rosen, mai trăiesc 14.000 de Evrei; jumătate din ei sunt în Bucureşti.

• • •

Un sondaj public condus de IRSOP arată că în ultimele 10 luni popularitatea preşedintelui a scăzut dela 63% la 51%, iar popularitatea D-lui Văcăroiu e de 30%.

• • •

Se vor pune în circulaţie bancnote de 10.000 de lei.

• • •

Şomajul în ultimele luni e sub 10%. Menţinerea ratei se explică prin absorbţia în cadrul sectorului particular care-i mai dezvoltat în marile oraşe.

• • •

S'au acordat 33,2 milioane de lei pentru rezidirea bisericii "Sfântul Spiridon Vechi", din Bucureşti, care a fost demolată din ordinul lui Ceauşescu.

• • •

În 1990, costul unei tone de îngrăşământ chimic (Azotaţul de amoniu) era de 16.442 de lei. Azi costă 74.313.

• • •

Din 5550 de medici care au absolvit secundariatul, numai 1.200 vor avea posturi asigurate de stat.

• • •

Dl. Petre Calagiu a împlinit 112 ani. S'a însurat la 17 ani. A mâncat şi a băut tot ce-a vrut. Acum se plânge că are ani mulţi şi pensie puţină.

• • •

Un salariat contribuie cu 25-35% din salariu pentru fondul de Asigurări Sociale.

• • •

O aspirină costă 100 de lei, un Dipiridamol, 200 de lei, Antinevralgic, 150 de lei, Vitamina E forte (Flacon), 500 de lei.

• • •

La Penitenciarul de minori din Găieşti sunt internaţi pentru reeducare 1.300 de băieţi între 16-20 de ani.

• • •

La frontiera franco-spaniolă, printre imigranţii clandestini interceptaţi, se află mai mulţi Români decât Marocani.

• • •

"Cortina de Fier" se numeşte acum "Cortina Economică".

• • •

Ca şi tatăl lui Petre Roman, tatăl preşedintelui, Alexandru Iliescu, a fost membru în ilegalitate al partidului comunist.

• • •

La Cluj s'a interzis cerşitul.

• • •

La Tribunalul Militar din Bucureşti a început "in absentia" procesul lui Alexandru Drăghici, unul dintre cei mai mari criminali. A. Drăghici e fugit în Ungaria.

• • •

Oricine bate la uşa D-lui Iliescu e arătat la TV cu scopul de a arăta cât de preocupat e domnul preşedinte.

• • •

Maşina "Dacia", cea mai scumpă, costă 2.507.429 de lei; cea mai ieftină - 2.070.754 de lei.

• • •

Judeţele Satu Mare, Arad, Bihor şi Timiş au fost invadate de lăcuste.

• • •

"Oragnizaţia de luptă contra Ţiganilor" a luat fiinţă la Ploieşti. În România sunt 410.000 de Ţigani.

• • •

În unele comune ţăranii au cerut ajutorul armatei ca să le păzească recolta pe care, în majoritatea cazurilor, le-o fură Ţiganii.

• • •

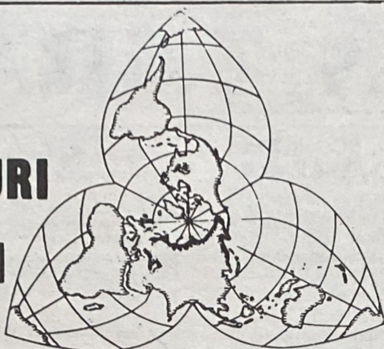
Preşedintele Iliescu a fost membru în organizaţia "Tineretul comunist" dela vârsta de 14 ani.

• • •

Viitorul leului (cel din buzunar, nu cel din Sahara) e cam trist. Se aşteaptă o nouă devalorizare.

• • •

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

DIN NOU PROBLEME GRELE PENTRU ELŢÎN

Boris Elţîn a fost nevoit să-şi întrerupă concediul în momentul când Banca Centrală a anunţat pe neaşteptate punerea în practică a unei măsuri de tip stalinist pentru stăvilirea inflaţiei. Au fost lansate noi bancnote, permiţându-se cetăţenilor să schimbe numai 35.000 de ruble vechi în decurs de două săptămâni.

Ideea acestui tip de stabilizare a fost a directorului băncii, Viktor Gherascenco, considerat de multă vreme, că alimentează inflaţia prin aruncarea pe piaţă a unei imense cantităţi de ruble, contravenind măsurilor economice preconizate de reformele lui Elţîn şi sprijinite de Banca Mondială şi Fondul Monetar Internaţional. De reamintit că directorul Băncii Centrale nu poate fi numit şi demis de preşedinte ci numai de parlament.

Măsura a provocat vii nemulţumiri în rândurile populaţiei. Unii din cei aflaţi în concediu nu au avut suficienţi bani ca să-şi plătească biletele de întoarcere. Cei mai loviţi au fost pensionarii şi săracii care şi-au pierdut micile lor economii.

Elţîn a căutat să mai îndulcească dezastrul, mărind suma de schimb la 100.000 de ruble şi prelungind termenul până la sfârşitul lui August, dar dispoziţia draconică nu a făcut decât să scadă popularitatea preşedintelui şi încrederea în guvern, mai ales că Premierul Cernomîrdin, a cărui loialitate faţă de preşedinte nu a fost niciodată clară, a fost de acord cu această măsură de stil vechi pe care o propusese şi Prim-ministrul comunist, Valentin Popov, înainte de puciul din August 1991 când a fost arestat Gorbaciov.

Nemulţumirea populaţiei s'a putut vedea şi din sondajele de opinie. Din 1.600 de persoane chestionate, 48% au răspuns că sunt de părere că cei care au participat la complotul din 1991 nu trebue să fie pedepsiţi (faţă de 30% în toamna lui 1991), iar numărul celor care cred că ar fi dus-o mai bine dacă lovitura de stat ar fi reuşit a crescut dela 4% la 14%. Cei care cred că o vor duce mai bine în regim capitalist totalizează acum numai 18% faţă de 24% în 1991.

Lupta cu parlamentul continuă. Profitând de lipsa preşedintelui, adversarii săi au luat măsuri, care au dublat deficitul bugetar, au subminat planul de privatizare a proprietăţilor de stat şi au pus restricţii pentru băncile străine.

Încercarea lui Elţîn de a convinge parlamentul de necesitatea ţinerii de alegeri legislative în această toamnă s'a izbit de opoziţia categorică a lui Hasbulatov care a propus în schimb ţinerea de noi alegeri pentru funcţia de preşedinte.

După cum se ştie forul legislativ are mandat până în 1995, iar preşedintele până în 1996. Elţîn este obstrucţionat şi în încercarea de a schimba Constituţia care datează din 1976, de pe vremea lui Brejnev şi care permite parlamentului să îngrădească reformele preşedintelui.

Foarte greu de rezolvat este poziţia relaţiilor cu unele din cele 22 de republici ale federaţiei şi cu unele din cele 67 de regiuni şi provincii care luptă pentru autonomie. Astfel Tatarskanul, bogat în petrol şi Iakuţia bogată în aur şi diamante vor să-şi controleze singure resursele naturale. Elţîn, în lupta sa cu Parlamentul, caută să-i atragă pe legislatorii acestor republici şi provincii care au fost aleşi în Martie 1990 ca şi parlamentul rus şi au orientări conservatoare. El caută să-i convingă să rămână într'o confederaţie rusă pe baza unui proces democratic constituţional, reamintindu-le că dacă democraţia va cădea, acest proces va fi făcut cu forţa şi cu măsuri dictatoriale.

Tot atât de tulbure este poziţia pe care trebue să o ia Rusia în situaţiile spinoase survenite în cele trei foste republici sovietice, acum state independente în graniţe cu Rusia. Războiul civil din Azerbaidjan, Georgia şi Tadjikistan a însemnat şi o serie de incidente şi ciocniri la frontierele cu Rusia, la care se mai adaugă şi situaţia nesigură a minorităţii ruse din aceste republici.

DRAMA UNEI PENSIONARE DIN RUSIA

NOU PLAN DE COMPROMIS PENTRU BOSNIA

Pe data de 20 August, mediatorul C.E., Lord Owen şi trimisul special ONU, Thorvald Stoltenberg (care l-a înlocuit pe Vance), au prezentat părţilor beligerante din Bosnia un plan de pace care prevede împărţirea Bosniei-Herţegovina în trei republici etnice autonome.

În această împărţire, Sârbii ar urma să primească 53% din teritoriu, Croaţii 17%, iar Musulmanii 30%. De reamintit că actualmente Sârbii au ocupat 70% din suprafaţa Bosniei, iar Croaţii 20%, Musulmanii rămânând cu numai 10%, cuprinzând capitala Sarajevo şi câteva enclave izolate.

Conform propunerii, Sarajevo ar urma să fie demilitarizat şi guvernat timp de doi ani de ONU, până când se va putea găsi o soluţie definitivă. Enclava Bihac din Nord-Vest va rămâne izolată, iar în Est enclavele Srebrenica şi Zepa vor comunica cu porţiunea principală numai printr'o autostradă. De asemenea, Musulmanii nu vor avea nici o ieşire la Marea Adriatică.

Actualul plan este o tratare cosmetică a planului propus de Sârbi şi Croaţi cu o lună în urmă.

La şedinţa din Geneva au asistat şi preşedinţii Serbiei (Milosevici), Croaţiei (Tudjman) şi Muntenegrului (Bulatovici).

Liderul Sârbilor bosniaci (Karadzici) şi cel al Croaţilor bosniaci (Mate Boban) au declarat că au unele rezerve. Preşedintele Bosniei, Izetbergovici a spus că este dezamăgit de faptul că se recunoaşte alipirea cu forţa şi prin curăţirea etnică a unor teritorii.

Toate cele trei părţi urmează să supună propunerea parlamentelor lor până pe data de 30 August, când se va ţine o nouă şedinţă la Geneva.

De remarcat că planul Owen-Vance de împărţire a Bosniei-Herţegovina în 10 provincii după criterii etnice, deşi aprobat în principiu de Karadzici, a fost respins de parlamentul Sârbilor bosniaci dela Pale.

Dacă actualul plan de pace va fi semnat pe data de 30 August, Consiliul de Securitate îl va lua în consideraţie şi în caz că îl va aproba, el va intra în vigoare după şapte zile. Se consideră însă că pentru impunerea lui va fi nevoie de o forţă ONU de minimum 40.000 de oameni.

Puterile vestice s'au hotărât după multe tergiversări să ia măsuri ceva mai hotărâte, pentru a face posibilă ţinerea şedinţei dela Geneva. Forţele sârbe care au încercuit complet Sarajevo au primit un avertisment, că bateriile de artilerie care bombardează capitala vor fi atacate de forţe aeriene dacă nu încetează focul care continuă să facă victime în populaţia civilă şi pun în pericol convoaiele de ajutoare protejate de forţele ONU.

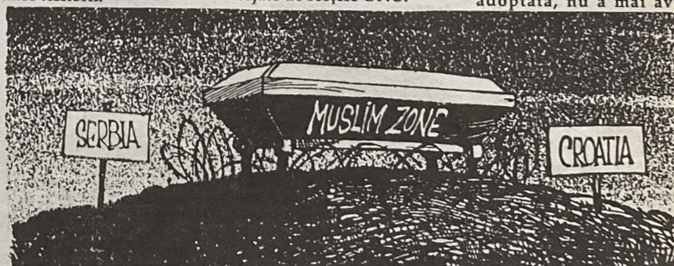
Hotărârea de atacuri aeriene limitate a fost luată după discuţii aprinse între membrii NATO, Marea Britanie, Franţa şi Canada, fiind şi de data asta contra atacurilor aeriene propuse de Washington, de frica unor represalii sârbe împotriva forţelor lor terestre care fac parte din trupele ONU. S'a văzut încă odată tendinţa de destrămare a acestui pact Nord Atlantic care nu mai acţionează la unison de când potenţialul inamic comun, URSS, a încetat să mai existe. Puterile occidentale s'au arătat incapabile să protejeze un poaspăt membru al ONU, căruia i-au recunoscut independenţa. Ele s'au mulţumit cu impunerea unor sancţiuni economice pentru guvernul dela Belgrad şi cu trimiterea de convoaie de ajutoare, care au fost mereu oprite, hărţuite şi uneori atacate, iar forţele ONU nu au avut mandat de apărare a populaţiei civile. Ameninţarea birocratică cu înfiinţarea de tribunale care să judece crimele de război făcute de Sârbi şi Croaţi, n'a avut nici o valoare practică. Administraţia americană condusă de un preşedinte indecis, şovăitor, uşor influenţabil şi gata să-şi schimbe poziţia precedent adoptată, nu a mai avut prestigiul de lideră a politicii occidentale.

În faţa indeciziei şi a dezacordurilor puterilor vestice, Sârbii şi-au mărit treptat avantajele militare şi au ştiut totdeauna până unde să întindă coarda. În urma ameninţării cu atacuri aeriene s'au hotărât să accepte retragerea forţelor lor de pe Muntele Bjelsnica (2.100 m) şi Muntele Igman (2.000 m) care domină Sarajevo, pentru ca forţele ONU să le ia locul. Părăsirea acestor înălţimi este de mică importanţă pentru viitorul capitalei care este complet înconjurată, iar Sârbii şi-au atins obiectivul de a ocupa 70% din suprafaţa Bosniei şi au reuşit să îndepărteze o eventuală ripostă aeriană occidentală.

Croaţii au început să se comporte ca şi Sârbii, continuând bombardarea oraşului Mostar, din centrul Bosniei, unde sunt peste 50.000 de refugiaţi musulmani. Convoaiele de ajutoare însoţite de trupele ONU au ajuns la Mostar, unde sunt ţinute ostatice de către trupele musulmane.

The Mediators' Proposal for Bosnia

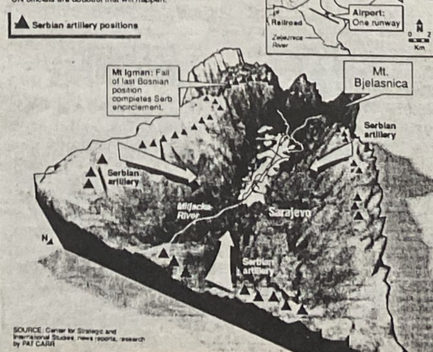

Sarajevo surrounded

Despite the threat of Nato air strikes, Serbs took Mt. Bjelasnica and Mt. Igman this week, cutting the last supply routes into Sarajevo from the west and southwest. The Serbs have said they will hand over the mountains to the United Nations, but UN officials are doubtful that will happen.

Serbian artillery positions

SOURCE: Center for Strategic and International Studies, news reports, research by PAT CARR

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

DISENSIUNI LA COPENHAGA

Lucian G. COSTI

Întâlnirea din 22 Iunie la nivel înalt dela Copenhaga a reprezentanților țărilor din Comunitatea Europeană a scos în evidență divergențele profunde dintre marile puteri europene în ceea ce privește războiul din Bosnia. Cancelarul Helmut Kohl a susținut necesitatea ridicării unilaterale a embargoului asupra livrării de arme către Bosniecii musulmani, dar apelul său a provocat o aprinsă polemică, majoritatea conducătorilor europeni opunându-se categoric oricărei ingerențe în conflict. Germania a încercat să demonstreze că Musulmanii din Bosnia pot face față agresiunii sârbe mult mai eficient dacă dispun de armament modern. Poziția restului Europenilor din C.E. este diametral opusă, considerându-se că ridicarea embargoului nu ar duce decât la escaladarea și prelungirea conflictului. Pentru cei mai mulți, jocurile sunt deja făcute în Bosnia. Sârbii sunt virtuali învingători, în ciuda atrocităților la care s'au dedat. Croații încearcă și ei să-și lărgească posesiunile pe seama învinșilor, Musulmanii Bosniei, care au luat drumul pribegiei, atâția câți au scăpat cu viață.

Războiul dus de Sârbi a cauzat un exod fără egal după cel de-al Doilea Război Mondial, metoda de curățare a teritoriului amintind indeaproape de practicile naziste și apoi staliniste (când milioane de Germani au fost dislocați din Sudeți, Silezia, Prusia Orientală). Cei circa două milioane de alungați din Bosnia sunt o probă a faptului că aceeași soartă poate fi rezervată oricărei alte minorități ce are neșansa să trăiască pe teritoriile administrate de Sârbi. Ungurii, Românii și Albanezii au motive serioase să fie îngrijorați de tratamentul aplicat conaționalilor lor în "Marea Serbie".

Observatorii politici nu uită să amintească ostilitatea (ce are rădăcini istorice) Germaniei față de Serbia, câteva polițe restante din cele două conflicte mondiale rămânând neplătite. Nu este mai puțin adevărat că Germania nu mai e dispusă să acorde azil tuturor refugiaților care se scurg cu sutele de mii spre țara prosperității; Germania devine astfel un fel de conglomerat multinațional. La Copenhaga s'au auzit voci contra politicii germane, pentru prima oară după căderea Imperiului Sovietic, Berlinul fiind acuzat că urmează o linie de menajare a intereselor proprii. Reprezentanții Franței și ai Marii Britanii nu și-au ascuns iritarea provocată de propunerea Cancelarului Kohl, amintind că în fond conflictul bosniac a erupt tocmai din cauza erorii făcute de C.E. de a recunoaște independența Bosniei-Herțegovinei în 1992 ca urmare a insistențelor Germaniei. Este clar că principalele țări din C.E. nu mai acționează la unison, Germania încercând să-și creeze un fel de "hinterland" economic (dar și o sferă de influență politică) într'o zonă ce cuprinde Austria, Slovenia și Croația (desprinse din fosta Iugoslavia), Cehia (desprinsă de Slovacia și deja invadată de capital german), Ungaria și eventual Polonia. Având în orbită Slovenia și Croația, Germania are acces facil la Mediterana putând oricând să revină la statutul de mare putere fără să fi tras direct nici un foc de armă.

Construcția politică a suprastatului multinațional european, la care visează globaliștii (ceva asemănător cu modelul american), se ciocnește de tendințele centrifuge nu numai ale unei țări mici cum e Danemarca (nu e întâmplător că s'a ales Copenhaga, capitala țării rebele, drept loc de întâlnire la vârf), dar și de interesele Germaniei, locomotiva economică a C.E. Diplomația germană acționează ca și cum hegemonia în cadrul C.E. nu mai e preocupare Berlinului, ci realizarea unui plan, de dominație spre Est, ceva pe linia clasică *"Drang nach Osten"*.

Președintele Mitterrand, mare adept al integrării europene, are motive să fie îngrijorat de tendințele germane, dar și-a ascuns abil teama, încercând să calmeze spiritele, arătând că atâta timp cât trupele O.N.U. de menținere a păcii se află în Bosnia, orice escaladare a războiului pune și mai mult în pericol pe soldații francezi și britanici aflați acolo. Nu s'a întrebat nimeni însă cât de eficientă este misiunea O.N.U. în Bosnia. Susținând poziția franceză, Primul ministru britanic, John Major, s'a referit direct la riscul izbucnirii unui al treilea război balcanic, cu consecințe dintre cele mai neașteptate.

Spre a complica lucrurile, Cancelarul Kohl a menționat că are și consensul Președintelui Clinton pentru ridicarea unilaterală a embargoului de arme în Bosnia. La scurt timp însă, Casa Albă a dat publicității un comunicat ambiguu, în care se arată că textul scrisorii către Cancelarul Kohl n'a fost bine înțeles. Față de indecizia americană, Germania a expus un punct de vedere conform cu interesele sale, de a nu permite Serbiei, pionul Rusiei în Balcani, să fie învingătoare absolută a războiului celpoartă. Se pare că nici Washingtonul nu dorește ca Moscova să treacă peste limitele acordului dela Malta, o Serbie promoscovită nefiind parte a înțelegerii. Totodată, America dorește să satisfacă și cerințele din lumea musulmană, în primul rând ale Turciei, santinela dela Bosfor.

Franța și Marea Britanie încearcă să prevină ridicarea Germaniei la rangul de supraputere cu o vastă sferă de influență în Est, făcând jocul Serbiei și implicit al Rusiei. Pe de altă parte însă, C.E. a lansat Poloniei, Ungariei, Cehiei, Slovaciei, României și Bulgariei invitația formală de a adera la Europa de Vest de îndată ce o vor permite condițiile economice și politice. Este un succes al diplomației britanice care pune capăt stării de expectativă în care se complăcea C.E. față de problema înglobării foștilor sateliți sovietici, ca și tratamentul preferențial acordat Poloniei, Ungariei și fostei Cehoslovacii, care nu era decât o respectare strictă a indicațiilor date la Malta. Este prima oară când Europa de Vest (în special Marea Britanie) ia o decizie politică cu importante consecințe, delimitându-se clar sfera de influență a Rusiei. Ruperea României și a Bulgariei din cadrul zonei intereselor Moscovei și intrarea lor în orbita Bruxelles-ului anihilează practic acordul secret dela Malta. Integrarea acestor țări estice în C.E. are și darul să dilueze structura internă a Comunității, ce fusese modelată cu precădere în direcția centralizării politice în vederea creerii suprastatului european. Modificările inerente în structura internă vor afecta și scopurile externe ale C.E., apropiindu-se de conceptul unei Europe a patriilor și a neamurilor.

Lărgirea Comunității Europene, susținută insistent de Marea Britanie în urma ultimelor evenimente din Balcani, îndepărtează și pericolul centralizării politice, nedorită de Londra, care și-a exprimat în repetate rânduri opoziția față de orice știrbire a suveranității naționale. Mai puțin entuziast, Președintele Mitterrand s'a văzut nevoit să se alinieze poziției britanice, mai mult de teama creșterii preponderenței politice germane. Lipsa de sprijin intern, datorat prăbușirii socialiștilor francezi, a cântărit desigur în balanță.

Pentru România, care nu are de ales decât să rămână în strânsoarea Moscovei, cu tragicele consecințe pe care le cunoaștem, sau să îmbrățișeze cartea C.E., oferta dela Copenhaga este de natură să creioneze în bine viitorul său politic. Este mai greu de imaginat cum se poate face întoarcerea spre Vest cu o clasă conducătoare formată în special din promoscoviți. România are în față multiple probleme lăsate de moștenirea celui de-al Doilea Război Mondial și de dominația comunistă, legate în primul rând de refacerea unității teritoriale, de revenirea la normal a vieții economice, de lichidarea marasmului moral și repunerea Bisericii Ortodoxe în locul de frunte, ca prima și cea mai veche instituție a Neamului.

Pactul Ribbentrop-Molotov și Tratatul de cedare dela Craiova nu au fost anulate și provinciile smulse țării în anul de tristă memorie 1940 nu au fost recuperate și nu se observă o acțiune susținută în acest sens nici măcar din partea Opoziției, a cărei voce e din ce în ce mai slabă. Evenimentele ce se succed acum în Europa nu pot să nu aibă urmări asupra soartei noastre. Vom avea oare oamenii politici care să știe să nu piardă ocaziile favorabile pentru îndeplinirea dezideratului național? Tulburarea provocată în Balcani este și o posibilitate pentru întărirea rolului balcanic al României și impunerea recunoașterii națiunii romåne sud-dunărene.

Dar nu ne putem aștepta să lupte alții pentru cauza noastră; cine e mai îndreptățit decât statul român să afirme drepturile întregii latinități balcanice?

EFEMERIDE

Revoluția Tineretului Român, din Decembrie 1989, (fiindcă a fost și o Revoluție) a unit în modul cel mai fericit și neașteptat, pe Românii care au sperat și au crezut în prăbușirea comunismului.

Treziți dintr'un coșmar prelungit, au ridicat capul și cei care se resemnaseră, că nu mai există nici o ieșire de sub țestul apăsat cu toată țăria de infernala mașină a puterii, iar alături de ei au făcut pașii înapoi și oportuniștii posesori ai carnetelor de partid.

Se crease un gol în vârf și toate speranțele s'au îndreptat spre Opoziție.

Valul de entuziasm nu a mai ținut seamă de partide, grupări sau persoane, ci s'a îndreptat în egală măsură către toți cei care s'au declarat împotriva comunismului. Nu s'a ținut seamă nici de felul partidelor, nici cum au apărut, nici de originea lor. S'a vorbit de reînființarea partidelor dinainte de dictatura regală, dar nu s'a întrebat nimeni de ce după Decembrie 1989 n'a apărut și Partidul Totul Pentru Țară care s'a situat pe locul trei la ultimele alegeri libere din România Mare, ținute în Decembrie 1937, care a dat cel mai mare număr de membri în Consiliul Național Român înființat la Paris în 1978 și ai cărui membri au fost și sunt cei mai activi luptători anticomuniști în țară și peste hotarele țării. CNR-ul a fost înființat din inițiativa fostului secretar general al PNȚ, Nicolae Penescu și la formarea sa au participat reprezentanții PNȚ, PNL, TpȚ și Social Democrat. Cum toate celelalte partide au apărut în Decembrie 1989, elementara etică politică (dacă așa ceva mai există în România) nu le-a sesizat - ca foști parteneri ai CNR - de golul de lângă ei?

Nici vorbă de așa ceva. Eticheta dată de comuniștii din fsn, i-a scutit de problemele de conștiință: legionari. Gogorița aceasta putea speria cu "bau-baul" ei pe analfabeții politici care au apărut ca ciupercile după Revoluție, dar pe oamenii cu vechi state de politicieni nu putea să-i înșele, mai cu seamă că în lungii ani de închisoare s'au întâlnit și i-au cunoscut pe legionari, le-au admirat tăria de caracter și ținuta impecabilă din închisori și s'au realizat și prietenii durabile pentru acțiunile comune de salvare a țării.

Idealurile stabilite în anii grei de suferință au fost uitate în fața goanei după putere. Mai mult decât atât, când în CPUN s'a votat legea îndemnizației foștilor deținuți politici pentru anii de închisoare, reprezentanții Opoziției nu s'au opus la criminala discriminare introdusă în lege, care prevede ca cei condamnați ca legionari să nu beneficieze de îndemnizația pentru anii pierduți în închisoare. Atât comuniștii cât și cei din Opoziție știau bine că în toate procesele montate de comuniști, pentru ca pedeapsa să fie cât mai mare, anchetatului i se impunea să declare că este legionar și dacă nu puteau să-l declare agent, sau spion, cel puțin un atașament în slujba Americanilor. Toate dosarele celor care erau exceptați dela îndemnizație au cât de cât o legătură cu "imperialiștii americani". Cu tendința vădită de a lupta pentru o Românie democrată. Unde este atunci atașamentul față de democrație a Opoziției, dacă nici atâta lucru n'a putut face pentru cei care au suferit de pe urma comunismului?

Opoziția a tăcut atunci, tace și acum, mulțumită că "ai lor" care au trecut prin închisori pot primi și o îndemnizație peste pensie.

Nu este însă nimic nou în comportarea partidelor "istorice" rămase la aceleași moravuri care au dus din 1938 încoace din dezastru în dezastru.

Deși le erau cunoscute metodele de lucru și în 1946 și în 1990 și în 1992, legionarii nu au intrat în competiție ci i-au sprijinit pe candidații Opoziției la toate alegerile. Este adevărat însă că după 1944, la conducerea PNȚ s'a aflat Iuliu Maniu care cunoscând capacitatea de luptă și sacrificiu a legionarilor a avut curajul, chiar după 23 August să le întindă public mâna prietenească, iar un alt Iuliu Maniu nu mai există în PNȚ.

Acum, când era necesar ca toate forțele din România să găsească o singură cale de luptă pentru adevărata libertate a țării, țărăniști și liberali, socialiști și comuniști, s'au unit din nou ca în 1944, pentru a lovi în adevărații luptători contra comunismului, corupției, incompatibilității și a tuturor plăgilor politicianiste, cu aceeași solidaritate cu care din 1938 și în continuare după aceea nu s'au opus nici vânzărilor de țară, nici trădării naționale, nici dictaturilor, nici dezmățului din România, care a dus în final la dezastrul din August 1944, pentrucă atunci opoziția română știa precis dela "aliații firești" că aceștia ne-au abandonat Rușilor și totuși a colaborat cu comuniștii pentru capitularea necondiționată dela 23 August. Nu generalizăm asupra tuturor membrilor Opoziției. În închisori am întâlnit foarte mulți membri ai vechilor partide, oameni corecți, cu bune intenții și camarazi de suferință. Colaborarea cu dânșii a fost exemplară pe tot timpul detenției noastre, dar nu-i văd în nici un post de conducere în partidele respective, unii au murit, iar alții nu pot să scoată capul, fiind striviți de oportuniștii care apar peste noapte.

Quasi-absența Opoziției în Parlamentul actual al României, dovedește ori o mare tendință oportunistă a celor aleși, ori o ignoranță a rolului pentru care au ajuns acolo. Dacă mai este și ceva în plus, este tragic.

Zahu PANĂ

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE / LA VOIX ROUMAINE
pentru orice schimbare de adresa, anuntati redactia ziarului cu cel putin 4 saptamâni înainte.

CRONICA VREMII

LA MOARTEA LUI HORIA SIMA

—Ion BOIERU—

Se cuvine să desprindem câteva semnificaţii, acum, la plecarea pe tărâmul celălalt, din viaţa zbuciumată a personalităţii lui Horia Sima, care o dominat epoca de după asasinarea lui Corneliu Codreanu, în cuprinsul vieţii româneşti şi al Mişcării Legionare, până la plecarea lui dintre noi.

Cei care au fost aproape de el în ultimele zile, spun că, la vârsata înaintată pe care o avea, era de o luciditate excepţională, că explica toate problemele cu coerenţă şi avea o sănătate primăvăratică. Se împăcase cu Dumnezeu şi cu lumea, după o viaţă întreagă pe care a dăruit-o Legiunii, şi a fost încărcată cu nenumărate confruntări, prigoane, realizări majore, şi cu împlinirea unei misiuni, în faţa cărora nu a bătut în retragere, nici în momentele de cea mai mare deznădejde.

Viaţa lui Horia Sima a fost un adevărat şir de evenimente, prin care s'a încrustat prezenţa legionară pe răbojul istoriei, nu ca o simplă legendă, ci ca o realitate autentic românească.

După moartea tragică a lui Corneliu Codreanu, Horia Sima a menţinut pe o linie de plutire salvatoare Mişcarea Legionară, a înfruntat toate primejdiile prigoanelor dictaturii lui Carol al II-lea şi cele ale lui Armand Călinescu, care s'au soldat cu sute de asasinate de stat, prin însângerarea elitei legionare. Horia Sima a supravieţuit şi în condiţiile cele mai absurde şi nefireşti ale vieţii statale româneşti, a realizat biruinţa legionară din toamna anului 1940, când partidele româneşti au refuzat să-şi asume răspunderea conducerii politice, căci le depăşeau prăvălirea tobogancă a structurii de stat înfăptuită pe structuri greşite şi cu elemente politice care nu erau capabile să întrezărească interesele şi obiectivele adevărate ale fiinţei naţionale. Pe de altă parte, Mişcarea Legionară a trecut din legenda descălecării pe pământul ţării, într'o istorie vie, dinamică şi permanentă. Forţele antinaţionale din jurul Generalului Antonescu au speculat buna lui credinţă şi patriotismul său, şi l-au indus în eroare, în aşa fel că s'a declanşat un conflict între cele două personalităţi, care a fost exploatat de Germani, şi a dus la celebra inexistentă, fictională, rebeliune din Ianuarie 1941. Dar, prin aceasta, Mişcarea Legionară nu a dispărut şi a supravieţuit în ciuda tuturor răsturnărilor negative din istoria vremurilor de atunci.

Actul de înfiinţare a guvernului român, dela Viena, în 1944, a fost act de prevedere politică, de curaj şi de majoră manifestare legionară. Era continuarea luptei anticomuniste, care era o piatră din capul unghiului şi credinţa că după victoria bolşevismului în Europa, comunismul nu va putea rezista, şi, că poziţiile iniţiale ale Mişcării nu pot fi părăsite şi nu se poate renunţa la ele, decât cu riscul de a slăbi ideologia legionară.

Horia Sima avea credinţa nestrămutată că în viitor, după o confruntare de ideologii, după o confuzie generală, specifică epocilor postbelice şi după o limpezire a apelor, principiile ideologiei legionare vor apărea într'o nouă lumină, biruitoare, fiindcă primatul spiritualului va fi restabilit în noua orânduire a lumii, că primatul naţional îşi va recâştiga drepturile lui reale, deoarece se va reveni la ideea de neam, de naţiune care este fundament al existenţei unui popor şi că axiologic şi ontologic, viaţa popoarelor nu poate fi concepută fără ideea unei divinităţi, în cazul specific românesc, fără Dumnezeul revelaţiei creştine. Această mutaţie ideologică s'a întâmplat la sfârşitul anilor '80 şi astăzi se poate spune că prevederile legionare s'au împlinit, că poziţia Mişcării, stabilită anterior, a fost legitimă şi confirmată de istorie.

Lagărele din Germania nazistă au fost o nouă prigoană şi urgisire a istoriei, mai ales că în ţară legionarii au înfundat temniţele şi au îndurat umilinţa trimiterii pe front, pentru aşa-zisa reabilitare. Iar în acea epocă s'a stabilit o solidaritate de fier între cei din ţară şi cei din lagărele germane.

După terminarea războiului, în 1945, o altă prigoană s'a dezlănţuit, cu caracter mondial, ea a dislocat grupurile legionare existente pe întreg globul pământesc. S'a început apoi bătălia de tipărire a literaturii legionare, în ideea de a salva pentru viitor, moştenirea spiritual-morală a Căpitanului.

Pe lângă aceasta, au apărut, din iniţiativa lui Horia Sima, cărţile de lămurire şi istorie politică ale lumii contemporane şi de doctrină, care au arătat orizonturile largi ale ideologiei legionare. Construirea mausoleului dela Majadahonda a fost o realizare măreaţă, cu contribuţiile unei largi mase de donatori, dintre care foarte mulţi, în mod cu totul neaşteptat, erau din afara Mişcării.

Toată strădania lui Horia Sima a fost întemeiată pe credinţa în virtuţile educative legionare, pe tenacitatea sufletească şi minţală, pe loialitatea lui faţă de crezurile Legiunii Codreniste şi pe dreptatea cauzei pe care o servea. Nu şi-a făcut niciodată iluzii, căci privea realităţile în faţă şi avea o cumpănă a vremurilor. Aceste virtuţi codreniste au făcut ca masele legionare din ţară, din temniţe, în cele mai grele împrejurări să-şi menţină credinţa şi certitudinea că drumul ales de ei este cel bun şi drept.

În faţa variatelor controverse iscate în diferite împrejurări ale vieţii lui, nu ne amestecăm cu lămuriri, ci îi menţionăm poziţia lui, din imediata apropiere de ceasul morţii. Astăzi, spunea el, trebue să urmărim nişte obiective principale în viaţa românească, acelea care vizează refacerea ţării. Aici, este un câmp deschis de competiţii frumoase, de întrecere a echipelor şi formaţiunilor dornice de împliniri frumoase. Eu nu împiedic pe nimeni să participe la astfel de competiţii, şi, deci, nu sunt o piedică pentru nimeni. Dimpotrivă, urez tuturor succes, căci aş dori să reuşească cei mai buni şi cele mai bune planuri şi soluţii. În felul acesta, ne putem înţelege cu toţii, în spiritul cavaleresc al întrecerilor sportive. Este aici o admirabilă mărturie de generozitate a unui om care înţelege drepturile altora de a se antrena pe calea greoaie a reconstrucţiei naţionale.

Dacă a făcut greşeli, le ştie Dumnezeu acum, pe tărâmul celălalt. Pe cele bune, pe care le cunoaştem, le-a înregistrat istoria lungă timp de mai mult de o jumătate de secol, în care patrimoniul ideologic şi spiritual al Legiunii s'a păstrat şi nimeni nu le poate elimina, căci nu putem schimba judecata istoriei, pe care o face Dumnezeu, peste voia oamenilor.

La plecarea lui Horia Sima, se cuvine a se medita asupra personalităţii lui, căci istoria Mişcării Legionare a fost legată de el în perioadele cele mai tulburi ale devenirii istorice.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (416) 387-1832
FAX: (416) 388-4651

NOTE ŞI COMENTARII

O SCRISOARE BUCLUCAŞĂ

Că tovarăşul senator de Bucureşti, Corneliu Vadim Tudor, cel care închina ode de preamărire "Împuşcaţilor", împreună cu plagiatorul dovedit, Eugen Barbu, astăzi deputat de Bucureşti şi Mircea Muşat, deputat de Braşov, şi-au permis să trimită "o scrisoare deschisă" (era cât pe-aci să spunem "o scrisoare pierdută") Preşedintelui Ion Iliescu, e desigur un lucru care iese din comun. Ba chiar, neaşteptat. Neaşteptat pentrucă, ştiut este până şi de sugaci că Partidul România Mare, din care fac parte cei trei muşchetari ai dezmăţului politic, i-a cântat în strună ăluia din Cotroceni până acum. Cum o recunosc "singuri şi nesiliţi de nimeni". Cităm: *"...v'am lăudat când aţi făcut lucruri bune, v'am apărat când aţi fost ultragiat şi atacat pe nedrept, dar de data aceasta vă spunem cu sinceritatea deplină care ne caracterizează că sânteţi pe un drum greşit"...* Ca şi când ar fi pentru întâiaşi dată când Ion Iliescu calcă în străchini. Căci, stând strâmb şi judecând drept, n'am găsit în cei mai bine de trei ani, când anume a făcut tovărăşia sa lucruri bune ca să fie lăudat sau când a fost ultragiat şi atacat pe nedrept ca să fie apărat?!

Deşi, la drept vorbind, nu se spune nimic nou în scrisoarea cu pricina, de remarcat rămâne faptul că "tovarăşii" de până mai ieri, îşi aruncă în faţă, unul altuia, murdăriile. Ale lor şi chiar ale părinţilor lor.

"...regretatul dvs. părinte, ca şi alţi deţinuţi, făcea parte dintr'o agentură a Kominternului care milita pentru dezmembrarea teritorială a României"... Păi, tovarăşul Ion pe care taică-su l-a botezat şi Ilici, (ca să-i amintească mereu de părintele comunismului, Lenin) a militat sau militează pentru altceva? Când la Moscova, semna "înţelegerea" cu mareşalul privind Basarabia, oare făcea altceva? Şi Basarabia a fost, este şi va rămâne pământ românesc! Dar asta, se vede, vadimii, barbii şi muşaţii, au uitat-o.

"...domnule Ion Iliescu - scriu cei trei - *vă iluzionaţi că ştiţi istoria acestei ţări, dar vă asigurăm că nu ştiţi nimic, fiind tributar unei educaţii declarat antiromâneşti, pe care aţi primit-o printre kominternişti"...* Deci, exact ceea ce i s'a imputat măscăriciului din Cotroceni de către toată lumea: trădarea intereselor patriei, fapt pe care-l cunoşteau şi tovarăşii Vadim, Barbu şi Muşat, dar nu numai că au făcut-o pe "mutu dela manutanţă", ci au sărit ca arşi de "ofensele" (sic) adresate "alesului" luându-i apărarea, ca acum să-i dea în vileag prostiile făcute şi spuse de când e preşedinte. Cităm: *"...nu-i de mirare că aveţi o obsesie evreiască şi că în vârtejul ei aţi putut rosti la Sinagogă, în ziua de Paşti, o enormitate de care au râs toţi istoricii - şi anume că în oastea lui Mihai Viteazul au luptat (şi) evrei"...*

În ce manual de istorie o fi găsit zâmbăreţul această trăznaie, nu ştim. Poate o fi găsit dumnealui prin hrubele dela Moscova unde şi-a făcut educaţia (marxist-leninistă) asemenea bazaconii. Mai ştii? Totul e posibil. (Ceauşescu, pe cât era el de prost şi fără vreo educaţie superioară, s'a ferit ca dracu de tămâie să afirme o asemenea prostie gogonată). Dar, se mai scrie încă un adevăr ce nu credem c'a fost pe placul zâmbăreţului.

"Nu ne propunem, desigur, să vă schimbăm noi acum, la vârsta de 63 de ani. Nu numai că nu cunoaşteţi evenimentele istorice, dar sânteţi prizonierul unor prejudecăţi şi obstinaţii care vă determină să VĂ PIERDEŢI CONTROLUL ATUNCI CÂND CINEVA ARE O ALTĂ OPINIE DECÂT DVS." (majusculele noastre). (E cazul să amintim aici întâmplarea de pomină dela Constanţa, când Ion Ilici Iliescu a oprit maşina, s'a dat jos şi a luat de "laibăr" pe ziaristul ce avea alte "opinii" decât dânsul şi le exprima cu glas tare).

Ce s'a întâmplat ca rechinii să se sfâşie între ei?

Faptul că "dorinţa" ca o ziaristă dela publicaţiile "România Mare" şi "Politica" să facă parte din suita prezidenţială în vizita făcută la Washington cu ocazia deschiderii muzeului holocaustului a fost neluată în seamă? Şi această "nebăgare de seamă" i-a determinat pe cei trei corifei ai celui mai dezavuat partid din România să-i pună lui Ion Ilici întrebarea: *"Cine a condus delegaţia; dvs. sau Dl. Moses Rosen?"*

Şi aici se pare a fi întreg buclucul. Umilinţa aceasta nu o puteau înghiţi alde Vadim, Barbu şi Muşat.

Că Vadim nu-l vede cu ochi buni pe "rabinul roşu" Moses Rosen, care-l tămâia pe Ceauşescu mai abitir decât el şi se bucura de mare trecere la porţile cizmarului, toţi cititorii ziarului "România Mare" o ştiu de multă vreme. Se vede că rabinului, Ceauşescu i-a oferit o porţie de iahnie de fasole mai gustoasă decât Vadimului...

Dar, - probabil că pentru a trage foc pe turta dânşilor şi a câştiga simpatia cititorilor dintru început - aflăm din această scrisoare buclucaşă, că undeva pe un panou din acest muzeu era scris: *"La data de 23 octombrie 1941, ca represalii pentru acte de sabotaj, armata română a ars de vii 19.000 de evrei"*.

Ei, aceasta obraznicie, e prea... de oaie belită!

Nicolae NOVAC